

Faruk Begolli was born on January 25, 1944 in the town of Peja, Kosovo. He received a Bachelor's Degree in Acting from the School of Drama in Belgrade, Serbia. He has appeared in over seventy movies and television series of varying genres making him one of the most famous actors in the former Yugoslavia.

Faruk Begolli is responsible for creating Acting as a major in the Department of Dramatic Arts in the School of Arts in Prishtina, Kosovo. He has held the position of director of the "Dodona" Theater in Prishtina for almost ten years where he produced over twenty plays. In addition, Faruk has also headed The Society of Film Actors of the former Yugoslavia and The Society of Theater Actors in the region of Kosovo.

He has received awards and recognition from both the former Yugoslavia and the region of Kosovo for his work in the dramatic arts. Faruk currently teaches Drama in the School of Acting at the University of Prishtina.

Faruk Begolli is now, without a doubt, one of the most emblematic figures of Kosovar film and theater.

He currently lives and works in Prishtina.

Faruk Begolli je rođen u Peći, 25.01.1944.

Studije glume završio je na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu. Igrao je u više od 70 filmova raznih metraža i žanrova i bio jedan od najpopularnijih glumaca u bivšoj Jugoslaviji. Kratko vreme je bio predsednik Udruženja filmskih umetnika bivše Jugoslavije.

Skoro deset godina je bio direktor Pozorišta "Dodona" u Prištini, gde je i režirao preko 20 pozorišnih predstava.

Osnivač je Odseka scenskih umetnosti na Fakultetu umetnosti u Prištini.

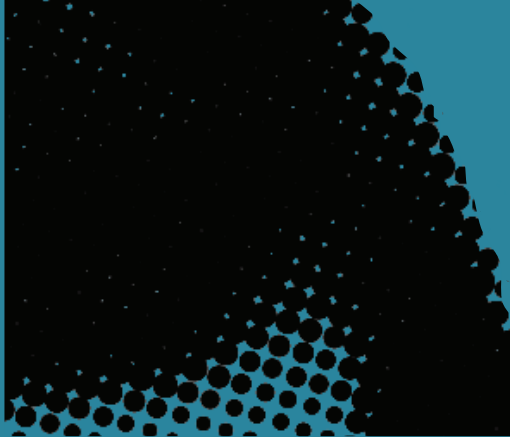
Za svoj rad u pozorištu i na filmu nagrađen je brojnim nagradama i pohvalama za vreme bivše Jugoslavije, a dobitnik je i više nacionalnih nagrada i pohvala.

Radio je kao predavač glume na Fakultetu umetnosti Univerziteta u Prištini.

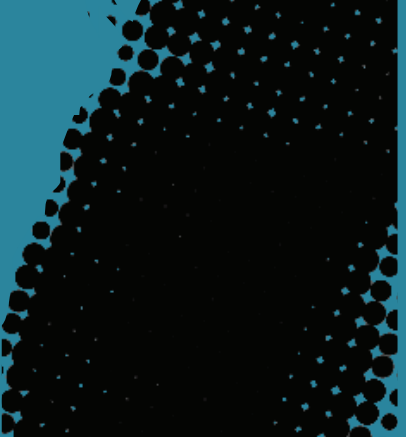
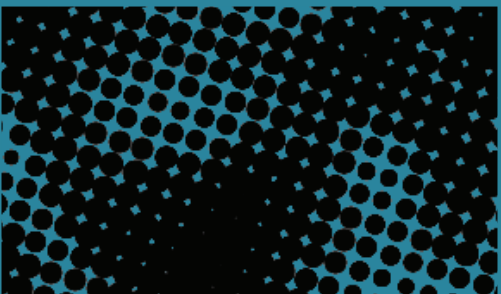
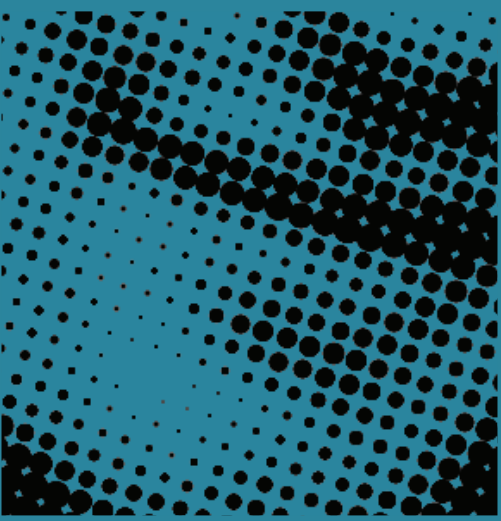
Bio je predsednik Udruženja pozorišnih radnika Kosova, ali posle kratkog vremena je dao ostavku na ovaj položaj.

Faruk Begolli je nesumnjivo bio jedna od najemblematičnijih ličnosti kosovske filmske i pozorišne umetnosti.

Faruk Begolli je živeo i radio u Beogradu i Prištini, gde je i umro 23 juna 2007. godine.

Jeton Neziraj

FARUK BEGOLLI

FARUK BEGOLLI

MONOGRAFIA

INTEGRA

Jeton Neziraj

FARUK BEGOLLI

inTegra

Priština, august 2008

AUTOR:

Jeton Neziraj

REDAKCIJA:

Fadil Hysaj

Škelzen Malići

Melehate Ćena

Armond Morina

Ekrem Kryeziu

IZVRŠNI DIREKTOR:

Kuštrim Kolići

KOORDINATOR PROJEKTA:

Besart Slamniku

PREVOD, LEKTURA I KOREKTURA:

Vehap Šita

DIZAJN I TEHNIČKA REDAKCIJA:

Buće Osmani

IZDAVAČ:

Integra

SARADNICI:

Fatos Beriša

Ilir Bokši

Liridon Cahani

Arzana Kraja

Njomza Luci

Gresa Palaska

Kuštrim Hoxha

Edona Rešitaj

„Moja priroda je takva... Sad me pitaju: ‘Da li ti je dosadno što si ostao tu, kod kuće..? A ja tu živim već četrdeset godina; izlazim iz kuće i idem do Dodone, tamo pijem kafu, šalim se.. potom odem u kafić, pročitam sve novine, sedim s drugovima, vraćam se ponovo kući, jedem, čitam nešto ili ne čitam, gledam neki film... Ja nisam usamljen... Čak i ne znam za samoću, ne poznajem njen smisao. Jer nikad nisma sam. Tako sam već 40 godina navikao ležim u krevet i ne marim ni zašta... Ozbiljno...”

A handwritten signature in black ink on a light-colored background. The signature is written in a cursive style and appears to read "Bogdan". There is a vertical line above the letter 'd' and a small mark above the final 'n'.

š

ah

Ja krećem belom figurom.
On crnom.
Ja oživim jedan san.
On mi ga otme jednim pokretom.
Surovo napada moja pluća,
I čitavu godinu trunem u bolnici.
Razmlišljam o sjajnoj kombinaciji,
I uspevam da osvojim jednu crnu figuru.
On pokreće jednu nesreću
i preti mi rakom
(koji liči na neki krst).
Suprotstavljam mu se knjigom.
I nateram ga da se povuče.
Uspem da dobijem nekoliko partija,
Ali od ove vanredne premorenosti
polovina mog Života je stavjena van upotrebe.
Daću ti jedan šah, i izgubićeš taj optimizam,
reče mi on preteći.
Neću ni da čujem, šalim se ja,
rokiraću osećanjima.

Iza ledja žena, deca,
Sunce, mesec i ostali koji prate igru,
Tresu se od strave kadgod povučem jedan potez.

Palim cigaretu
I nsatalvjam igru.

(Marin Soresku)

S

AS

DA

BB

ŽR

AZ

JA

S A D R Ž A J

ISPOVEST VELIKOG UMETNIKA	10
DANI RANE STAROSTI	12
DETINSTVO	22
ŽIVOT U BEOGRADU	34
POGLED U ZJENICU SUNCA	44
PROFESOR	60
POZORIŠTE	68
KRALJ U JEDNOM MALOM KRALJEVTSVU–POZORIŠTE „DODONA“	76
RAT	84
NADAHNUĆE ZA MLADE UMETNIKE	90
FILMOGRAFIJA	92
IZVORI IZ LITATURE I INTERVJUI	100

**ISPOVEST
VELIKO G
UMETNIKA**

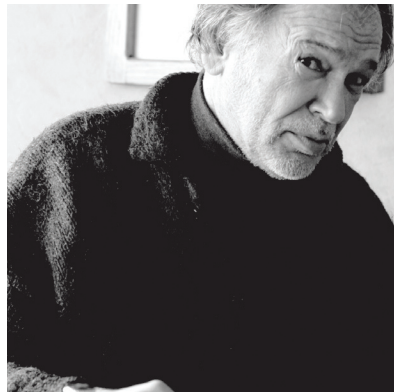
Ma ljudi kod kojih, kada se rode, kad nešto stvaraju, način kako žive, ili kad nešto menjaju u sredini u kojoj se nalaze, sve to izgleda fascinantno, kao nešto neobično, divno. Umetnici, kakav je bio Faruk Begoli, si retki. Retko se radjaju. I radjaju se za neku misiju u ovom svetu. Čovečanstvo kod njih nalazi iskrice tajni života i sveta, nalazi pitanja o dilemama vremena, otkriva traume naroda skrivene negde duboko u njegovoj prošlosti, otkriva prošlost i budućnost.

Mi koji smo živeli u ovo vreme sa Farukom Begolijem, doista smo imali sreće. Mi svi. I oni koji su gledali samo jedan film u kome je igrado Begoli, oni koji su živeli u gradu u kome je živeo Begoli, oni koji su u novinama ročitali njegovo ime ili oni koji su ga sreli na ulici i u kafani, oni kojima je bio profesor, oni koji su ga gledali na sceni, u bioskopu ili na televiziji, koji su ga videli kako vozi svoja kola, oni koji su sa njim igrali na filmu ili u pozorištu, svi su oni sretni.

Život i način kako je živeo. Rad i način kako je radio. Stvaranje i način kako je stvarao. Sve je to neobično, fascinantno.

Ova knjiga je kratko putovanje kroz život Faruka Begolija kao umetnika i kao čoveka. Putovanje koje iskreno predstavlja pejzaže jednog tragičnog ali i ponositog života. Zamislite jedno malo dete koje raste na poljima i njivama jednog sela. Dete koje živi u kući punoj ljudi. Dete koje, nakon žetvi, tumara po njivama prikupljajući ispala zrna pasulja da bi ih potom prodavao. Dete koje nakon nekoliko godina, kao nekim čudom nevijdenim, postaje filmska zvezda obožavana od miliona i miliona ljudi.

Ovo je ispovest Faruka Begolija. Ispovest velikog umetnika.

DANI RANE STAROSTI

“ *Nisam uopšte grešio za sve što sam činio u ovom životu. Nije mi uopšte žao što nisam učinio nešto više. Ništa nisam propustio. Živeo sam zadovoljno. A sada, čekam. I šta čekam? Ne očekujem više aplauze, ni rezultate, ni kritike ni... šta? Očekujem da se odmorim... Da odlazim“.*

Letnji dan. Planiramo da odemo nekud van Prištine i da se zaključimo u nekoj vikendici. Pominju se Rugovske planine. Nedelju dana izolovani. Nosimo sa sobom hranu i piće, diktafon i opušten „muhabet“, prijateljski razgovor. Rakiju i meze, naravno. Ove ili iduće nedelje?

Jednog dana nas je munjevito potresla vest da se Faruk Begoli zdravstveno ne oseća dobro. Nadamo se da će ovo brzo proći i da će se ostvariti intervju sa njim onako kako je zamišljen. Ali, narednih dana se njegov hod polako deformirao. Nešto ga je „iznutra“ probodalo.

„Išijas. Bolovao sam od njega i ranije. Tako on deluje. Stropošta me na zemlju. Poslednji mut me je potpuno iznurio“.

Vrelo je. Pominje se Ulcinj.

„Idemo u Ulcinj i tamo ćemo obaviti naš intervju. Ješćemo ribu i razgovarati“.

Posle nekoliko dana, neko je morao da mu pomogne pri hodu da bi stigao do kafića u centru grada - njegovog omiljenog kutka. „Čudi me kako ljudi mogu da hodaju uspravno“, govorio je podsmevajući se svom hodanju. Mladji umetnici i njegove kolege redovno su dolazili i opkoljavali sto za kojim je on sedeo. Plašljivo bi se raspitivali o njegovom zdravlju.

A on se otvoreno smejao svome zdravlju i prkosio mu svojom poznatom ironijom. „Ovog

„Publika me je uvek volela“

puta sam duboko zaglibio“, govorio je. Jendnom je čak pomenuo i rak. Obeznanili smo se svi mi koji smo se našli oko njega.

Njegovo zdravlje se pogoršavalo. Trebalo je obaviti snimanja. Prvi pregled u Prištini bio je alarmantan i nagoveštavao je nešto loše. U Skoplju su obavljena detaljnija snimanja. „Crni film“ na rentgenu je jasno otkrivao ono najcrnije. Potres i tuga. Nagoveštaji o najgorem prelazili su iz usta u usta, kod svih. „Jesi li čuo?“ Rezultati snimanja o Faruku Begoliju kasne. Kasne mnogo... Ko bi mogao reći o čemu se radi? On je i dalje čekao.

„Da saznam šta kažu snimanja i, ako je u pitanju rak, nastavljam s rakijom“.

Počije da „planira“ posmrtni „ritual“. Ko će da govori poeziju i ko će držati govore. Ljudi koji su se nalazili pored njega tih dana, našli su se u škripcu od njegovog humora.

„Astrit, ti ćeš pročitati pismo na komerativnoj sednici. Budi što patetičniji, lij suze, ali nemoj se okretati prema mojoj slici“.

Rezultati snimanja još nisu stigli. Stanje se pogoršava.

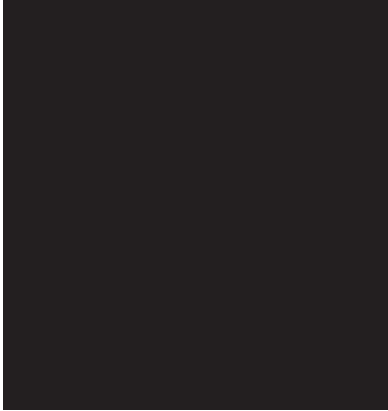
„Stalo mi je do odemo u Ulcinj. Tamo treba da pišemo knjigu. Tamo, kod Voje, pili bismo rakiju i razgovarali uz ribu“.

Svi smo ušičeni njegovom voljom i hrabrenjem da ne prestane rad oko knjige. Begoli nam govori o jednoj svesci sa podacima i detaljima iz njegove prošlosti i svesci sa isečcima iz davnih novina i sačuvanim slikama koje je brižljivo kolekcionirala njegova bivša žena – Zoja Begoli.

Lekarski alarmi su se pokazali tačnim. Ipak, svi se nadamo i molimo se za njega.

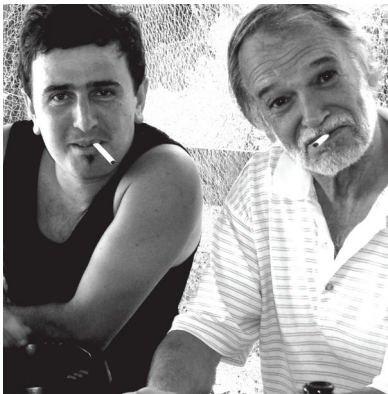
„Rekli su mi da su na internetu našli da sam igrao u oko 70 filmova. Ovi podaci se mogu izneti na dve stranice Nema potrebe da se knjiga optereti praznim informacijama. U Ulcinju ću potom ja pričati razne zgode i pripovesti u vezi sa snimanjem filmova. Na primer, pričaću o mom prvom odlasku na Filmski festival u Puli, kad još nisam znao kako se jede morska hrana. Do tada sam ribu jeo samo iz konzervi. Otkud bih ja, baransko seljače, znao šta je rak i šta su morski plodovi. A oni, filmadžije i filmski kritičari, bi mi govorili: ‘Zašto ne jedete, gospodine Faruk, jedite’. A ja, u stvari, nisam ni znao kako se jede takva hrana, ali sam govorio: ‘Ne jede mi se, nisam gladan’. Ovakve zgode i nezgode ću vam pričati u Ulcinju, a ti ćeš ih posle skupiti skupa sa ostalima koje ćeš čuti od drugih i iskombinirati ih. Ali, ako mi pošalju svesku iz Beograda, biće mi lakše, jer tamo su zapisani mnogi detalji koji će pomoći i meni i tebi. Rekao sam juče gazdi kojem sam prodao moj stan da mi svesku pošalje pošton. Verujem da će uskoro stići“.

Nakon zamornog čekanja na analize iz Skoplja, koje „nisu stizale“, ipak je odlučio da podje u Ulcinj. Na letnjoj sceni u Ulcinju prikazivala se još jedna od njegovih komedija. Na granici, glumac Armond Morina, koji je vozio Begolija, „lukavo“ je preko reda prešao dugi red vozila. Do crnogorske granice, Armondu je lepo poslužila njegova popularnost, ali ne dalje od

granice. Ali pred crnogorskim graničarima Begoli je polako otvorio prozor na automobilu i otkrio svoje lice.

„Dobar dan, gospodine Begoli...“ pozdravili su ga policajci koji su ga pepoznali i počeli nabrajati njegove filmove koje su ranije gledali. Usput su mu upućivali i komplimente napomenuvši „nisi nimalo ostario“. Begoliju je to nesumnjivo godilo. Prijalo mu je što ga se gledaoci još uvek sećaju i vole.

„Publika me je uvek volela“, govorio je on.

Dug put automobilom do Ulcinja ga je još više iscrpeo, iako se nije predavao. Ulcinj ga je tmurno dočekao. Morski talasi su se uzburkali. Prve noći je Ulcinj zahvatila provala oblaka uz obilan pljusak i grmljavinu. Sve je ulivalo strah i strepnju. Soba i hotelski hol su bili jedina mesta u kojima je Begoli mogao da sedi. Teško je hodao i mogao je da se kreće samo ako bi ga neko pridržavao. Redom odlazimo i posećujemo ga u hotelskoj sobi. On se u nju uvukao i tek povremeno silazio u hol hotela, da bi popio kafu i čitao novine koje smo mu mi donosili. Prepoznavali su ga skoro svi koji su tuda prolazili, pozdravljali ga i molili da se zajedno slikaju.

Na ulcinjoj tvrđavi jedne od festivalskih večeri prikazivala se jedna od njegovih komedija u izvođenju studenata. Pošli smo u tvrđavu da bismo igrali tamo gore. Njegova uloga je bila samo simbolična. Nas dvoje smo mu pomagali da se penje uz kamenitu kaldrmu koja je vodila do tvrđave. Seo je među brojnomo publikom koja je te noći došla saznavši da će na predstavi bi Faruk Begoli. Ljudi su ga sa divljenjem gledali. Nakon predstave odgovara na pitanje jedne novinarko, koja traži njegovo mišljenje o predstavi i Festivalu. Odgovara sa neverovatnom razgovetnošću ne odajući nikakav znak iznemoglosti ili slabosti. Nažalost, njegovo zdravstveno stanje mu je onemogućilo dalje ostajanje u Ulcinju. Prinudeni smo i mi da se vratimo u Prištinu. Ni reči o intervjuu. Naša priča počinje da dobija antičke motive u kojima ljudi ili titanici beže noseći sa sobom neke značajne tajnovitosti.

Begoli sada retko izlazi u grad da popije kafu. Rakiju više uopšte ne pije. „Rezultati“ iz skopske klinike su kasno „stigili“. Pretnjama koje mu stižu od raka on odgovara surovijim pretnjama. „Neka što pre umrem“. I ignoriše zahteve lekara o terapiji i lečenju.

„Što pre, to bolje. Od njega spasa nema, samo kašnjenja“.

A kad ga drugi pozdavljaју sa „doviđenja“, on im odgovara: „Vidimo se na Dragodanu“, tamo gore, gde se nalazi Prištinsko groblje.

Godine 2000, na pitanje jednog novinara dali je katkad razmišljao o „dubokoj starosti“, Begoli je odgovorio da ne samo ne razmišlja o tome, već i ne želi da zađe u duboku starost.

„Jednostavno, kada me napusti snaga, želim da odem kod Boga, da ga zamolim da umrem nekako lako i lepo. I sa ovim sam zadovoljan svojim životom jer, u stvari, i nisam očekivao da ću proživeti sve ove godine“.

Enver Petrovci tvrdi da se Faruk Begoli nikada nije ni od koga bojao. Kako on kaže, Faruk

*„Jednostavno,
kada me napusti
snaga, želim da
odem kod Boga,
da ga zamiolim
da umrem
nekako lako i
lepo.
I sa ovim sam
zadovoljan
svojim životom
jer, u stvari,
i nisam očekivao
da ću proživeti
sve ove godine“.*

Begoli je pobednik i u susretu da bolešću.

„To je jedini čovek kojeg poznajem, koji se tako hrabro bori sa jednom misterijom koja predstavlja jednu vrstu metafizičkog stanja pred nečim što ne poznajemo, pred nečim što ne znamo. U toj ulozi on je veličanstven. Po meni, Faruk je ovde nepobediv. Način kako je ‘prihvatio’ svoju bolest, način kako komunicira sa britkim humorom bez ikakve promene u timbru svoga glasa, to je fascinantno“.

Kad smo ga prvi put posetili kod kuće njegove sestre, gde stanuje, nismo mu prethodno javili da ćemo ga posetiti. Mi smo vrlo dobro znali da će nas teško primiti ako bismo ga pitali. Kod vrata nas je par sekundi prekorno pogledao, ali nije ni reč progovorio. U stvari, mi smo svašta očekivali, čak i da će nas oterati, kao što je pre neki dan oterao jednu njegovu bivšu studentkinju. Samo što se ona pojavila na vratima, on joj je rukom dao znak da se udalji. Uzaludne su bile sve njene molbe. On je oterao i tačka. Nama na početku nije ništa rekao, ali nešto kasnije je već počeo da nas grdi što ga nismo nazvali i prethodno ga nismo pitali o poseti. Minuti su prolazili i atmosfera je u međuvremenu bila sve relaksivnija. Nije se odlučivao hoće li sa nama poći na kafu. Doći ću, rekao je u jednom trenutku, ali potom, kada smo već bili pošli, skoro arogantno nam se obratio: *„Hej, vi idite. Ja ću kasnije videti hoću li doći ili ne. Ako jest, javiću vam“.*

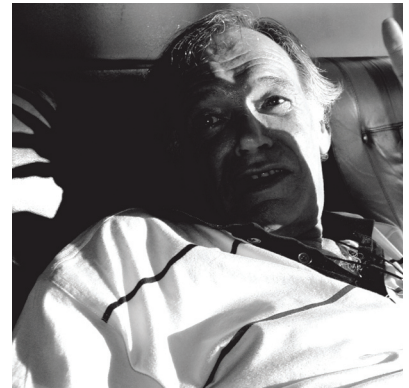
Sada je sve ređe izlazio iz kuće. A od pre nekog vremena prestao je uopšte da izlazi. Pod pritiskom bolova i prijatelja, pogotovu drugova sa studija, bio je primoran da prihvati preporuke lekara. Počeo je da prima i hemoterapiju...

“Na početku ja sam se predao. Rekao sam ‘neću se ovim baviti’, misleći da će to lako ići. Ali, bolelo je, bolelo... A sad, društvo... Saznalo je. Saznali su i oni u Beogradu. A ja nisam hteo da im kažem. I tako su svi saznali i svi su počeli da se javljaju. Iz moje klase, od prve godine, sedmoro je obolelo od raka. Čak se iz Izraela javila jedna moja drugariuca. Svi su pokušavali da me ubeđuju: ‘Ovo treba da radiš, ovaj lek treba da uzimaš...’ I ubedili su me. I sada me redovno pozivaju. I ubedili su me za ovo govno, hemoterapiju. Od nje nećeš ozdraviti, ali malo ćeš stopirati, bolova nećeš imati. Učinićeš kvalitetnijom jedno parče života. A ja, skoro mesec dana, nisam uopšte ustao s kreveta. Nisam imao apetita, nisam ništa uzimao. Potpuno sam se predao. A smrt nikako nije dolazila.

E pa tu je, samo što će nešto potrajati... Eto, u jednom trenutku ustajem, činim sve, sedim, kad imam bolove, uzimam ove tablete... Eh, sad se zajebavan, ustajem i hodam, potom se hvalim: „Eto, danas sam prohodao tri koraka po sobi. Povratio mi se apetit. Jednog dana ću prevariti ove ‘neprijatelje’, pobeći ću im. Jeste, obući ću se, ne znam da li da obučem narandžaste pidzame ili neke druge. Postaviću jedan veliki krevet kao na onim alternativnim predstavama. I počecu da izlazim u grad, da ljudi govore: ‘Eh, majku mu... Nikako da umre ovo govno““.

Povremeno ga posećujemo. Njegova sestra, Asliha, starala se o njemu zadnjih godina. Kada je on bolestan, ona je stalno pored njega i stara se sa puno ljubavi o njemu. Ona dočekuje retke posetioce, koje Begoli prima u svojoj sobi i nudi ih sokom ili kafom. Ali za ovo vreme Begoli je primao sasvim malo posetilaca.

Soba u kojoj leži prilično je mračna. Nasuprot krevetu nalazi se televizor kojeg on stalno drži upaljenim.

Najzad je pristao da sarađuje i govori. Polako se priseća i vraća se u prošlost, u provedeni život jednog umetnika. Jednom je duže vreme bio jedna od glavnih filmskih zvezda u bivšoj Jugoslaviji. Bio je obožavana zvezda desetine miliona ljudi u celoj bivšoj Juoslaviji. Bio je to šarmantan glumac, čija je slava nastavila da zrači i kod kasnijih generacija. Iz kreveta na kome je ležao i za koga je govorio da „liči na dzunglu“, Begoli po prvi put u potpunosti otkriva svoj život. Jedna mala „mašina“ registruje njegove reči, ćutanje, uzvike i disanje.

„Sada mi razgovaramo, pošto ja umirem. Hoćemo li napisati knjigu ‘dok je bio živ’ ili kako? Sad se piše knjiga. Ja ću umreti a ti ćeš je tek završiti. Postoje dve mogućnosti: ‘Mi smo knjigu napisali dok je on bio živ... Nismo razgovarali o tome... ili, počeli smo dok je bio živ, i nastavili kad je bio na samrti... i umro je’. To je veoma značajno. Razmisli“.

Umetnik i čovek. Faruk Begoli, ili „Čara“, kako su ga zvali njegovi prijatelji i drugovi. Slavni umetnik. Naš heroj iz nekadašnjih filmova. Ljubavnik i partizan, za kojim su se lile suze kad bi ga „ubili“ na kraju filma.

Život jednog umetnika i boema. Umetnika koji je život i film primao kao igru, kao jednu lepu igru, iz koje se može crpiti samo zadovoljstvo.

Orson Wells kaže da postoje neki ljudi koje, jednostavno, voli kamera. Van sumnje, jedan od njih je Faruk Begoli.

Igrao je u oko sedamdesetak igranih filmova raznih metraža i u desetak pozorišnih predstava. Ondašnji časopisi bivše Jugoslavije su na prvim stranicama donosili njegov portret, proglašavali ga najlepšim muškarcem u bivšoj Jugoslaviji, pleli hvale i slave i dizali u nebesa njegov glumački posao. Publika ga je obožavala a lepe devojkje su „umirale“ kada su ga srele. U raznim gravodima su se stvarali klubovi obožavalaca njegovih filmova.

*Orson Wells
kaže
da postoje
neki ljudi koje,
jednostavno,
voli kamera.*

I danas, kada je prevalio šezdesete, na njegovom licu je sačuvan isti mladalački šarm. Visok, fizički dobro razvijen sa kao bor uspravnim telom.

Na čelu se kao retka srebrna šuma vijori njegova baršunasta kosa. Ali, godine su, ipak, prigrabile mali deo njegove bujne kose ne uspevši da otklone sjaj njegovog šarma.

Nostalgичne oči, uvek vedre i sijajuće. Njegov pogled pun radoznalosti, kao ubod nožem će te ukočiti i potpuno „razoružati“. Teško ga možeš slagati kada te pogleda u oči. Izgleda da se čitava njegova stvaralačka snaga slika u jednu tačku – u njegove oči. Te oči su njegova snaga, kao Samsonova kosa.

Ipak, predstava onih koji ga nikad nisu izbliza sreli, razloma se u prvom trenutku. Očekivana arogancija, zamišljena surovost brzo će nestati pri prvom susretu. Pred tobom će se pojaviti drugačije oči, drugačiji osmeh, drugačija boja glasa. Pojaviće se on, Faruk Begoli, onaj pravi.

Glumica Melehate Čena kaže da se Faruk Begoli i u životu ponašao veličanstveno, kao „Beg“. I, po njoj, upravo ovakvo njegovo ponašanje je kod drugih stvaralo utisak da je „nedodirljiv“.

„Naprotiv, on je toliko mek, toliko čist. Možda nikad u životu nisam srela čoveka sa takvim vrlinama. I, ako ga bolje upознаš, švatićeš da on ne menja te vrline, jer su one deo njegovog života i njegovog karaktera; to je njegova priroda“.

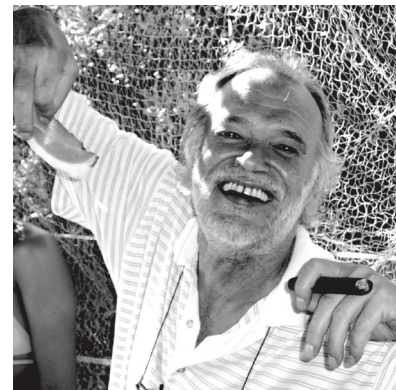
Begolijevo pamćenje je još uvek sveže. On se nekom čudnom pronicljivoj snagom lako vraća u svoju prošlost, koju kao da je u svojoj memoriji sačuvao kao nedodirljivu mumiju. Ništa nije izgubio, nijedan detalj.

Faruk Begoli, čovek za koga se smatra da je '70-tih i 80-tih godina doživeo istu slavu koliko je imao i Josip Broz Tito, danas se na Kosovu smatra jednom od najemblematičnijih ličnosti kosovske umetnosti. Njegova bujna karijera, uglavnom na filmu, i izvanredan rad sa studentima, s pravom su mu doneli reputaciju jedne „posebne institucije“. On je bio glumac, profesor i direktor Pozorišta „Dodona“.

„Ne mogu da izdvajam rad u Dodoni i rad kao profesor od rada kao umetnik. Sve je to od vrednosti za mene. Jer sve to upotpunjava jedno drugo“.

Begoli kaže da je u životu imao jedan princip: da započeti posao privede kraju. Stoga, proces i osobito njegov kraj, pričinjaao mu je posebno zadovoljstvo.

„Sve što sam radio, radio sam ne razmiljajući, bez nekog prethodnog plana. I, ceo moj život je takav, bez plana. Znao sam za jedno načelo u životu, a to je: započni rad i posle ćeš videti šta je i kako je. Započeti rad mora se završiti. Nije važno kakav će biti rezultat, nema veze kritika: posao treba završiti. I, po mogućnosti, završiti ga sa zadovoljstvom“.

ŽIVOT BOEMA

Jedan stari auomobil nekadašnje jugoslovenske marke „Jugo“, sa vratima koje se nisu zatvarale i kočnicama koje je trebalo jako pritisnuti da bi bile efikasne. Sa cigaretom niške „Drine“ koju je, sem njega, retko ko na Kosovu pušio, sa čašicom rakije pored sebe kada je sedeo u omiljenim kafićima i novinama koje je svakog dana prelistavao. To je Faruk Begoli. To je čovek, kako sam kaže, „uglavnom optimista“. Brzo se ljuti, ali ga i ljutnja brzo prođe.

Kad počne da pije, kažu neki njegovi prijatelji, treba da ima na raspolaganju svetsko vreme. Njemu nikad nije kasno. On ne mari za vreme. Zadovoljn je tek kad isprazni celu flašu rakije.

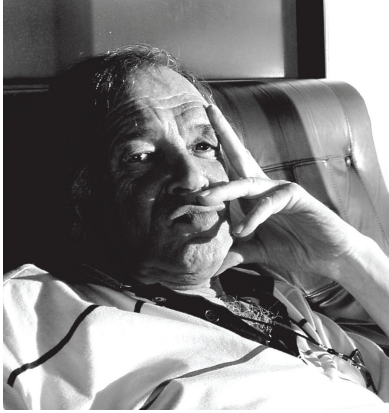
„Ja ne mogu reći da imam afiniteta da odlazim u galeriju, ali mogu reći da volim da odlazim u kafanu. Tu se dobro osećam. Ako bih išao u galeriju, malo bih prošetao, umorio se, gledao bih slike. Zanimljivo. A u kafani, poznajem sve, tu sam stručnjak“.

Sto za kojim sedi i pije Begoli, obično je opkoljen drugim ljudima - Begolijevim studentima ili kolegama. Enver Petrovci kaže da Begoli nikad nije čuvao novac i uvek je studentima plaćao piće. Po njemu, Begoli je uvek ostavljao utisak da ima puno para. Fadil Hysaj smatra da je Faruk Begoli boem, koji se oseća dobro sa ljudima oko sebe.

„Za stolom za kojim sedi Faruk Begoli, niko ne sme da stavlja ruku u džep. On ne dozvoljava da neko plaća kada je on tu. Jer on je Kralj stola. To je bio njegov životni princip. Ti si gost za njegovim stolom. To je bio stil njegovog života, stil boema koji se oseća dobro sa ljudima oko sebe. Begoli je odista boem“.

Neki deo inspiracije za Begolijeve predstave nadahnjuje ga kada su mu oči sužene od rakije. Ali, pošto je dobro znao da će mu misli nadošle u pijanom stanju sutradan biti izbirsane iz sećanja, on obično potraži negde parče papira i zapiše ideje (skice) o predstavama, scene, karaktere, ili nešto drugo u vezi sa studentima. Tako, na komadićima papira ili novina, možeš naći zapisane isprekidane rečenice kao „sačiniti jednu predstavu u kojoj će muškarci govoriti o ženama a žene o muškarcima... i sa...“

„Kad radim, i na filmu i u pozorištu, čak i na nastavi, kad negde zastanem i ne vidim

rešenje, ja idem i pijem, sam. Dobro se napijem. I tada mi mozak fantastično radi. Ozbiljno. Mnoge ideje mi dolaze kad pijem. I onda ih zapišem, na komadićima papira, na isečcima iz novina, jer ih posle, već sutradan, obično zaboravljam“.

Begoli je imao intenzivan život, iako mu je zadnjih godina dnevni itinerar obično bio isti: kuća – Dodona – Fakultet – kafana – kuća. Ovaj aktivni život, u kome su se sjedinjavali njegov umetnički rad i zadovoljstvo pićem i dugim sedeljkama, Begoli je smatrao ključem njegovog uspeha.

„Ja smatram da, ako ne bih živeo ovako kako sam živeo, znači ako ne bih imao aktivan život sa drugovima i drugaricama, ne bih ništa postigao. Upravo zato što sam pio, što sam sedeo sa mnogo ljudi raznih profila, upravo ovaj život, nazovimo ga boemskim, upravo on me je obogaćivao i nije me ostavljao da budem jedan ‘disciplinirani radnik’. I upravo to društvo, upravo ta rakija je obogaćivala moju maštu i motivisala me. Znači, ovaj deo života, ovaj drugi deo, kao život umetnika, bio bi mnogo siromašniji, ili možda ne bi uopšte postojao. Dakle, dva moja dela su komplemetarna, upotpunjavaju jedan drugog“.

Kao filmski umetnik, Begoli nikad nije bio mnogo plaćen. A nikad nije ni pomislio da šteti „pare“, gradi kuću, kupi stan, ili makar neki novi automobil. Njegov stil života je bio i ostao „danas do sutra“. Sva dobijena sredstva je trošio sa svojim drugovima i prijateljima. U stvari, kako sam kaže: „Bio sam bogat, ali nikad nisam mislio na bogatstvo“.

„Ja i danas mislim da sam bogat. Sve što sam imao. trošio sam po svojoj želji. Kad bih hteo da se obogatim, danas bih imao kuću, i.. Imao bih novac u banci. Ali sam uvek i film uzimao kao igru, i život kao igru; danas je tu i iskoristi ga. Dakle, nikad nisam bio materijalista i nikad nisam o tome razmišljao. Činjenica je da sam mnogo zarađivao i da sam imao dosta, ali je i činjenica da sada nemam ništa. Znači, ako bih o tome razmišljao, sigurno da bih danas imao to bogatstvo. Sve što sam činio, radio sam sa zadovoljstvom i radi zadovoljstva“.

I danas Begoli u potpunosti gaji osećanje za humor. Sa krevta, na kome leži, on voli da se „razmeće“ i traži izvesno poštovanje.

„Vi treba da me trpite, jer ja sam bolestan, na samrti. Treba da me mazite, da mi udovoljite, da me volite“.

Ove reči, izgovorene u šali, ipak kriju jednu istinu, onu koju je Begoli rekao u intervjuu na radiu, još 2004. godine, na šezdesetogodišnjici svog rođenja. Nijedna od kosovskih institucija se nije setila da mu čestita ovu jubilarnu godišnjicu. Objasniće to Begoli, uzbuđen, ali ne i ozlojeđen:

„Dok su ljudi živi, društvo im ne pruža makar jednu nadu ili potvrdu da su oni živi i da su nešto uradili za ovu zemlju. A kada umreš, sve televizije, radio stanice, pozorišta, kulturne i državne institucije, sve te hvale i slave, ali ne duže od jednog ili dva dana. To se čini kad neko umre, ali za života, ne zman zašto, ali uopšte vas ne vole, čak vas i ne hrabre da izdržite i nastavite da i dalje radite“.

„Bio sam bogat, ali nikad nisam mislio na bogatstvo“.

DETINSTVO

“ *Ništa lepše nego kad dođeš do bunara i piješ vodu iz kove. Sunce peče a voda je hladna.. Toliko si žedan i ... Piješ, dok ti voda curi i niz vrat... Kao na filmu, kažu... Ako piješ mleko, treba malo da ti procuri, tek da bi se videlo da piješ mleko... Dušu bih dao da još jednom pijem tako vodu iz bunara.“*

Retko se mogu naći ljudi koji sa toliko strasti govore o svome detinstvu, kao što to čini Faruk Begoli. On svoje detinstvo smatra najlepšim delom svoga života iako se taj život nije toliko prijateljski odnosio prema njemu i njegovoj porodici.

Stravično ubistvo njegovog oca od strane partizana, njemu, kao detetu, izgleda, nije predstavljalo neki izvanredni pritisak. Makar ne u tom ranom detinstvu. Nedostatak oca pokušavale su da nadomeste njegova majka i sestre koje su činile sve da on odraste i razvija se kako treba.

Ako postoji nešto o čemu se Faruk Begoli ne suzdržava da govori, to je njegovo detinstvo. Iz sobe u kojoj leži, on govori veoma nostalgичno o uspomenuama iz svog detinstva, o kojima kaže da predstavljaju „najlepši deo mog života“! Pod teretom bolesti i premorenosti od dosade on se vraća uspomenuama iz detinstva i svog života na selu.

„Otvoren prostor... otvoren prostor je sloboda... U Baranu, kad sam izlazio iz kuće, preda mnom su se prostirala beskrajna polja i njive...“

Ovo osećanje oduševljenja za otvorenim prostorom izgleda da je posebno ojačano u teškim trenucima bolesti, kada soba i zagušljiva atmosfera u njoj izazivaju beskonačnu dosadu kao kada žedan putnik u svojim snoviđenjima ugleda hladan izvor vode ili bujice koje se uz žuborenje slivaju niz planine. On je doista željan tog vremena i života, sada kada se njegov život pretvorio u život u sobi. Stoga, i kad je saznao od čega boluje, zaželeo je da umre, jer, kako kaže, „bolje je umreti sa lepim ukusom života“.

Faruku Begoliju je bilo samo šest meseci kada su mu komunisti ubili oca, poznatog bega Sefedina Begolija, koji je dvadesetih do četrdesetih godina prošlog veka bio poznati feudalac koji je, pored nekoliko kuća, u svom vlasništvu imao i stotine hektara zemlje u okolini grada Peći. Nakon propalog braka sa jednom bečkom baronicom, Sefedin Beg se kao 60-godišnjak oženio Elmazom Pašom, ženom koja je poticala iz jedne autoritativne porodice. Druga Sefedin Begova žena, majka Faruka Begolija, bila je kći Jašara Paše i unuka poznatog albanskog rodoljuba Hadži Zeke. Sa svojom drugom ženom, Elmazom, Sefedin Beg je imao sedmoro dece, od kojih je četvoro preživelo. Elmaza je bila pobožna muslimanka.

Godine 1943, posle nemačkog bombardovanja Peći, u tom periodu straha i more, Elmaza je sa svoja četiri deteta, devojčicama Nevruzom i Aslihom i sinovima Adilon i Farukom, izbegla iz kuće u Peći i sklonila se u selu Baran, na periferiji Peći, gde su imali jednu svoju kuću, u kojoj su živele njihove čičije. Kuću u Baranu će deliti sa starcem Avduljom Gašijem i njegovim sinom, Tafom, koji je bio i domaćin kuće. Sa njima će narednih dana Begolijevi biti kao članovi uže porodice.

Nakon pobede u ratu, komunisti su, pod vidom „agrarne reforme, otpočeli sa kampanjom kolektivizacije i zadrugarstva, kojom su od begova oduzimali zemlju i imovinu i predavali je državi. Prema begovima i takozvanoj „degenerisanoj aristokratiji“, kako su je, u skladu sa svojom političkom filozofijom, nazivali, komunisti su vodili divlju i neljudsku kampanju sa ubijanjem ljudi, paljenjem kuća i uzurpiranjem poseda širih razmera. Otac Faruka Begolija, kao beg, naravno, bio je na udaru ove razorne kampanje.

„Imao sam 6 meseci kada smo, moja majka, brat Adil, naše dve sestre i ja, otišli iz Peći u selo da se tamo sklonimo od bombardovanja... A sada, rat, '44-ta i mi ostali smo u selu, na „slobodi“... kad su počele nacionalizacije, konfiskacije, hapšenja... Oca su uhvatili i ubili, majku su uhapsili i ispitivali je u zatvorima i policiji... Znaš kako je, to je istorija... Ali ja, kao dete, nisam se u to razumeo... Dakle, to je bilo veoma teško vreme, krvavo, ali za mene, kako detetu, bilo je i veoma prijatno... Jer sam imao taj otvoren prostor, tu slobodu... još uvek sam bio dete.“

*...to je bilo
veoma teško
vreme, krva-
vo, ali za
mene,
kao detetu,
bilo je
i veoma prijat-
no...*

OČEVA SMRT

Faruk Begolijeva saznanja o smrti njegovog oca bila su u nekoliko verzija koje je on kasnije čuo od svoje rodbine.

U jesen 1944. godine Sefedin Beg je, osetivši opasnost nakon pobede komunista, prebegao i sklonio se u jednoj kući u selu Lumbard. Domaćin te kuće iskopao je jedan mali tunel ispod odžaka kućnog ognjišta i tu je sklonio Bega. Odžak je potom pokriven metalnom pločom na kojoj je paljena vatra za potrebe porodice.

Od Barana, gde su se privremeno smestili, Faruk Begolijeva majka je nekoliko puta, noću, posećivala svog muža, koji se krio u selu Lumbardu. Ali, uskoro su te posete primećene od nekih ljudi, koji su, da bi izbegli pritisak ili da bi imali neki dobitak, obavestili komuniste o mogućem skrovištu Sefedin Bega.

Kada je otkriveno Begovo sklošite, komunisti su opkolili selo i otpočeli kampanju nasilja i torture nad seljacima, koje su izveli iz njihovih kuća i ostavili napolje bez hrane i vode. Po jednoj verziji, Sefedin Beg je izvršio samoubistvo, ispiivši otrov. A jedna sklerotična starica, izgleda, je švatila da Sefedin Beg nije više živ, i, u želji da pomogne seljacima koje su torturisali, progovoila je i glasno upitala „šta je bilo sa Begom“ i potrčala prema skrovištu gde je bio skriven Beg, pomerila metalnu ploču kojom je bila pokrivena jama u kojoj je Beg bio sklonjen. To je jedna od verzija, dok su po drugoj verziji komunisti pronašli Sefedin Bega i potom ubili. Pošto su ga izvukli iz skrovišta ispod odžaka, popeli su ga na jedan kamionet, vezali ga na stolici, stavili mu cigaretu u usta i kamionetom ga prošetali glavnom ulicom u Peći, uz pratnju doboša i klicanja: „Uhvatili smo Sefedin Bega, najvećeg narodnog neprijatelja. Hajde, dojte i uverite se!“ Mnogo ljudi, među kojima i neki iz porodice Begoli, koji su se naški na ulici, videli su „neprijatelja“, a neki od njih su od partizana terani i da opljuju Begov leš, koji su partizani potom nekud odneli. Ni tada a ni kasnije, porodica nikad nije uspela da nadje Sefedin Begov grob.

Seljaci koji su krili Bega hapšeni su i robijali više godina po jugoslovenskim zatvorima i kazamatima. Neki od njih su ostavili i svoje živote u tim zatvorima.

Sefedin Begovo ubistvo je trumbetovano i proklamovano kao ubistvo zakletog narodnog nerijatelja. Ljudi su bili primorani da pišu i pevaju protiv Jašar Paše i Sefedin Bega... Jedna kasnija pesma, koja će biti pevana na sedeljama pod uticajem duha pobede komunista nad „neprijateljima“ završavala se refrenom:

*Zbog Sefedin Bega i Jašar Paše,
Svi Albanci nastradoše.*

Begovo ubistvo je praćeno svakodnevnim spaljivanjem kuća i kula koje su bile u njegovom vlasništvu. Spaljena je i Jašar Pašina kuća, u ondašnjoj ulici „Omladinka“ u Peći, koja je bila, kako se priča, „jedna do najlepših kuća na Kosovu“! Konfiskovana je potom i petospratna zgrada u

*Imao sam lepo
detinstvo...
I samo to
detinstvo
mi je bilo lepo...
I kasniji
život mi je bio
dobar...
Imao sam do-
bar život
u svakom
pogledu...
Ali on se nikad
ne može
uporediti sa
detinstvom..“*

„Dobrašinovoj“ ulici u Beogradu, čiji je jedan sprat bio u vlasništvu prve Sefedin Begove žene.

Faruk Begoli kaže da nikad nisu pokrenuli neku tužbu u vezi sa ovim konfiskacijama, pošto, kako on tvrdi, nisu hteli da izazovu traume aktuelnih vlasnika tih poseda.

Sem poseda užas je zahvatio i članove njihovih porodica. Jedan od braće Sefedin Bega, Sami Beg, znajući da će i njega snaći ista sudbina, odmetnuo se u Rugovske planine i zajedno sa drugim ljudima je osnovao jednu malu četu kačaka, koji su se borili protiv komunista... Sami Beg je opstao kao kačak do 1949. godine kada je ubijen od komunista.

Mlađi brat Sefedin Bega, Đerđiz, je otišao i živeo je u Subotici. Posle mnogo godina on će o svim dogodovštinama porodice pričati Faruku Begoliju, čoveku koji će, kasnije postati jedna od najslavnijih filmskih i televizijskih zvezda u bivšoj Jugoslaviji.

DETINSTVO U BARANU

Od celokupnog bogatstva koje je imala, Begovoj porodici su ostavili samo 5 hektara zemlje i jednu staru kuću u Baranu, u kojoj su živeli njegova žena sa decom i porodicom Taf Gašija. Stara kuća je imala jedno veliko dvorište sa više stabala voća, stoku i kokoške, štalu i đubrište u dvorištu. Posedom i celokupnom imovinom upravljao je Taf Gaši. Čifligar i čifčija su ziveli zajedno i zajedno su delili i dobro i zlo.

„Kao dete ja nisam vodio računa ko je beg a ko čifčija... Ja sam sa njima rastao kao sa ljudima iz svoje porodice... I oni su patili kao mi... Koliko ih je bilo po zatvorima, koliko ih je poubijano!... Ali, o svemu tome ja ništa nisam znao, nisam ih sam doživio... Imao sam lepo detinstvo... I samo to detinstvo mi je bilo lepo... I kasniji život mi je bio dobar... Imao sam dobar život u svakom pogledu... Ali on se nikad ne može uporediti sa detinstvom...“

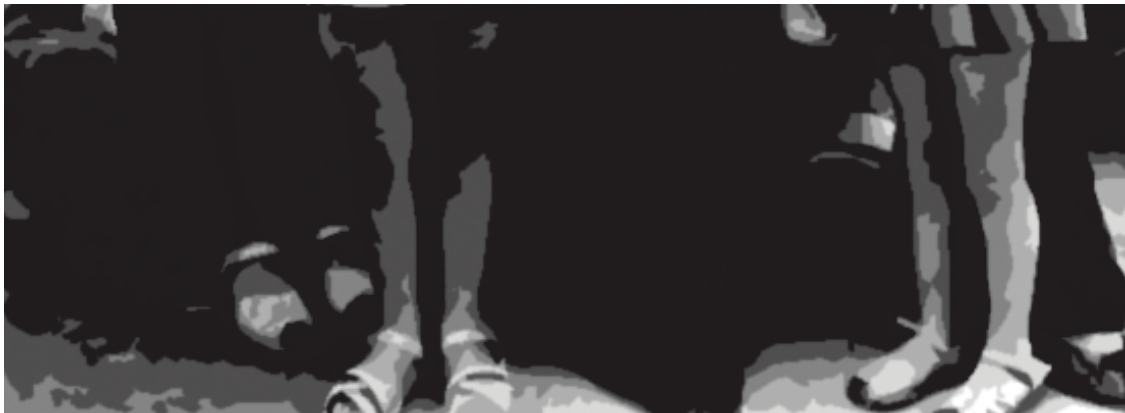
Sudbina Sefedin Begove porodice, njegove žene i četvoro dece, sada je već bila takoreći u rukama domaćina Gašija, koji se o njima starao kao i za ostale članove svoje porodice.

Majka Faruka Begolija, dugo vremena posle tih tragičnih događaja, mučiće se odlazeći na informativne razgovore iz jedne u drugu policijsku stanicu, iz jednog u drugo nadležstvo, da bi odgovarala na pitanja o njenom mužu „narodnom neprijatelju“.

Kao dete, Faruk Begoli će odrasti sa milovanjima svoje majke, sestara, ali i bake, Jašar Pašine žene.

„Za vreme školskih raspusta, mi smo često odlazili kod moje bake, Jašar Pašine žene, koja je bila maćeha moje majke, koju smo mi zvali “nana“ i koja je imala 16 guša na vratu. Jeste, ona me je toliko volela da ja nisam primećivao njenu ružnoću. Ona me je često povela u Peć. Kod bake je često dolazio i Istref Begoli sa svojim sestrama“.

Faruk Begoli se sa toliko strasti priseća života kojeg je kao dete provodio u Baranu. Život u selu on smatra „čudesnim“. Kuća u kojoj je rastao ispred je imala veliku baštu sa stablima

*„Izadeš i
gledaš...
Oči su ti
pune...
Otvorenog
prostora...”*

jabuka i šljiva. Proleće je njemu i ostaloj deci donosilo slatke plodove koje su isecali malim britvama koje su sa sobom nosili.

„Selo je divota za decu. Kad počinje proleće ima svega i svačega što se može jesti: divljih jabuka, drenova, dženerika... Ti si dete, imaš jednu malu britvu i njome možeš pripremiti sebi plodove“.

Kuća u kojoj su živeli Begolijevi bila je velika. Pored nje je bio jedan jaz i jedna česma. Tu blizu je bio jedan stari hrast sa širokim i gustim granjem. Faruk i ostala deca verali su se kao veverice po granama ovog hasta a ispod njegove široke krošnje su gradili male kolibice. Faruk, zajedno sa ostalom decom, otvarao je tu tunele i razne labirinte od zemlje. Za vreme leta, pak, garadili su sa tikvama iz njiva „kola“ koja su vukli po dvorištu. Nad dvorištem je bio jedan breg na kome su se deca zimi, kada je bilo snega, ali i leti, klizala kao na klizalištu.

„Sećam se kada su mi deca govorila ‚stani zadnjicom na breg‘, a ja sam se penjao gore i puštao dole i iscepao pantalone. Kada sam odlazio kući, majka me je tukla i tek kasnije mi je krpila pantalone.“

Međutim, majka ga je volela. Volela ga je iako je bio veoma nemiran, „nikako da se skarsi na jednom mestu“. Volela ga je još više jer je ličio na oca, Sefedina. Kao dete, Faruk Begoli je voleo da se oblači kao odrastao. Majka mu je kupila čakšire od šajaka i džubu i on se time hvalio pred ostalom decom. Faruk, kao dete, nije primećivao siromaštvo u kome se živelo. Sestre i svi ostali oko njega starali su se da on ima šta da jede i da ne ostane gladan.

„Ja nisam osećao glad, niti sam imao probleme koje je u to vreme imala moja porodica. Sestre su mi odvajale koru proje ‚jer će se dete buditi iz sna i neće imati šta da jede...’ Ja tada nisam ništa znao o takvim stvarima. A švatao sam ih kasnije“!

Kao dete je, kako je govorio, „skakutao“ svuda i nikako se nije mogao skrasiti na jednom mestu zbog želje da istraži svaki kutak u bašti, njivi ili polju, koje je okruživalo kuću i selo u kome je on živeo.

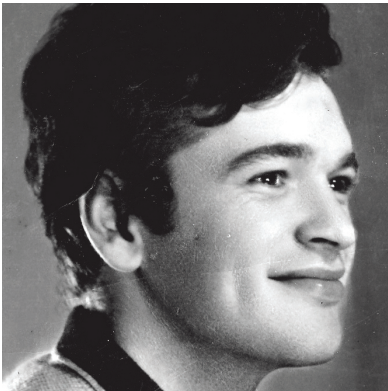
„Na tom velikom prostoru ja sam se se osećao veoma slobodnim...“!

Ova sloboda koja mu je pružala otvorene prostore sela i, uopšte, sam život na selu, ostaće najlepši deo Begolijeveg života i najbolja uspomena...

„Izadeš i gledaš... Oči su ti pune... otvorenog prostora...“

Sem o majci i sestrama, Faruk Begoli s poštovanjem govori i o „nani Ruki“, majci Čika Tafe koja je domaćica. Posle dugog trčanja i zamorne igre u dvorištu, Nana Ruka je često uzimala iz podruma jedan paradajz i koru hleba i davala je nestašnom Faruku - kako ga je nazivala njegova majka zato što se „nikako nije mogao skrasiti na jendom mestu“!

Dinamični život na selu izgleda da je bio idealan za temperament Faruka Begolija koji je stalno bio sklon nepozantom i „stvaranju“ nečeg što ranije nije postojalo. „Stvaranje“ kroz igru, „doživljavanje života kao igre“ i „gluma i umetničko stvaranje kao igra“ postaće moto u kasnijem Begolijevom životu i stvaralaštvu.

U ŠKOLI

Prva tri razreda osnovne škole Faruk Begoli je završio u Baranu. Ali, čitanje i pisanje on je ranije naučio iz knjiga i svezaka svog starijeg brata Adila. On je iz deče radoznalosti uzimao sveske svoga brata i pokušavao da reši neke zadatke, koje su mu učitelji dali da radi kod kuće. Pratio je brata u želji da i on ide u školu iako još uvek nije bio u godinama kada je mogao biti primljen u školu. Niko osim Adila nije smeo da digne ruku na mezimče, a Adil ga je neki put tukao, ali naravno krišom. Adil je bio dve godine stariji i tukao ga je kada nije hteo da ga povede sa sobom. Zato je majka molila učitelja da pirmi Faruka u razred, kao da je đak, da bi tako ostavio na miru zainaćenog Adila...

Faruk je čitavu godinu pratio nastavu u razredu koji je pohađao njegov brat Adil iako nije bio upisan kao đak. Pokazaće se da je marljiv i jedan od najboljih učenika u razredu. Stoga, kao nagradu za to, učitelj će ga preći u drugi razred, zajedno sa ostalima koji su redovno bili upisani. Majka je tražila da mu se ne prizna taj razred, ali, na insistiranje učitelja, njemu je priznata ta godina. Za pokazani uspeh dobiće i nagradu. U drugom razredu je imao 6 godina. Jedan broj svezaka i školskog pribora kupovao je novcem od prodaje zrnaca pasulja i kukuruza koja su ostajala na njivama i posle žetve.

„Kad je izvršena kolektivizacija... žetvu su zajednički obavljali brigadiri i ne znam ko... A ono što je ostajalo na njivama nakon žetve, zrnca pasulja i kukuruza, mi smo deca prikupljali i odnopsili na pijacu gde smo ih prodavali. Tako smo prikupili oko dva kilograma pasulja... i njihovom prodajom smo kupili nešto za školu.. U to vreme nije bilo čokolada...“

Jendom ga je njegov učitelj, Idriz Hodža, dobro istukao zato što je zaboravio školsku svesku. Za ovaj propust učitelj ga je išibao 25 puta prutom kojeg je sam izabrao. Ovih 25 udaraca prutom Faruk Begoli neće nikad zaboraviti. Ali sem tih 25 prutova, Faruk Begoli neće zaboraviti ni prvu ljubav iz trećeg razreda...

„Nosio sam njenu tašnu i to je bio jedan izraz ljubavi. Nosio sam joj tašnu i čak bio ljubomaran ako bi neko drugi uzimao da nosi njenu tašnu...“

Na odmoru između časova i pred početak nastave đaci su igrali razne igre. Ali, naravno, najomiljenije su bile one koje su nadahnute ondašnjom borbom između „partizana i balista“. I, naravno, popularnost partizana je onda bila na vrhuncu i sva deca su, nesumnjivo, želela da budu „partizani“.

„U školi smo se igrali partizana i balista. Svi su želeli da budu partizani i pošto sam ja bio najmlađi, mene su postavljali za balistu“.

POVRATAK U PEĆ

Godine 1952, kada su torture OZN-e nad porodicom Begoli prestale, oni su odlučili da se ponovo vrata u Peć. Ali sada nisu više imali kuću koju su nekada imali, te su morali da stanuju kao kirajdzije i duže vreme su živeli u bednim uslovima. Siromaštvo i bedu osećao je i Faruk, koji je sada osnovnu školu nastavio u Peći. Kada su se iz Barana preselili u Peć, Faruk Begoli se više nije vraćao za duže vreme u selo. Jedini period kad ćemo ga ponovo tamo naći jesu godišnji raspusti srednje škole. Povratak u Baran će ostati kao njegov stalni san. Od tog sna se neće odvojiti ni kada će postati slavan umetnik. Naprotiv, stalno je govorio da bi hteo da se tamo vrati i izgradi jednu kućicu sa malom baštom.

„Kad sam stekao pare, postao sam umetnik... Želeo sam i želim da izgradim jednu malu kućicu u selu sa dve ili tri leje luka, nešto čime bih se mogao baviti... I da tamo provodim leto... I tamo da držim dve-tri kokoške... Neću da idem na more, već tamo... Imao sam prostor gde bih mogao da izgradim tu kućicu... Ali ja znam da je to samo iluzija, jedna vrsta sna...“

Život u gradu će Faruku Begoliju doneti tugu i mnogo nevolja. Osećao je tugu za drugovima iz sela i za životom tamo. Nedostajala mu je i ona velika kuća i dvorište sa jabukama i šljivama, nedostajale su mu kore hleda nane Ruke, jama u bašti, jaz, veliki hrast sa širokom krošnjom i mnogo čega drugog.

U Peći su životarili prihodima koje su dobijali od ono malo zemlje koja im je bila ostala. Siromaštvo i bedu je makar malo ublažavao ujak, Muharem Paša, Jašar Pašin sin. U to vreme siromaštva, on se koliko je mogao starao o njima... O njima će se u Peći starati i njegov brat od tetke, Istref Begoli, i njegove dve sestre. Istref Begoli će kasnije postati jedan od najjačih imena filma i pogo-tovu pozorišta u bivšoj Jugoslaviji. On će biti jedan od glavnih podstrekača što će Faruk Begoli poći putem ka umetnosti i glumi...

Magični svet sela će se odjednom razrušiti da bi bio zamenjen jednim sasvim neprijateljskim i surovim svetom. Suočen sa novim krugom kjudi i drugačijim mentalitetom, Faruk Begoli će se osećati slomljen i prezren. U školi će se suočiti sa prvim groznim udarcima. Izlivi gnjeva učitelja pred početak nastave: „Begovi su naši neprijatelji...“ ili „Sefedin beg je naš neprijatelj...“ uvrediće Faruka Begolija i uticaće da se povuče u sebe... I njegovi vršnjaci će ga duže vreme ignorisati i prezreti.

Između razočarenja i konačnog sloma i borbe za opstanak, on će izabrati ovo drugo. Njegova

*„Kad si zaljubljen,
sve ti izgleda
lepo..“*

odlučnost i ohrabrenje od strane porodice, pogotovu njegove majke, uticalo je da savlada patnju i prezrenje.

Posle nekoliko godina, njegove nevolje će nestati. On će rasti i razvijati se, i, nakon izvesnog vremena, će postati veoma popularan vratar u rukometu.

Visok mladić sa lepim licem nesumnjivo je bio atraktivan za mlade devojke u Peći. Ali, više nego o stvarnim događajima, on i njegovi drugovi će svako veče provoditi u razgovorima o devojka, izmišljajući svaki po neku neverovatnu priču o „avanturama“ sa jednom ili drugom devojkom, koje su ludile za njima... Ipak, slatke ljubavne priče iz tog perioda Begoliju su ostale nezaboravne.

„Kad si zaljubljen, sve ti izgleda lepo..“ Kažeš: Bože, kako je Bog stvorio, pojeo bih je celu... Ozbiljno... A tvoj drug je vidi i uzvikne: jao, šta si učinio... Ali, za tebe, ona je najlepša... Sećam se kad mi je kazala: od sada ja neću ići s tobom, a tek smo bili počeli da izlazimo zajedno. Časti mi, sećam se, noge su mi klecale, pobledeo sam, ako se ne bih prdržao, pao bih... Ostavila me je. To nikad neću zaboraviti. Noge me nisu držale... A ovo nije bila prva ljubav... Ali ja sam bio budala, jer uvek mi je svaka bila prva, svaku ljubav sam doživljavao kao prvu... Ali sve one mi nisu dugo trajale... Jer ja imam u sebi visok intenzitet... Kad volim, volim... Međutim, to mnogo ne traje... Ali je intenzivno... Zaljubljavao sam se često, vrlo često... A ja, umetnik... Celo vreme na terenu... Zaljubiš se i nećeš da se rastaneš... I ja nisam nikad bio taj koji je hteo da se rastane...“

TITOVA ŠTAFETA I RUKOMET

Nakon izvesnog vremena, njegov uspeh u školi je bio očigledan. U sedmom razredu, određen je od škole da preda Titovu štafetu na trgu u centru Peći. To je, naravno, tada bila vanredna privilegija za svako dete ili odraslog. I taj gest škole nije učinjen da bi se rehabilitovao „sin neprijatelja“, već je jednostavno bio rezultat vanrednog uspeha i rada Faruka Begolija kao učenika. Međutim, nakon predaje štafete, partijske strukture su počele „raspredati“ o ovom gestu i iza toga nalaziti „tendenciozne“ i za narod „štetne“ ciljeve. Kako je moguće da „sin narodnog neprijatelja“ preda Titovu štafetu? Kao posledica toga, njegov razredni starešina je otpušten sa posla.

U ranoj mladosti, Faruk Begoli je bio pasioniran rukometom. Ova pasija će ka pratiti nekoliko narednih godina. Već sa 14 godina on će biti odličan igrač (vratar) ondašnje rukometne ekipe „Budućnost“, koja će kasnije osvojiti prvo mesto kao najbolja ekipa Kosova u drugoj ligi Srbije. Kao vratar, on je bio veoma okretan i voleo je da brani posebno kad je u publici bilo lepih devojaka, koje su ga još tada obožavale.

Kada bi videli da ima mnogo devojaka među publikom, suigrači su se radovali i govorili da niko više ne bi mogao da mi da gol“.

Kad se upisao u gimnaziju, već je bio popularan u Peći kao sportista, ali i kao talentovan recitator. Poezijom Miđenija „Omladinska pesma“ on će uz burne ovacije podići na noge publiku u sali.

Kao vratar rukometa on će kasnije igrati i za ekipu OFK „Beograd“, koja je bila veoma blizu ulasku u prvu ligu. U ovoj ekipi je uspeo i da povremeno zaradi koji dinar. Na jednoj od odlučujućih utakmica na stadionu „Tašmajdan“ u Beogradu, gde se očekivalo da će njegova ekipa ući u prvu ligu, Faruk Begoli će „zalutati u svom dvorištu“ i njegova mreža će biti puna golova.

„...Bio sam prvi vratar i nekoliko puta smo se menjali sa drugim vratarem, ali kadgod sam ja bio na голу, moja mreža je bila puna golova. I tada smo eliminisani od ekipe iz Zrenjanina...“

Posle ovog iznenadnog „poraza“, Faruk Begoli je odlučio da ode iz ekipe „Beograd“. Pošto nije mogao da opstane bez sporta, stupiće u kontakt a potom će prihvatiti da brani za ondašnju ekipu rukometa „Borac“ u Uroševcu. U „Borcu“ će upoznati poznatog ondašnjeg beka, Šećera Šlakua, od koga će Faruk Begoli naučiti nekoliko novih „trikova“ odbrane u rukometu. Pored Šećera, on će tu upoznati i druge igrače sa kojima će drugovati i postati prijatelj, a među kojima su bili i Sahit Sahiti, Bahri Sogojeva i Fahri Bućinca.

Odbojka je u to vreme bila na vrhuncu popularnosti i Begolijevo oduševljenje tom igrom je bilo vanredno. Da bi došao u Uroševac, on je često morao da falsifikuje vozne karte ili da putuje cele noći sporijim vozom. Kao nagradu za igru obično je od ekipe dobijao besplatan ručak ili oskudnu večeru.

Jedan neobičan događaj iz tog vremena rane mladosti ostaće mu zauvek u sećanju. Sa jednom grupom drugova on je odlučio da prebегne u Albaniju, zemlju koju su onda zamišljali kao rajsku. Pošto su skovali sve planove, odredili su i dan kada će pobeći sa Kosova. Ipak, nakon ove odluke, Faruka je nešto iznutra kopkalo i podstaklo ga da posumnja u ovaj poduhvat. Šta će biti sa njim. Šta će biti sa majkom? Gde će ostati ona? S druge strane, drugovima je dao reč i nije hteo da prekrši svoje obećanje. Posle nekoliko dana, kada je već bila uspostavljena veza za prelaz preko granice koja je bila pod strogom kontrolom, i kada je sve bilo pripremljeno po planu, Faruk Begoli je odustao i nije došao na ranije određeno mesto za susret sa drugovima. Više noći nije mogao da se pribere. Žalio je drugove i grizla ga je savest što se njima nije priduržio. A oni su bili loše sreće. Izdati od jednog sunarodnika, oni su uhvaćeni na granici od jedne pogranične patrole.

Njegov stariji brat, Adil, je počeo da studira u Ljubljani, dok je 17-godišnji Faruk gledao da studira na nekom fakultetu koji bi ga jeftinije koštao, jer ih je siromaštvo iscrpljivalo iako je, kako je govorio, „bio begov sin i pašin unuk“! Ipak, spasenje mu je stiglo od jedne stipendije, koje su se u to vreme dodeljivale istaknutijim učenicima. Faruk Begoli je dobio jednu od tih stipendija, ali uz uslov da studira rudarstvo. Pored stipendije, bila je još jedna za Faruka Begolija atraktivnija prednost: na Rudarskom fakultetu nije bilo prijemnog ispita.

Dva dana pred polazak na fakultet, majka i sestre su mu pripremile gurabije i druge slatkiše da bi makar malo olakšale i zasladile „odlazak na put“.

U trenutku kada je trebalo da počne, pozdravio se sa sestrama, ali je ostao kao ukočen kada je

pružio ruku majci Elmazi. Nije mogao da učini nijedan korak dalje.

„Bio sam svestan da je to bio naš konačni rastanak. Nisam mogao da pođem. Nikad joj nisam video suzu. Ni tada nije plakala. Samo mi je zapovendim glasom rekla: „Pođi! Pođi odmah!“

Faruk Begoli je skupio prtljag i pošao... Posle prvih koraka, briznuo je u plač. Nije se stideo i nije krio suze. Na železničkoj stanici je pomislio da se vrati kući, ali se ipak suzdržao od toga. Popeo se na voz za Beograd, ali je ponovo razmišljao o tome da se popne u povratni voz iz Beograda u Peć.

Ujutro, kada je stigao na železničku stanicu u Beogradu, dočekali su ga drugovi, koji su počeli da ga zadirkuju otvarajući mu kofere i uzimajući gurabije i slatkiše, koje su mu pripremile majka i sestre.

„Drugovi su uočili moju tugu i govorili: ti si još dete“.

ŽIVOT U BEOGRADU

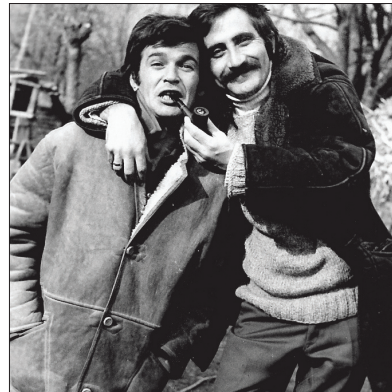
“ *Ja sam čovek koji voli lepotu žene, ne samo spoljnu lepotu, već i onu unutrašnju, jer ona je voema značajna. Lepota žena me inspiriše. I, u tom traganju za nadahnuće lep-otom, sreo sam i svoju ženu“.*

Studije za rudarstvo nisu uopšte isprovocirale Begolija. On nije nimalo bio zadovoljan profesijom koju je izabrao. Kao rezultat te nemotivisanosti on je čak izgubio godinu. Zato je bio prinuđen da napusti Beograd, jer dalji boravak tamo i nepotrebne izdatke nije imao kako da opravda pred porodicom. Odlučio je da se ponovo vrati u Peć, gde je mislio da radi kao učitelj u nekoj osnovnoj školi u ovom kraju. Ali, začudo, ova namera nije ostvarena, jer nijedna ondašnja škola nije bila spremna da ga primi za učitelja. U međuvremenu, on je odlučio da studira ekonomiju u Prištini. Tako je 1961. godine upisao prvu godinu koju je vrlo uspešno završio. Međutim, nakon godinu dana provedenih u Beogradu, bilo mu je veoma teško da se prilagodi životu i studiranju u Prištini. I ponovo je odlučio da se vrati u Beograd i tamo nastavi započete studije na Ekonomskom fakultetu. U Beogradu je, i pored nekih malih poteškoća, nastavio drugu godinu studija. Na prvi pogled je izgledalo da je sve bilo postavljeno na potrebnom koloseku. Sada su svi mislili i bili su sasvim sigurni da je Faruk Begoli konačno izabrao svoju životnu profesiju. Ipak, on se nije osećao zadovoljnim. Mnogo štošta nije funkcionisalo. Zato je trebalo da nešto menja. Odjednom je počeo sa nepoštovanjem predavanja. Jednom rečju, nije pokazivao interesovanje za učenje. Žalio se a ni sam nije znao na šta se žalio. Nakon izvesnog vremena, omogućili su mu da se ponovo vrati u Prištinu, na isti fakultet, sa jednim formalnim obrazloženjem da tamo, u Beogradu, nije mogao ga uspe zbog nepoznavanja jezika.

Po povratku u Prištinu, kao da je počeo novi talas rada i uspeha za mladog studenta, Faruka Begolija. Ali ponovo će se ugasiti njegov mladalački entuziazam i volja. Nakon završetka druge godine, vraća se u svoj rodni grad, Peć. Bilo je vreme letnjeg raspusta i Begoliju su se u glavi vrmala mnoga pitanja i dileme. Nikome, pa ni njemu samom,

nije bilo jasno kojim će pravcem krenuti u svome životu. I upravo u to vreme, jednog od tih letnjih dana, sreo je svog rođaka, Istrefa Begolija, kome je počeo da se ispoveda (i žali) zbog svojih „patnji“ i nezadovoljstva na studijama iz oblasti ekonomije. Istref Begoli mu je tada, možda i poznavajući Farukovu prirodu, skoro nehotice predložio da studira glumu pri Akademiji umetnosti u Bogradu. Nešto se pokrenulo, kao da je upaljena tanka nit nade. Begoli je razmišljao o pozorišnoj sceni i filmskoj kameri. Ali ko bi rekao: Faruk Begoli, glumac?

Tih dana je sreo i Ekrema Kryeziua, koji je takođe, nakon završetka studija prava, odlučio da studira dramaturgiju u Beogradu. Ekrem Kryeziu je još više motivisao Begolija da se upiše na studije za glumu. Begoli je odlučio da konkuriše, iako je strahovao da neće proći na prijemnom ispitu, posebno kad je saznao da je deo prijemnog ispita i pismeni zadatak. Ipak Ekrem Kryeziu je bio taj koji ga je najviše ohrabrio, obećavši mu da će mu on sam

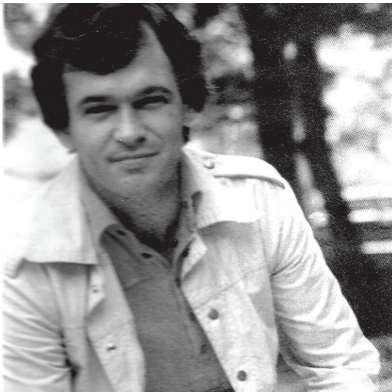
napisati „pismeni zadatak“.

U Beogradu, blizu mesta u kome su se održavali prijemni ispiti, bilo se okupilo oko 1000 mladih, koji su hteli da konkurišu za glumu, režiju i dramaturgiju. Begoli se još više „ohladio“ i izgubio skoro svaku nadu. Nije mogao ni zamisliti da će iz sve te mase moći da uđe među 12 najboljih. Ipak, kako kaže sam Begoli, „kad ti se hoće, hoće, kad ti se neće, neće“. Od oko 1000 konkurenata, on je upao u krug onih koji su stekli pravo da se podvrgnu prijemnom ispitu. Bio je među 500 kandidata koji su aplikovali.

Na prijemnom ispitu, Ekrem Kryeziu mu je izradio pismeni zadatak, dok je Begoli „pribrao sve svoje snage“ i iskazao svoj talenat po drugim tačkama prijemnog ispita. Deklamovao je jednu poeziju bosanskog pesnika Izeta Sarajlića. Suročenje sa profesorima u komisiji potpuno ga je razoružalo i uzбудilo. Izgledalo je da je sve pošlo kako treba. Masa se sve više smanjivala i Begoli je prošao dva kruga prijemnog ispita, kvalifikujući se među 34 kandidata. Bez ikakve sumnje sledio je i poslednji izazov kojeg je morao savladati. Bila je to poslednja prepreka na dugom maratonu da bi mogao postati student glume. To će promeniti ceo tok njegovog života. Imao je na raspolaganju samo nedelju dana da se pripremi. Za konačni ispit je izabrao i pripremio na srpskom jeziku poeziju Majakovskog „Oblaci u pantalonama“, a na albanskom jeziku jedan monolog iz drame „Nuk martohem

me pare“ (Ne udajem se za pare). Poslednji deo prijemnog ispita je zauvek zapečatio njegovu sudbinu kao glumca. Komisija je dala zaključnu ocenu za 12 primljenih kandidata, među kojima je bilo i ime Faruka Begolija. Njegov život se promenio posle ovog prijemnog ispita. Pred njim su se otvarala vrata jednog drugog, ranije nepoznatog sveta.

Počela je prva godina studija akademske 1963/1964. godine, u klasi Minje Dedića, sa ostalim kolegama među kojima su bili: Svetlana Bojković, Petar Božović, Branko Milićević, Josif Tatić, Lane Gutović, Đurđe Svetić idr. Begoli počinje klasu sa jednom generacijom, ali završava je sa drugom. Prve godine studija, Begoli ulaže iverredne napore da savlada i usavršava dikciju srpskog jezika. Fakultet, treći po redu, počinje sa više marljivosti i sa punim uverenjem da će to biti njegova buduća profesija.

Iako je bio student glume, Begoli je nastavio da igra rukomet u uroševačkom „Borcu“. Iz Beograda je često odlazio u Uroševac da brani na utakmicama svoje ekipe. To je bilo zadnje vreme kada je on konačno trebalo da bira između rukometa i glume. To mu je stavio do znanja i profesor njegove klase, Minja Dedić, kad je tražio od njega da se odluči između glume i rukometa, jer će mu dvostruko agnažovanje, po njemu, stvarati probleme. Naravno, definitivno se opredelio za glumu, iako vezu sa sportom nije nikad prekinuo. On, i dandanas, ne prestaje da bude veliki „fans“ sporta, posebno futbala. U to vreme, jedne novine su, između ostalog, pisale: „Kad je u pitanju futbol, Faruk Begoli sve zaboravlja“. Interesovanje za futbol nije nikad prestalo, ni sada u poznim godinama. Periodi svetskih šampionata u futbolu bili su vreme kad se Begoli retko mogao naći van kuće. Za vreme šampionata za Begolija nije ništa važnije od futbala.

Sa drugovima iz srednje škole druži se i danas. On nastavlja druženje s njima. Među njima, Begoli pominje Skendera Bošnjakua, Jusufa Gacaferija, Skendera Rodotinija, Ali Berišu idr. Za vreme studija glume u Beogradu, on upoznaje dva druga sa kojima će biti večiti drugovi i prijatelji. To su bili Josif Tatić – Tale, ili Jataganac, kako ga drugačije naziva Begoli, i Laslo Švirtlih –Laci, obojica glumci iz Begolijeve klase.

„Ja sam društvo formirao tek kada sam se upisao na Fakultet umetnosti u Beogradu. Započeli smo studije na fakultetu jedan iz Novog Sada, drugi iz Zrenjanina, ja iz Peći a ostali su bili iz Beograda. I hteli ne hteli, oni koji su bili iz Beograda, kada se završavala nastava, odlazili su svojim kućama, a ostajali smo zajedno samo nas trojica. Neki put, i same okolnosti nameću da se družiš sa određenim ljudima. Sva trojica smo počeli sa intenzivnijim životom. Bili smo i po 20 sati zajedno. Često smo i stanovali zajedno. Sve što smo radili, radili smo zajedno. Tako smo postali nerazdvojni, kao što smo i danas. Jataganac je još uvek glumac, a Laci je postao poznati lekar. Ja sam ostao u profesiji, ali više ne znam da li sam profesor ili glumac? A onda smo sigurno sva trojica želeli da postanemo samo glumci. Ovo naše druženje započelo je od šezdesetih godina, dakle, u pitanju je više od 45 godina. Dešava se da se i dve godine ne sretniš sa drugovima, ali oni i dalje ostaju tvoji drugovi. Ako si u nekoj krizi, ti ih pozoveš, ako ti nešto treba, ili imaš neku proslavu, njima se javljaš. Jer druženje ne zavisi od svakodnevnih susreta, već ono ti ostane negde u srcu. Makar znaš da imaš jednog čoveka, i on ima tebe“.

Posle nešto godina, kad je već potpuno ušao u svet filma, Begoli je postao jedan od najpopularnijih glumaca u bivšoj Jugoslaviji. Enver Petrovci kaže da u to vreme nije bilo

čoveka koji nije znao za Faruka Begolija a na Kosovu su se svi ponosili njime.

Dobar deo vremena Begoli je provodio u Klubu književnika Jugoslavije, koji je imao jedan restoran u koji su, između ostalih, dolazili ljudi sa filma i tu su se obavljali i razgovori o ugovorima, delile su se uloge itd. Ekrem Kryeziu, koji je tada stanovao sa njim u Studentskom gradu, kaže da je imao muke da probudi Begolija rano ujutro.

„Mi smo živeli zajedno u Studentskom gradu i nije bilo noći kad se Faruk nije vraćao pre dva ili tri sata posle ponoći. Kad je trebalo da ide na snimanje filmova, ja sam imao obavezu da ga probudim rano ujutro. Tada bih vezao njegov krevet nekom uzicom i prodrmao ga iz distance. Budio sam ga iz distance, jer, ako bih bio blizu njega, on bi me šutnuo nogama ili udarao šakama, pošto nije voleo da se budi“.

Mladi glumac, Faruk Begoli, veoma brzo je postao ljubimac mnogih mladih devojaka širom bivše Jugoslavije. Glumica Melehate Čena priča da je upoznala Begolija u Beogradu 1967. godine kada je tek počela da studira glumu. Kako ona kaže, Begoli je već bio slavan kad je igrao u četiri ili pet filmova i žene su ga „jurile“.

„Begolija su uvek jurile lepe žene. Mnogo žena je za njim jurilo. I verujem da je on bio san za svaku ženu. A on je uvek bio ljubazan i pažljiv... Begoli je imao mnogo žena. To je sigurno. Verujem i verovala sam da je Begoliju bilo teško. Jer teško je biti „odabran“. A njemu nikad nije ostavljeno prostora da sam bira. Ne, žene su uvek birale njega... Begoli se razlikuje od Don Žuana, jer Don Žuan je jurio žene, a Begoli ih nije jurio, već su one jurile njega...“

Kad je Begoli postao slavan jurio je iz jednog filmskog centra u drugi, dok je ono malo slobodnog vremena koje mu je ostajalo provodio po kafanama uz rakiju, meze i duvan, koji će ga uvek pratiti. Begoli je, kao što se slažu i većina njegovih kolega i ljudi koji su ga u to vreme poznavali, imao dosta problema sa mladim devojkaama koje su pred njim padale na kolena i on ih se teško otarasao.

„Što se tiče žena, ja ih nisam jurio. Naprotiv, često sam morao da im najkulturnije kažem da ‘ne mogu’. Ovo ‘ne mogu’ je postalo deo mog života, zadovoljstva, lepote... Drugo je ljubav, ali u drugim slučajevima uvek sam bio fer, bio sam ljubazan, džentelmen, nisam vređao žene. Međutim, imao sam dosta problema sa ženama. One su mi govorile ‘zašto me ti ne voliš’, zašto ovo, zašto ono... A ja sam činio ono što sam mogao“.

Međutim, žene su realno bile najvatrenija publika njegovih filmova. Uvek, kada su o vrednosti nekog filma glasale žene, Begoli je stalno pobeđivao.

Enver Petrovci kaže da je Faruk Begoli voleo žene i većinom nije obraćao mnogo pažnje na godine ili fizički izgled žena. Po njemu, on je voleo sve i bio je voma ljubazan prema njima.

„Srećan sam u toj ljubavi, srećan sam što sam imao tu ženu. Zahvalio sam joj što mi je pružila tu divnu ljubav...“

Fadil Hysaj kaže da je Begoli, u to vreme, bio jedna vrsta „seks modela“, obožavan, posebno od žena, za koje je, kako sam kaže, on „bio san“. Po Hysaju, mnogi mladići tog vremena su sanjali da imaju karijeru sličnu njegovoj.

Faruk Begoli se oženio Zojom Đoković, jednom divnom ženom Srпкиnjom, o kojoj on govori sa mnogo poštovanja. O njoj sa mnogo poštovanja govore i Begolijeve kolege. „Imao je vrlo dobru ženu, veoma ljupku“, kaže Enver Petrovci. Reditelj Ekrem Kryeziu je naziva „divnom ženom“. Kryeziu uopšte ne šteti komplimente o Zoji Begoli. „Zoja je bila mnogo bolja od Faruka. Njeno ime je Zoja, ali ona je zaista bila gospođa u punom smislu te reči“.

Zoja je bila profesionalna balerina Narodnog pozorišta u Beogradu i kasnije je primila prezime svoga muža – Begoli. Za svo vreme dok su bili u braku, ona je, kako kaže sam Begoli, bila „stub kuće“. Ipak, nakon 17 godina braka, Begoli se od nje razvodi. Zoja i dandanas nosi prezime Begoli, nesumnjivo, iz poštovanja prema svom bivšem suprugu.

„Zadnjih godina ne govorim više o ljubavi, jer je postojala jedna prava ljubav i, kao njen rezultat, jedan brak. Bili smo 17 godina zajedno. Ona je nosila moje prezime. Ali kad se završava, ona se nažalost završi. Ostali smo drugovi. Povremeno se čujemo na telefonu. Najviše smo se čuli za vreme rata. Ali kad smo saznali da smo dobro oboje, počeli smo da se ređe čujemo. Bio sam srećan u toj ljubavi, srećan sam što sam imao tu ženu. Zahvalio sam joj što mi je pružila tu divnu ljubav, taj brak, to druženje i to parče divnog života“.

JEDNA MEDIJSKA PRIČA

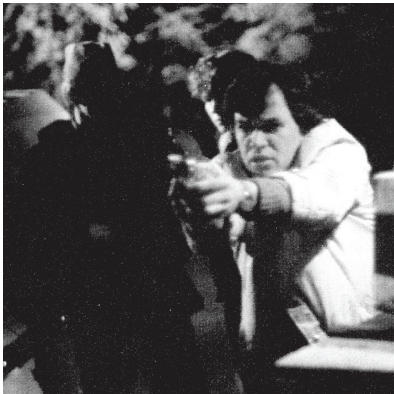
Mnogi se sećaju jedne medijske priče u vezi sa Farukom Begolijem. Godine 1982, jedna njegova izjava će izazvati srdžbu i jed mnogih ljudi na Kosovu. U jednoj televizijskoj emisiji, posvećenoj demonstracijama albanskih studenata 1981. godine, Begoli je, intervjuisan u jednom drugom kontekstu, javno izjavio da mu se sviđa Beograd i da se bolje oseća u Beogradu. Ova njegova

izjava, perceptovana drugačije nego što je bila zamišljena, izazvala je nečuvenu srdžbu i jed kod ljudi na Kosovu. Mnogi od njih su u njemu gledali „izdajnika otadžbine“. Ova izjava, sa tako običnim ljudskim preferencijama, je krivo švaćena i krajnje krivo protumaćena.

U vezi sa ovom njegovom izjavom, nakon nekoliko godina, upitan od jednog kosovskog lista, on je sasvim jasno protumačio tu priču i njenu pozadinu:

„Nikad se nisam bavio politikom, niti imam neku takvu ambiciju. To što sam rekao tom prilikom, ne poričem. Rekao sam da sam u Beogradu proveo najveći deo svog života. Imam svoje uspomene, lepe uspomene, neovisno od denigrirajućih stavova ondašnjih političara prema Albancima. Kad sam prihvatio ponudu Televizije Beograd, nije mi ništa rečeno o cilju te emisije. Rečeno mi je da govorim o tome kako sam afirmisan u Beogradu i šta sam ja osećao prema Beogradu. Nisam imao pojma sa kakvom je političkom pozadinom zamišljena ta emisija. Ta moja izjava je potom montirana i „osakaćena“. Kad bi bila data u celosti, bila bi aplaudirana, ali desilo se to što se desilo i...“

*„Nikad nisam
bežao od svog
korenja, ali
nisam sma-
trao da je ovo
najvažnije u
mom životu“.*

Režiser Ekrem Kryeziu kaže da je bio povređen tom izjavom Faruka Begolija:

„Tačno se ne sećam, mogu i da grešim, ali to što me je povredilo i što je povredilo i sve ljude oko njega, jeste što je rekao da se u Beogradu oseća kao kod svoje kuće i kad se približava Beogradu izgleda mu kao da se vraća u svoj zavičaj. Možda grešim, ali je bilo nešto ovako. Možda smo previše bili iritirani Beogradom i svaku dobru reč koja je rečena o Beogradu doživljavali smo kao nacionalnu uvredu“.

Bivši Begolijev student, kasnije i kolega, glumac Enver Petrovci i danas kaže da ne može da švati zašto su se ljudi na Kosovu osećali uvređenim tom Begolijevom izjavom.

„Bio je to period posle 1981. godine kada su nas srpski novinari i televizija stalno provocirali. Faruk je rekao da se dobro oseća u Beogradu, da se oseća kao beogradsko dete. Zašto da ne? A zašto da ne? Ne znam zašto su ljudi zloupotrebili ovu njegovu izjavu. Ni Faruk, ali ni Bekim Fehmiu, nikad nisu porekli da su Albanci. Sa Farukom smo između sebe uvek razgovarali na albanskom i nikad na srpskom eziku u kafani, na ulici, u pozorištu i bilo gde da smo se sreli. Najzad, ima li Albanca koji je živio u Beogradu i za kojeg ljudi ovde na Kosovu nemaju predrasuda? Ljudi koji su bili naš ponos, upravo zato što su stekli ime u Beogradu, kasnije su ovde bili opsovani“.

Ali, Begoli, i sada govori to isto o Beogradu.

„Bez obzira na to što neko može pogrešno da me švati ili protumači, ja i dalje volim Beograd“.

U međuvremenu, da bi objasnio svoj položaj umetnika prema rodnom kraju, u jednom intervjuu, nedavno datom jednom hrvatskom listu, Begoli je izjavio:

„Nikad nisam bežao od svog korenja, ali nisam smatrao da je ovo najvažnije u mom životu“.

Filozof Škelzen Malići smatra da je ugled Bekima Fehmija i Faruka Begolija, kao filmskih zvezda, u to vreme u Beogradu promenio tradicionalnu percepciju predrasuda o Albancu kao stranom biću na jugoslovenskim prostorima ili kao „nekulturnom“ i „nazadnom“ „testerašu“. Po Malićiju, i Begoli i Fehmiu su postali kult glumci svoga vremena.

„Bekim Fehmiu je bio prvi albanski i jugoslovenski glumac koji je prodro u svetsku kinematografiju. A Faruk Begoli je, kao mladić, postao zvezda jugoslovenske kinematografije i, nekoliko godina kasnije, nakon osnivanja Kosovafilma, i kosovske kinematografije.“

MAJČINA SMRT

Od dana kada je Begoli prvi put pošao iz kuće vozom u Beograd, nijednom se više nije mogao vratiti za duže vreme u Peć. Iz Beograda, a kasnije i iz Prištine, on je povremeno posećivao svoju majku. Posete su učestale posle zapaljenja mozga kojeg je imala njegova majka 1993. godine. Ona je onda paralisana i istovremeno je obolela od jedene vrste skleroze. Otada je Begoli duže vreme bio pored svoje majke. Ali ona ga je sada teško prepoznavala i retko se sećala ko je.

„Pitala me je ko sam i zvala me je drugim imenima sinova i kćeri ili drugih naših rođaka. Retko sam mogao da je ubedim da sam ja Faruk, njen sin“.

Kasnije se njeno stanje pogoršalo i jednog dana, kada je Begoli režirao dramu Imera Škrelija „Nacionalni heroji“, pozvali su ga i rekli mu da mu je majka na samrti. Oko nje su se svi okupili: braća, sestre i drugi rođaci, među kojima i Begolijev ujak, Muharem Paša...

„... Ja sam joj se uvukao pod pazuh i počeo da plačem, da jecam, i nakon kratkog vremena ona je na mom krilu izdahnula. Sestre su me tešile, ali ja sam i dalje gorko plakao. One su potom počele da me grde, pa i da viču na mene da treba da je pustim da bi je one sredile jer, kako sam je držao, ona bi mogla da se ukoči“.

Devedesetih godina, za vreme političkih nemira, Begolijev kontakt sa školskim drugovima je bio ređi, ali se nikad nije potpuno prekinuo. Svi iz njegove klase sa fakulteta okupili su se u jednoj kafani da bi se potsećali na vreme studija. Otud zu zvali telefonom Begolija i svi su redom sa njim razgovarali.

„Razboleo sam se od radosti. Vratio sam se mnogo unazad u uspomene, a veoma je teško vratiti se unazad i prisećati se tog vremena. Hteo bih da se prisećam samo lepih stvari tog vremena. Moj drug Josif Tatić me redovno poziva. Bojim se da bih se rasplakao ako bih otišao u Beograd. Neću da razmišljam o tim stvarima“.

Škelzen Malići smatra da je odluka da ode iz Beograda bila veoma teška za Begolija. On veruje da je njegov razvod sa ženom Zojom uticao na tu odluku, ali, kako on kaže, to ne može biti dovoljan dokaz.

„On nikad nije nikad javno govorio o stvarnim razlozima što je otišao iz Beograda i napustio karijeru zvezde jugoslovenskog filma. Po slavi i vezama koje je imao, Faruk je svakako mogao da nastavi karijeru uspešnog glumca. Mađutim, on je doživeo lično razočarenje sa svetom u kome je bio filmska zvezda, a taj se svet ubrzano raspadao otvarajući put primitivizmu i političkom i

*„...Družeci
se sa
ljudima van
profesije
vidiš jedan
drugi
svet...“*

kulturnom fažizmu. Ovo osećanje smatram da je bilo glavni razlog što je Faruk svesno započeo jedan novi život i novu karijeru, skoncentrišući se uglavnom na 'ulogu' profesora glume u Prištini“.

Uopšte uzev, Begoli je bio pasioniran sedeljama sa društvom. Po povratku u Prištinu, krajem '80-tih godina, on se upoznao sa novim drugovima. Vrlo često se družio sa studentima ili njegovim bivšim studentima i drugim kolegama. Za Begolija druženje je bilo nešto što je najznačajnije u životu, uporedo sa profesijom i ljubavlju. Ali, pravih drugova, on kaže da je mogao imati samo njih troje ili četvoro.

„Društvo koje se formira u mladosti, ono ostaje, i nikad se više ne menja. Možeš da ne sretniš jednog druga 20 ili 30 godina, ali on ostaje tvoj drug. Ti imaš poverenja, imaš oslonac na njega, a i on se može oslanjati na tebe. Znači, što si mlađi, to ćeš lakše formirati društvo, lakše ćeš naći druga. Što si stariji, teže ćeš steći druga. Ja, u ovim svojim godinama, teško mogu naći takvog odanog druga od srca i duše.“

Po Begoliju, najbolje je društvo ono koje se stvara između dva druga koji nisu iz iste profesije. Naporni sati na pozorišnim probama ili u filmskim centrima, zamorni susreti sa kolegama i ljudima iz zanata, mogu se uporediti sa sedeljama sa drugovima van tvoje profesije. I, istovremeno, se akumuliraš, jer perceptiraš informacije van tvog sveta profesije.

„...Družeci se sa ljudima van profesije vidiš jedan drugi svet. To mi je mnogo pomoglo, jer moje društvo nije bilo sastavljeno od ljudi moje profesije. Imao sam i društvo, takoreći, intimno, imao sam drugove od srca i duše“.

Jedan od nerazdvojnih drugova zadnjih godina je Albert Maljoku, po profesiji ekonomista. On se bavi trgovinom. Albert je pratio Begolija na dugim sedeljama uz rakiju, ali on se i sada stara o Begoliju, kad je on bolestan. On je čak jedan od retkih ljudi kome Begoli dopušta da ga posećuje u sobi u kojoj leži bolestan.

„Albert mi je sada drug, ali ranije sam imao druge drugove. On nije imao veze sa stvarima koje sam ja radio, nije čak dolazio ni na moje premijere. Uopšte. Govorio je da ono što radimo mi umetnici, on mnogo ne razume. A ja sam to švatio tek kasnije. Na početku sam pokušavao da mu objasnim. Vidi, govorio sam mu, radim to i to, saslušaj me malo. Bilo mi je potrebno da me sasluša, bio sam mlad. A on me je slušao, slušao i najzad mi je govorio: 'Da li ti znaš da te ja uopšte ništa ne razumem. Ti govoriš nešto sasvim drugo. Govori ti meni o paprikama, ili o futbolu'. Ali, kasnije sam počeo da uviđam da je veoma značajno imati drugove van profesije. Govorim o pravom društvu, ne o onom koje pije rakiju. Ja sam se vratio u Prištinu. Poznajem sve; bili su to moji studenti. Družim se s njima, sa njima sam i u kafani i na nastavi. Skoro svuda. Ali ja sam našao jednog drugog druga, koji se vrlo malo bavio ovim poslom, koji nije ni odlazio u pozorište dok se nije sa mnom upoznao. Bavi se čovek trgovinom i kada sedimo zajedno, on ne govori o trgovini, niti ja govorim o umetnosti. Imamo jedan drugi život i sasvim drugi razgovor. To znači da sam ja uhvatio možda zadnji voz pre deset ili petnaest godina da dobijem još jednog druga, i to tačno druga koji se može nazvati drugom“.

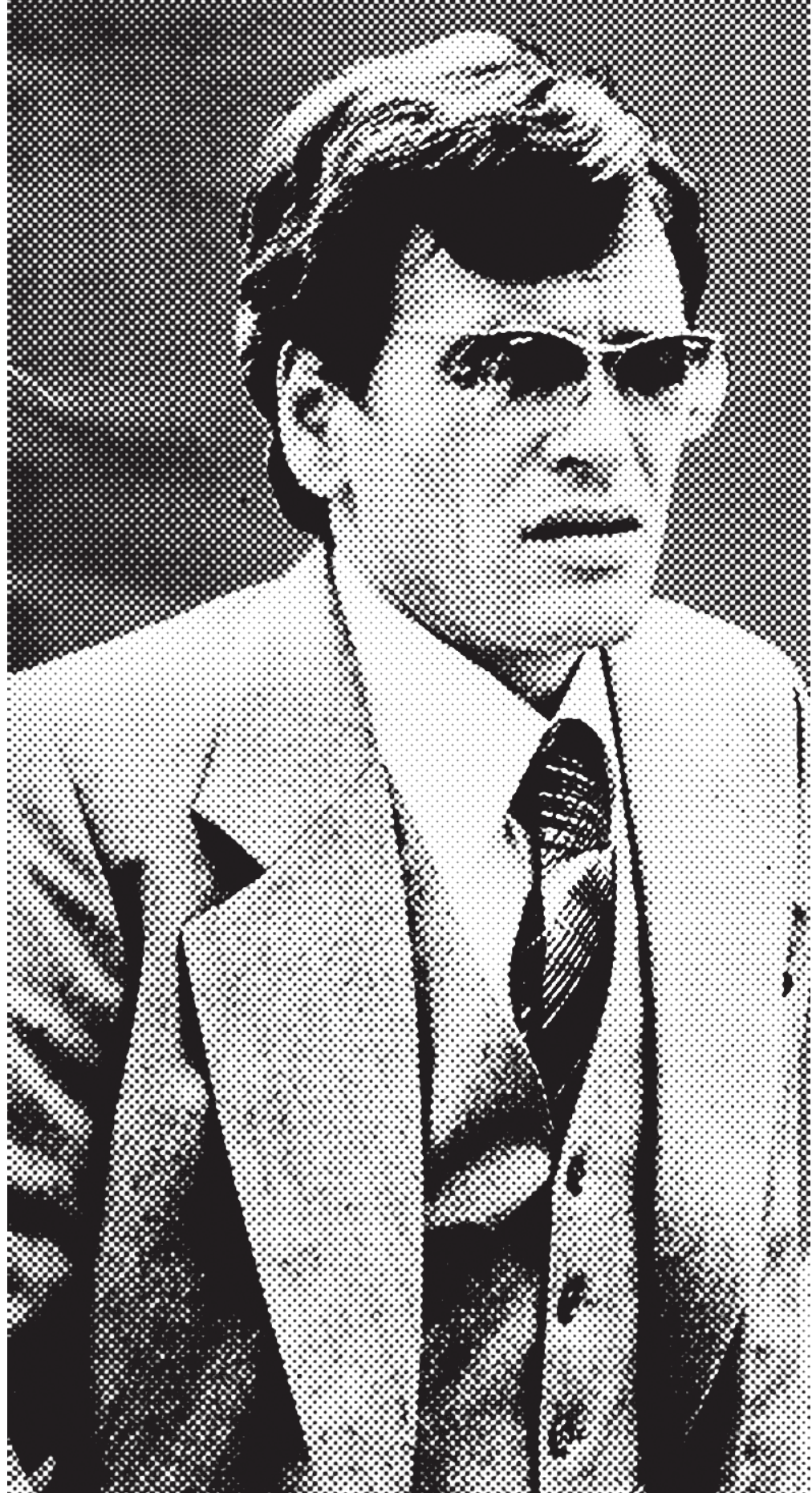
POGLED U ZJENICU SUNCA

“ *Nekad zažalim za vremenom kad sam bio mlad, kad sam snimao filmove, kad sam odlazio iz jednog mesta snimanja u drugo po celoj bivših Jugoslaviji“*

Bila je to sjajna karijera na filmu. U zlatnim godinama kinematografije bivše Jugoslavije, Faruk Begoli je bio jedan od najobožavanijih glumaca od publike i najtraženijih od reditelja jugoslovenskog ali i kosovskog filma. Reditelji su bili privlačeni njegovim šarmom i toplinom koju je ulivao likovima filma. Mlad umetnik sa mnogo energije i sensa za umetničku igru, Begoli je vratolomnom brzionom postao filmska zvezda.

Dosada je igrao u oko 70 igranih i televizijskih filmova raznih metraža, u produkciji filmskih i televizijskih kuća širom bivše Jugoslavije. Igrao je glavne i epizodne uloge. Sa malo zvaničnih nagrada, Begoli je najveću nagradu dobijao kod publike svuda gde su prikazivani njegovi filmovi. Njegova popularnost se nastavlja i sada kada publika veoma retko vidi Begolija na filmu.

„U akademiju sam otišao bez ikakvog znanja, nesvestan onoga što se dešava u svetu filma. U tom pogledu ja sam bio sasvim naivan i nevin. Tako, ja nisam imao neki svoj idol. Naravno, bilo je glumaca koje sam voleo. U to vreme najviše sam gledao vestern filmove. A kasnije primer mi je bio Bekim Fehmiu. Jer, kad sam ja primljen u akademiju, on je bio poznat kao legenda u svome radu. Čak su mi dosadili govoreći:

*„Nju su bolele
moje rane
i patnje na fil-
mu. Otada
nikad više
ona nije htela
da gleda moje
filmove“*

ehhh, Bekim radi. A ja sam sasvim drugo. Čovek koga više interesuje društvo i kafana nego rad. A oni, profesori, su mi govorili: Bekim vežba tri do četiri sata dnevno. A potom sam ja pitao Bekima (jer on mi je zaista mnogo pomogao i u početku me je vrlo dobro primio): da li zaista radi četiri sata dnevno? A on mi je odgovorio: ne četiri, već pet sati..“

Godine 1966, kada je Begoli bio na drugoj godini studija, poznati jugoslovenski reditelj, Veljko Bulajić, je posetio Akademiju umetnosti u Beogradu, sa nadom da će sresti glumca, kojem bi poverio glavnu ulogu u svom filmu „Pogled u zjenicu sunca“. Begoli, kada se sa njim sreo, pokušavao je da zatvori usta, u želji da sakrije ispale zube. Bulajić, koji je švatio strahovanje mladog umetnika, rekao mu je: „Znam da su ti ispali zubi, nasmej se slobodno“. Sve je brzo završeno. Begoli je odustao i nije više ni sanjao da će postići nešto od posete ovog reditelja.

„Ja sam odustao, jer nisam verovao da će izabrati upravo mene. Govorio sam u sebi: zar bi neko primo jednog mladog krezubog umetnika.“

Ali, nakon par meseci, Beogli je pozvan na probna snimanja. Na tim probama sreo je druge konkurente, poznate umetnike tog vremena, koji su probali za istu ulogu i druge uloge u filmu. Na tim probnim snimanjima Begoli se po prvi put suočio sa profesionalnim radom i ekipom profesionalaca. Obukao je kostime lika i izašao pred druge glumce, trudeći se da nađe sličnosti sa likom za kojeg je režiser smatrao da će moći da igra Begoli. Za partnera je imao poznatog glumca tog vremena - Batu Živojinovića, dok je za konkurente u ulozu koju je on probao imao slavni glumce: Bekima Fehmiua, kojeg je Begoli tada obožavao, i Radeta Šerbedžiju. Jednu probnu scenu je imao i sa samim Bekimom Fehmiuom. Zato se i osećao uzbuđenim i u nedovoljnoj formi.

Lik koji je tumačio Begoli je bio jedan mladić, koji pomaže jednom partizanu obolelom od tifusa ta pređe preko plaine, koju je neprijatelj stalno gađao granatama. Radnja se odvijala na teškom terenu zimi i pod snegom.

„U toku proba, režiser mi je dobacio: ‘Ti ne znaš ništa.’ I ja doista ništa nisam znao jer sam još uvek bio na prvoj godini studija. Zato sam redižiseru odgovorio sledećim rečima: ‘Jeste, ne znam ništa, jer to još uvek nismo učili‘“.

Posle ovog događaja, Begoli se vratio u Beograd razočaran i bez nade. Međutim, ispalo je da provokacije režisera Bulajića nisu bile ozbiljne. Nakon mesec dana, Begoli je iznenada saznao da mu je dodeljena uloga koju je probao na snimanju. Naravno, poverenje koje mu je ukazano uticalo je da se oseća pravim glumcem. Jedne novine su u to vreme o njemu pisale u jednom kutku lista.

„Išao sam ulicom i gledao da li me neko gleda, da li prolaznici znaju da sam ja Faruk Begoli, onaj o kome su tog dana pisale te novine. I celo vreme sam razmišljao kako ću im reći: hej, gledajte me, ja sam taj o kome su danas pisale novine. A napis je u stvari bio u jednom kutku lista i u samo malo redaka“.

Snimanje se obavljalo u Zagrebu. Begoli je tamo otputovao i pridružio se filmskoj ekipi. Imao je jedan motiv više: vrlo dobro se plaćao za ulogu. Ofarbali su mu kosu. Za vrlo

kratko vreme usadili su mu dva prednja zuba, koji su mu nedostajali. Prvih dana, pred početak snimanja, Begoli se osećao kao pravi kralj, opkoljen mladim devojkama i kresanjem foto-aparata novinara koji su ga pratili skoro na svakom koraku.

Ipak, ova idila se brzo završila, čim su počela snimanja. Nažalost, njegovo prvo iskustvo sa filmom je bilo gorko, tako gorko da je on jednom mislio da definitivno napusti glumačku profesiju i vrati se zauvek u Peć. Odnosi sa rediteljom su se krajnje zaoštrili. Kao debitant, bez ikakvog iskustva u novom zanatu, Begoli se osećao frustriranim i nimalo pripremljenim da se suoči sa poteškoćama kojih je bilo sve više.

Režirerova „metoda“ da rad sa glumcima obavlja uz povike i nervozizam, umalo je „izludilo“ Begolija. Izgledalo je da mu se život pretvarao u pakao. U jednom trenutku je pomislio da prekine ugovor i negde nađe pare koje je trebalo da vrati režiseru. Želeo je da zove majku i da joj traži novac, ali nije mogao da se na to odluči. Sve mu je ovo izlegado suviše iskomplikovano.

„Jedini film u kome nisam imao nijednu vrstu zadovoljstva bio je ovaj film. Čim je počeo film, život mi je postao ‘pakao’, jer je režiser vikao na mene. A ja, u stvari, nisam ništa znao, nisam poznavao tehniku filma ni glume. Razmišljao sam o tome da pobeđem iz ekipe, ali kud bih pobegao, kako bih vratio pare i ostavio film. Jednom rečju, prvi film mi je bio „pakao“.

Begoli, koji je u toku snimanja ovog filma slavio svoj dvadeset drugi rođendan, jednog dana se gadno sporečkao sa režiserom, koji ga je nazvao „netalentovanim“ i „plašljivcem“. Begoli je napao režisera i pobegao u šumu gde je, slomljen i razočaran, briznuo u plač i plakao.

„U šumu je došao Bata Živojinović sa svojom ženom i poveo me. Oni su me doveli u moju sobu i počeli su da mi govore i hrabre. Potom smo zajedno otpoveli neke žalostive pesme. Nikad neću zaboraviti tu noć“.

Narednih dana, Begoli i režiser Bulajić su sa puno nervozizma gledali jedan drugog, ali nijedan od njih nije ni pokušao da raskine ugovor. Izgleda da su obojica bili svesni posledica ovakvog postupka.

Sledećih meseci napetost je nešto popustila i saradnja sa režiserom se stabilizovala. Zato što se suprotstavio „tiraninu“, Begolija su sa divljenjem gledale ostale kolege, na koje je režiser takođe često iskalivao svoj gnjev.

Ovo loše iskustvo prilikom prvog snimanja učinilo je da Faruk Begoli skoro nikad nije gledao filmove ovog režisera. I, na svu sreću, ovo loše iskustvo u prvom filmu, nije se više nikad ponovilo. Begoli je na snimanjima ostalih filmova nalazio samo zadovoljstvo i nikad nikakve neugodnosti.

Kad je Begolijeva majka po prvi put videla svog sina u filmu „Pogled u zjenicu sunca“, u kome je Begoli igrao jednog obolelog od tifusa, razbolela se i trebalo je da je prebace u bolnicu. Ona nije mogla da podnese „filmsku smrt“ svoga sina, jer joj je ona izgledala kao prava smrt. I zanat svoga sina nazivala je „prokletim“.

„Nju su bolele moje rane i patnje na filmu. Otada nikad više ona nije htela da gleda moje filmove“.

Njegovi raniji planovi da napusti zanat glume i vrati se u Peć kod majke, brzo su isparili. Gorko iskustvo sa prvim filmom polako je ostalo kao davni događaj i potisak da ide dalje stiže nakon druge ponude da igra u narednom filmu. Bila je to prilika da u njemu ponovo oživi „demon“ glumca. Ponovo se skoro ugušio od entuzijazma. Ponovo je u sebi osetio nerv glumca, nešto što mu je govorilo da pođe u susret još jednom izazovu, još jednoj avanturi.

Drugi film u kome je igrao Begoli, zvao se „San“ u režiji Puriše Djorđevića, koji je tada bio poznati režiser. Košmar prvog filma je nestao i ostavljen po strani. Begoli je počeo snimati drugog filma i ova saradnja sa režiserom je bila odlična. Režiser je čak bio oduševljen Begolijevim radom. Snimanje je teklo u najboljem redu i ekipa je bila prezadovoljna.

Posle druge uloge, sledi treća, četvrta... Begoli polako postaje tražen glumac. Kao u onim vestern filmovima u kojima su banditi gonjeni od policije sa pisanim pamfletima „wanted“. Zato je izgledalo kao da su i režiseri izdali neku vrstu poternice za Begolijem: „tražimo ga za film“. Faruk Begoli, pisalo je onda u jednom ondašnjem jugoslovenskom časopisu, spada u grupu glumaca koji su u ranim počecima odani filmu.

Izostanci na akademiji smatrali su se „opravdanim izostancima“ od strane profesora klase i Begoli nije imao nikakve smetnje. On je čak dobio glavnu ulogu u studentskoj predstavi druge godine „Deca sunca“ od M. Gorkog. Ali to će biti jedna od njegovih retkih uloga u pozorištu. On je posle toga uglavnom odbijao uloge koje su mu se nudile za pozorišnu scenu. To je činio usled velikih angažovanja na filmu. I fakultet je završio sa velikim prekidima između.

Od početka karijere kao umetnika, Begoli se seća jednog prigodnog susreta sa predsednikom bivše Jugoslavije, Titom. Posle prikazivanja filma „Bitka na Neretvi“ u režiji Veljka Bulajića, Tito je izrazio želju da pozdravi ekipu filma.

Posle aplaudiranja publike filmu, glumci i ekipa su se poređali da pozdrave najslavnij u to vreme, druga Tita. Red glumaca je počeo sa glumcima koji su igrali sporedne uloge da bi se završio sa onima koji su igrali glavne uloge. Begoli je bio treći s kraja. Tito je pozdravljao svakog redom. U međuvremenu Begoli se tresao od uzbuđenja.

„I on je pošao prema meni, sa onim njegovim rukavicama. Ja ga gledam i vidim da on uopšte ne gleda u mene, već mu je pogled odlutao nekud daleko. Pružio mi je ruke i rekao: ‘Simpatičan si ti mladić’ i nastavio je dalje. Ja sam mislio da me on nije ni gledao, a kamo li da je znao ko sam. A zašto me je sad prepoznao: nije bilo filma kojeg on nije gledao. On je seo i gledao sve naše filmove. Jednog dana smo bili njegovi gosti. Makar jedan put za vreme Festivala, ako ne i dva puta, on je dolazio i gledao filmove“.

„Za većinu glumaca njegove generacije je bio događaj kada su dobili jednu ulogu u nekom filmu, a za Faruka Begolija jeste događaj kad neki film počinje bez njega“, - pisalo je u

jednom listu 1976. godine. Te iste, 1976. godine, kada je Begoli imao 33 godine, već je bio igrao u 33 igrana filma. U to vreme se u bivšoj Jugoslaviji snimalo otprilike 16 filmova godišnje. Begoli je obavezno igrao u nekom od filmova koji su se snimali. On je bio skoro nezaobilazan. Rad na filmu mu je pružao zadovoljstvo.

„U što više filmova igra jedan glumac, utoliko će mu život biti bolji, sretniji. To je ona dobra strana. Ali ipak postoji i druga strana, koja donosi teži, naporniji, nesigurniji život, sa nesanim noćima, život uglavnom van kuće i porodice. Tako je zadovoljstvo povezano sa nezadovoljstvom“.

Begoli je igrao u nekoliko uspešnih televizijskih filmova. Godine 1972, igrao je u televizijskom filmu na albanskom jeziku „Zatočnici“ („Të ngujuarit“) u produkciji Radiotelevizije Beograd – Redakcije na albanskom jeziku. Scenarista i režiser ovog filma bio je Ekrem Kryeziu, Faruk Begolijem prijatelj sa studija. Pored Faruka Begolija u „Zatočnicima“ su igrali i Melihate Ajetu, Šani Palaska, Istref Begoli idr. Režiser Kryeziu je saradivao sa Begolijem skoro u svim svojim kasnijim filmskim projektima, među kojima i „Kad proleće kasni“ („Kur pranvera vonohet“), „Epoha pred sudom“ („Epoka para gjycit“), „Gorak hleb“ („Buka e hidhur“), „Đavolja večera“ („Darka e dreçit“), „Ljubav sa Prokletija“ („Dašuria e Bješkëve të Nemuna“) idr. Kryeziu smatra da je vršio dobar izbor glumaca, posebno izborom Faruka Begolija za ulogu Abdulja Frašerija u televizijskom filmu „Epoha pred sudom“ („Epoka para gjycit“).

Na Televiziji Priština Begoli je takođe igrao u televizijskoj drami „Palčićev let“ („Fluturimi i micakut“) u režiji Emina Halilija.

Film koji je doneo mnogo popularnosti Begoliju jeste „Prva ljubav“ kojim su počeli da se osnivaju klubovi ljubitelja filmova Faruka Begolija u bivšoj Jugoslaviji. Begolijeva popularnost posle ovog filma dostigla je vrhunac. Vrata njegovog stana su svakog jutra bila skoro blokirana vrećom pisama koja su stizala od obožavalaca iz svih krajeva bivše Jugoslavije.

Ostali značajni filmovi tog vremena u kojima je igrao Begoli su: „Proka“ po scenariju Ećrema Baše u režiji Isa Ćosje, „13. Jul“ u režiji Radomira Šaranovića u kome je igrao i Rade Šerbedžija, potom film „Nadošla reka“ („Përroi vërshues“), po scenariju Petrita Imamija u režiji Besima Sahatçiu, „Čuvar plaže u zimskom periodu“ u režiju Gorana

Paskaljevića, „Pavle Pavlović“ u režiji Mladomira Puriše Đorđevića, „Valter brani Sarajevo“ u režiji Hajrudina Krvavca, „Bitka na Neretvi“ u režiji Veljka Bulajića. „Sarajevski atentat“ u režiji Fadila Hadžića, „Operacija Beograd“ u režiji Žike Mitrovića, „Vuk sa Prokletija“ („Uka i Bješkeve të Nemuna“) po scenariju Abdurahmana Šalje i Murteza Peze u režiji Miomira Stamenkovića. Pored Begolija u ovom filmu igraju i: Ljuba Tadić, Abdurahman Šalja, Josif Tatić, Vesna Krajina, Branko Pleša, Melihate Ajeti idr.

CRVENI UDAR

„Crveni udar“ u režiji Predraga Golubovića ima u pozadini interesantni istorijat. Zasniva se na jednom događaju iz Drugog svetskog rata, po kazivanju kontroveznog i antialbansog političara učesnika Drugog svetskog rata, Ali Šukrije. Radnja filma se događa u Rudniku „Trepča“ i govori o grupi rudara svih nacionalnosti bivše Jugoslavije, koja vrši diverzantske akcije protiv nemačkih snaga. Film se odlikuje crnim humorom, kojeg mogu prihvatiti samo ljudi koji su naviknuti na strah od smrti.

„Tri budale su negde u Trepči digli u vazduh tri stuba. I to je smatrano kao velika akcija. A sada je od toga pravljen film“.

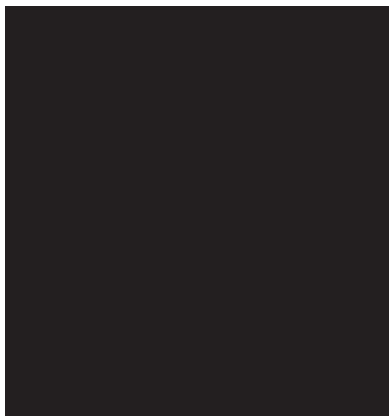
Film je snimljen u produkciji „Avala filma“ i Kosova, a u glavnim ulogama su igrali: Bata Živojinović, Boris Dvornik, Abdurahman Šalja, Dževat Čena, Bert Sotlar, Faruk Begoli, Šani Palaska, Olivera Katarina, Istref Begoli, Ragip Lodža, Adem Mikulovci, Skender Radotina idr. Film je realizovan za oko 50 dana. Radilo se oko 16 sati dnevno u rudnicima Trepče.

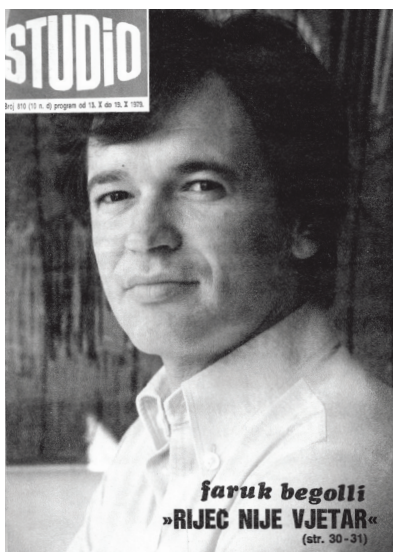
„Scenario je bio ovaj: šestorica dasa se zaljubilo u jednu devojk, koju je igrala Olivera Katarina. Ja sam se najviše zaljubio u nju. Ja sam igrao jednog slikara. Bili smo nas sedmoro komunista. Dževat Čena je odlično igrao svoju ulogu. Bio je fantastičan. Držao je u malom džepu sve nas ostale. I napravili smo film“.

Odmah po montiranju, film je izabran za prikazivanje na ondašnjem filmskom festivalu u Puli. To bi bilo prvo javno prikazivanje. Ljudi iz Interesne zajednice Kosova pošli su za Pulu, pošto je film bio u koprodukciji sa Kosovom. Oni, dotada, nisu gledali film, pošto je njegova realizacija obavljena u „poslednjem trenutku“. U Puli, pre prikazivanja pred širom publikom, film su gledali ljudi iz Interesne zajednice. Oni nisu uopšte bili zadovoljni, zato su tražili da se film ne prikazuje na festivalu.

„Posebno je Ali Šukrija bio kategoričan da se film ne prikazuje. On je bio veoma ljut jer u filmu nigde nije bila istaknuta njegova uloga. Njegovo kazivanje je bilo skoro potpuno izmenjeno. Mi smo bili sedam careva koji smo uništili jedan rudnik. A ovi su hteli da zabrane film na Pulskom festivalu. Ali, postojao je jedan problem, pošto je film bio u koprodukciji. I oni iz „Avala filma“ su rekli ovima sa Kosova: vi, ako hoćete, zabranite film tamo na Kosovu, ali mi ćemo ga ovde prikazati. I šta ja znam... Ovi naši su sad sigurno počeli da se žale po onim političkim vezama i šta ti ja znam. Ja za to nisam mario. Spavao sam preko celog dana i pio cele noći. Nisam imao veze šta se dešavalo“.

Tito, jednog od tih dana, kad se probudio iz dnevnog sna, po običaju je zatražio da gleda jedan

film u svojoj kino-sali. Po „običaju“, za svaki novi jugoslovenski film kojeg je on gledao, pozivao je i druge političare, koji bi se u to vreme mogli naći na odmoru na Brionima. Obično, kada je on gledao neki film hrvatske proizvodnje, zvao je hrvatske političare... iz Slovenije.. sa Kosova... I tog dana, pošto je odlučio da gleda novi film „Crveni udar“, pozvao je kao gosta visokog partijskog funkcionera sa Kosova, Fadila Hodžu, sa suprugom Vahidom.

„I gledao je film zajedno sa Fadilom i Vahidom. Tito je gledao film dobro i sa zadovoljstvom do kraja. Jer, po koji put, ako mu se film nije dopadao, nije ga gledao do kraja. A kažu da nije bilo filma kojeg on nije gledao. Bio je čovek koji je voleo film. Na kraju, Tito je, smejući se, rekao Fadilu: „Dobar ti je film, Fadile“. Fadilova žena, Vahida, preko nekih veza, ili ne znam kako, stigla je da kaže ovima iz Interesne zjednice: „Ćutite, ne jedite govna“. I oni su istog dana otišli s Festivala“.

Valja pomenuti i to da je na Pulskom festivalu „Crveni udar“ dobio treću nagradu žirija.

ŽESTOKE GODINE

Godine 1977, Faruk Begoli je igrao glavnu ulogu u filmu „Žestoke godine“ u proizvodnji „Sutjeska filma“ i režiji Žike Ristića i Ravila Bahtirova. Snimanje ovog filma je počelo 12. septembra 1977, a obavljeno je u Taškentu (SSSR) i u Jugoslaviji.

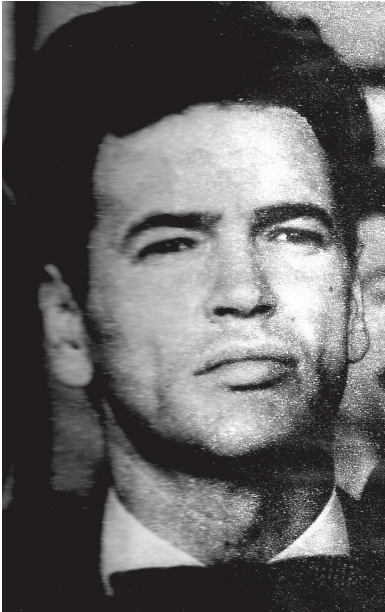
Zvonio je telefon negde oko ponoći. Zoja Begoli, bivša supruga Faruka Begolija, podigla je slušalicu. Čula je sabesednika, nasmejala se i rekla svome suprugu: zovu te iz Taškenta. Begoli je to primio kao neku igru. Ipak, kasnije se uverio da je to zaista bio režiser Žika Ristić, koji ga je zvao telefonom iz jednog tako dalekog grada. Ekipe je u Taškentu gledala film „Derviš i smrt“ u kome je igrao Begoli te su odlučili da mu ponude glavnu ulogu Aleksandra Dragoviča. Radi se o glavnoj ulozi u filmu „Žestoke godine“ u jugoslovensko-sovjetskoj koprodukciji. Scenario za ovaj film napisali su Žika Ristić i Oljuša Adičević. Od Begolija se tražilo da za dva dana otputuje u Taškent. On je bio u dilemi. Mučio ga je strah od aviona. Iz kratkog razgovora je švatio da je uloga koju je trebalo da igra sjajna. Najzad je odlučio da ide. Ali, pre nego što je potpisao ugovor, insistirao je da pročita scenario. Imao je poverenje u Ristića, ali, kako on kaže, „posao je posao“. Begoli je posle dva dana stigao u Taškent, kao što je bilo i zatraženo od njega.

„Šta da kažem. Mnogo se plašim aviona i nastojim da ne letim avionom ako je to iako moguće. Najduža letenja do tada su mi trajala 45 minuta, a let Beograd – Moskva – Taškent je trajao sedam sati“.

Pošto je pročitao scenario, Begoli je švatio da je njegova uloga bila „uloga za kojom trče svi glumci i na koju se dugo i dugo čeka“.

Nakon zamornog putovanja, prve dane u Taškentu je proveo u ležanju, pošto se osećao iscrpljenim od umora. Bolela ga je glava a noge su mu utrnule, skoro ih nije ni osećao.

Šetao sam po sobi kao lav u kavezu. Čitao sam tekstove, novine i sve što mi je dolazilo za rukom. Tako do zore“.

Nakon čitanja scenarija, Begoli je tražio 15 dana da se upozna za navikama i običajima ljudi odakle je dolazio lik u filmu. Ovaj njegov zahtev je omah prihvaćen. U toku narednih 15 dana on je obilazio muzeje, galerije, sela, trgove, svadbe, medrese i sve drugo. Ove posete su mu pomogle da makar delimično upozna okolinu i način života u Uzbekistanu. Begoli čuva najbolje uspomene na vreme koje je tamo proveo. Ljudi tamo, objašnjava Begoli u jednm njegovom intervjuu iz tog vremena, kada su švatili da smo iz Jugoslavije, pokazivali su se još prijatnijim.

Snimanja su počela u septembru. Filmska ekipa je bila mešovita. Sem glumaca iz bivše Jugoslavije, bilo je dosta glumaca i iz Uzbekistana, Turkemnistana i Moskve.

Lik kojeg je tumačio Begoli govorio je srpski, a ostali glumci iz zemalja SSSR-a govorili su ruski. U ekipi je vladala vrlo dobra atmosfera rada i druženja. Sve je dobro funkcionisalo i svi su pokazivali razumevanje za jedan drugog. Mesec i po snimanja je munjevito prošao. Tamo je Begoli upoznao divne ljude i profesionalno je obogaćen sjajnim iskustvom, pri čemu je glumac bio u „centru“ pažnje. Režiseri filma, Ravil Bahtirov i Žika Ristić često su i čitavih sati radili sa glumcima da bi uhvatili jedan jedini kadar. Begoli se za to vreme družio sa poznatim glumcem iz Turkmenistana, Artikom Džanom, sa kojim je, kako je rekao, osećao zadovoljstvo da igra. Begolijeva partnerka u ovom filmu bila je mlada glumica iz Taškenta, Aljmira Ismailova.

A ko je bio Aleksandar – Saša Dragović, lik kojeg je tumačio Begoli? Rođen u jendom malom selu on je stupio u Prvi svetski rat u šesnaestoj godini života. Zarobljen je zajedno sa svojim starijim bratom, kojeg je u filmu igrao Zlatko Martinčević. Njihov vojni logor je bio blizu granice sa Rusijom i oni su, zajedno sa grupom zatvorenika, prebegli u Rusiju i piključili se ruskoj armiji. Učestvovali su u Oktobarskoj revoluciji i nastavili borbu do kraja, do konačnog sloma kontrarevolucionarnih trupa. Javno je poznato da je u tim borbama učestvovalo i oko 35 hiljada bivših Jugoslovena. Lik kojeg je tumačio Begoli doživljava više unutrašnjih i spoljnih transformacija. Aleksandar se uvlači u kontrarevolucionarne redove sa određenom misijom. Tu se upoznaje sa jednom mladom devojkom, koja je tražila da se osveti za ubistvo svoga oca.

„Ulogu devojke je sjajno odigrala Almira Ismailova. Nakon kratke ljubavi, film se tragično završava ubistvom te devojke. Aleksandar, pre nego što polazi na poslednji zadatak, ima sledeći dijalog: ‘Saša, ovde se sve završilo. Čuo sam da je revolucija počela i u Kini. Da idemo zajedno i tamo?’ ‘Ići ćemo, druže. Ipak, najpre moram da idem kući. Dugo nisam videla svoj rodni kraj i nijednog svog bližnjeg. Samo još jednom hoću da vidim rodno mesto, kuću i polje oko nje, reku, samo njih’“.

Begoli se odista posvetio i bio je peviše odan filmu. On je, prosto, zavoleo film. Po njemu, i život i rad treba gledati kao igru. Kao igru koja ti pruža zadovoljstvo.

„Volim profesiju, volim glumu jer mi ona pruža zadovoljstvo, igru koja mi donosi zadovoljstvo. Ne kritiku, ili publiku ili... Ne, ne, već igru koja zadovoljava moje unutrašnje potrebe. Znači, sve što sam radio, radio sam sa zadovoljstvom. Svaki put, kada sam glumu primao kao ‘igru’, dao sam dobre uloge. A kada sam hteo da satkam uloge onako, sa analizama i ne znam kako, dao sam slabe uloge. Kada sam uložio pristupao kao igri, uvek sam bio kreativniji, slobodniji, sa razvijenom imaginacijom... mozak mi je radio“.

Begoli misli da je imao i sreće za svoje uspehe. Po njemu, sreća ga je poslužila i kad je angažovan u prvom filmu, ali i u nekim drugim značajnijim filmovima.

„...Započeo sam jednog dana jedan film, a već sutradan mi javljaju 'ne, nećeš igrati'. Normalno, ja sam se razočarao i ne znam šta. I otišao sam u kafanu, jer ja sam kafanski čovek. Kada sam razočaran, ja ne idem da očajavam u pozorište ili galeriju, već u kafanu. Tako sam i onda otišao u kafanu. Tamo je bilo puno ljudi, a među njima i jedan reditelj koji je trebalo da otpočne sa snimanjem svog filma za pet dana. A ja nisam ni razgovarao s njim. Sutradan, on me je pozvao i dodelio mi glavnu ulogu u njegovom filmu. Posle sam ga upitao, šta je to bilo, kako se to desilo? Onog dana u kafani su s njim bili i njegove kćeri i žena. One su me toliko hvalile, da me je on sutradan pozvao. Tako sam jednu ulogu izgubio i dobio drugu. A ova uloga, koju sam dobio, bila je mnogo bolja od one koju sam izgubio. Dakle, zar ovo nije sreća? Ja ne verujem u horoskop i zvezde, ali ipak, nešto se nekud 'vrti' i ne zavisi od nas“.

Van svake je sumnje da je Begoli potpuno zaokupljen filmskim svetom. Pored uloga na filmu, on je bio veoma aktivan i u drugim događajima oko filma. Za jedno određenio vreme bio je i predsednik Saveza filmskih umetnika bivše Jugoslavije. U međuvremenu, 1980. godine, on je postao direktor Filmskih susreta „Niš – 80.“ Čudno je, pisale su jedne novine 1980. godine, da ove godine nijedna od uloga Faruka Begolija u filmovima nije nominirana za nagradu na Festivalu, zato je on i zabran da bude na čelu žirija Festivala u Nišu. Oslobođen od osećanja čekanja i groznice oko podele nagrada, on je bio jedan od najduhovitijih i najveselijih gostiju, pisale su te novine.

On je postao redovan posetilac festivala, jer se veoma retko dešavalo da se na jednom filmskom festivalu u bivšoj Jugoslaviji ne prikazuje neki film u kome je Begoli igrao.

Begoli je u to vreme radio sa raznim režiserima. Sem u dugometražnim igranim filmovima, on je igrao i u filmovima kratkog metra, a i u televizijskim dramama. Među najcenjenijim ulogama u kratkometražnim filmovima, Begoli pominje film „Biografija vojnika Šulca“. Protagonista je jedan nemački vojnik, koji odbija naređenje svojih pretpostavljenih da masakrira civile (reč je o Drugom svetskom ratu) i potom biva i on streljan zajedno sa civilima. To je jedna istinita biografija. Ovaj film je doživeo veliki međunarodni uspeh. Kritike su veoma visoko ocenile Begolijevu ulogu u ovom filmu.

U Biltenu Puls kog festivala 1979. godine, između ostalog, je pisalo: „Faruk Begoli je dostigao svoju vrhunac kao glumac u domaćim filmovima, u kojima je, zadnjih godina, uspeo da realizuje sjajne i zanimljive uloge. On je voljen od Pulske publike, koja svaki njegov film dočekuje sa izuzetnom pažnjom“.

Ali on nije prihvatao sve uloge koje su mu nuđene da igra. Upravo kada je bio veoma tražen, sve više je odbijao ponude režisera. Begoli se seća da je nekad mnogo više plaćen za neke od epizodnih uloga nego za neke glavne uloge u drugim filmovima.

„Kada ti se sviđa jedna uloga, onda ne misliš na honorare. Neki put čak kažeš sebi ili drugima da 'bi tu ulogu igrao i bez para'. Ali, za neke uloge koje nisam hteo da igram, već su drugi (režiseri ili producenti) tražili da ih igram, onda sam za njih dobijao najviše para. Mejutim, to su uloge kojima glumac ništa ne postiže, već samo posvršava taj posao i ne pruža ništa vredno... Ja sam imao jedan princip: ako je scenario loš, ako je lik slab, onda tražim novac. Obično sam odbijao one uloge koje nisu imale neku vrednost, ali koje nisu imale ni nikakvu materijalnu vrednost“.

Begolijevi likovi su bili različiti. Ipak režiseri su voleli da mu dodeljuju uloge partizanskih heroja, koji na kraju filma umiru ostavljajući tako publiku sa suzama u očima, ili likove romantičnih ljubavnika.

„Igrao sam svašta. Ali počeo sam kao partizan, i publika me je odmah zavolela. Jer sam u prvom filmu igrao jednog osećajnog partizana, tako da... Ali da ispričam jednu anegdodu, da ne bih zaboravio: jedan režiser je jednom promenio scenario zbog mene. Lik koji sam ja tumačio, po originalnom scenariju nije trebalo da umre, ali je reditelj odlučio da to promeni i da me na kraju 'ubije', jer, ako me 'ubije', onda će publika zaplakati. Časti mi jeste, promenio je scenario jer nije trebalo da umrem. A kada sam umirao, onda je uvek bilo mnogo suza“.

Škeljzen Malići kaže da je Faruk Begoli obično igrao uloge pozitivnih heroja u onom delu jugoslovenske i kosovske kinematografije u kome je himnizirana NOB i komunistički ideali.

„Režiseri tog vremena su iskorišćavali, neki put i do stereotipa, Farukov fizikus lepog i neverovatno fotogeničnog mladića sa uvek mladalačkim izgledom, da bi stvorili kult modela jednog idealizovanog heroja iz vremena revolucije i izgradnje socijalizma“.

Begoli, nezadovoljan kvalitetom ondašnjih jugoslovenskih filmova, u jednom intervjuu 1979. godine, je izjavio:

„Kad bih mogao da biram uloge, onda bih sigurno vrlo retko učestvovao u domaćem filmu. Nadam se da ću imati bolje uloge u budućim domaćim filmovima. Uveren sam da su scenariji slabi i da je organizacija slaba. Ovi faktori ometaju razvoj domaćeg filma i smatram da na ovom planu treba nešto hitno preduzeti“.

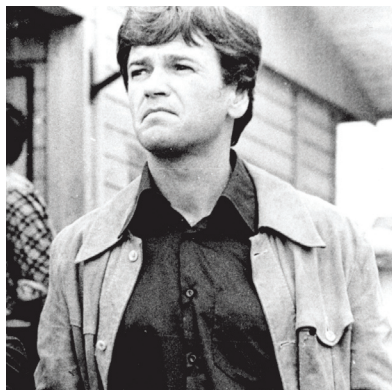
U politički angažovanom filmu, kao što je bila većina filmova tog vremena, „Vetar i Hrast“ („Era e Lisi“), po romanu bivšeg visokog komunističkog rukovodioca u bivšoj Jugoslaviji, Sinana Hasanija, po scenariju Petrita Imamija i u režiji Besima Sahatčiuua, Faruk Begoli je igrao jednu od glavnih uloga. Burim u izvođenju Faruka Begolija je mlad borac komunista koji se bori za partijske ideale po završetku Drugog svetskog rata. Film govori o konsolidovanju narodne vlasti po završetku rata i suočavanju sa „ostacima“ fašizma. Ovaj film je dobio nekoliko nagrada na Pulskom festivalu, koji je bio festival sa najvišim renomeom u bivšoj Jugoslaviji. (Petrit Imami je na ovom Festivalu dobio Zlatnu arenu za scenarij a Abdurahman Šalja je dobio Srebrnu Arenu za svoju ulogu u ovom filmu). „Vetar i Hrast“ je prikazan i kao televizijska serija u 6 epizoda.

Na Pulskom festivalu 1979. godine prikazana su dva filma, u kojima je igrao Faruk Begoli: „Vetar i Hrast“ i „Žestoke godine“. Posle predstave, prve noći Festivala, „Vetar i Hrast“ je dobio mnogo pohvala. Novine su sutradan pisale da ovaj film neće otići sa Festivala bez neke na-

grade. U vezi s ovim, Begoli je u jednom svom intervjuu za festivalski časopis, izjavio:

„Mislim da se ove godine, po prvi put, predstavljam na ovom Festivalu sa dve značajne uloge. Takođe, nakon svoje 14-godišnje karijere kao glumac, po prvi put sam imao zadovoljstvo da radim ove dve uloge, koje su mi omogućile maksimalno glumačko i istraživačko angažovanje. Veoma sam zadovoljan saradnjom sa režiserima, Besimom Sahatćiuom i Žikom Ristićem“.

Godine 1979, Begoli igra i u kratkom filmu „Čiste ruke“ („Duart e pastra“) po scenariju Fadila Hysaja u režiji studenta režije, Ismaila Imerija u produkciji „Kosova Filma“. Pored njega u ovom filmu je igrao i Istref Begoli s kojim će Faruk igrati i u nekoliko budućih filmova. „Čiste ruke“ su školski film četvrte godine na studijama u Akademiji umetnosti u Prištini sa temom o ličnostima u totalitarnom sistemu.

Begoli je u ondašnjoj štampi uputio oštre kritike na adresu Pulskog festivala za koji je rekao da je izgubio kredibilitet u pogledu izbora najboljih filmova.

„Gledajte Pulu, na primer: ko je sposobniji u 'kuhinji', ko može da se sporazume sa više članova žirija, taj dobija. Ja se i ne nadam da ću biti nagrađen na Pulskom festivalu. Ne bih se dobro ni osećao ako bi me nagradili“.

Po Begoliju, Pulski festival je bio mnogo politizovan; to je, kako ga on naziva, potpuno politički festival. Šest republika i obe pokrajine imale su po jednog predstavnika na Festivalu, a jednog predstavnika je imao i domaćin Pulskog festivala – grad Pula. Ovi predstavnici su uglavnom bili ljudi koji su znali da se „bore“, jer je obično svaka republika i pokrajina imala po jedan nominovan film, tako da je bila od velikog značaja njegova sposobnost i insistiranje za predavljanje svoje republike ili pokrajine. Begoli smatra da u Puli nije bilo nikakve objektivnosti.

U filmu „Partizanka eskadrila“ režisera Hajrudina Krvavca, Faruk Begoli je igrao jednu od glavnih uloga. U ovom filmu igrao je i poznati glumac, Bekim Fehmiu. Iako film govori o partizanskoj avijaciji i Begoli igra jednu od glavnih uloga, on nijedanput nije leteo avionom. Begoli u jednom davnašnjem intervjuu je rekao:

„Režiser Krvavac je pokazao razumevanje i dao mi je „zemaljsku“ ulogu: drugi su leteli a ja sam čekao dole. Nikad ne letim avionom. Kad treba nekud da otputujem, obično koristim voz, autobus, automobil ili bicikl“.

U filmu „Kad proleće kasni“ u kosovskoj produkciji i režiji Ekrema Kryeziua, Faruk Begoli igra jednu od glavnih uloga. Scenario su napisali Azem i Imer Škreli a zasnovan je na jednom ratnom dnevniku Fadila Hodže, karizmatičnog partizanskog vođe za vreme Drugog svetskog rata. Snimanje filma je trajalo dva meseca. Faruk Begoli u ovom filmu igra Munju (Vetëtima). Ovaj film je premijeru imao na Pulskom festivalu, a prikazan je i kao televizijska serija na ondašnjoj Televiziji Priština. Ekrem Kryeziu kaže da je imao nemalo nevolja sa „luckastim Farukom Begolijem“, koji je tu i tamo išao suviše daleko sa svojim humorom. U jednoj sceni, Munja, ličnost koju je igrao Faruk Begoli, trebalo je da poljubi jednu ženu. U toku snimanja, Begoli nije hteo to da učini pre nego što to učini sam režiser.

„Ti si režiser i pokaži mi praktično kako se to radi“.

Ipak ni režiser mu nije ostao dužan po „vragolijama“. Jednog jutra, kad su se pripremali da otpočnu sa snimanjem, negde u jednom kosovskom selu, Begoli je insistirao da ga „snimaju“, pošto nije želeo da čeka. Begolijeva upornost je dozlogrdila režiseru Kryeziu. I on je odlučio da „snimi“ Begolija u jendoj sceni koja nije postojala u scenariju.

„Došao mi je na vrh nosa. Glumci su bili oko mene. Dođi, Faruk, rekoh, penji se uz taj breg. On je bio obučen u vojničko odelo, u teškim cipelama, bluzi i vojnom ogrtaču... naoružan“.

Begoli je naravno poštovao režiserovo naređenje. Prvo „trčanje“ nije bilo dovoljno i scena je morala da se ponovi. Begoliju je trebalo da se po onoj vrućini nekoliko puta penje uz breg i tek na kraju, kada su ga noge jedva držale, je upitao režisera „kako je ispala scena“, da bi dobio odgovor: „Vrlo dobro, samo što ja nisam uopšte snimio“. Ovu scenu, kaže reditelj Kryeziu, nije smislio da bi kaznio Begolija, već da bi disciplinirao luckastog glumca.

U oba kosovska filma „Vetar i Hrast“ i „Kad proleće kasni“ igralo je 100 glumaca, od kojih neki Begolijevi studenti, koji su završili glumu u Višoj pedagoškoj školi. Posle nekoliko godina ovaj odsek je ukinut.

Majka Faruka Begolija nije nikad uspela da razume sinovljevu profesiju koju je nazivala „đavoljim zanatom“. Njen san da joj se sin vrati, vremenom je izbledeo. Ona je izgubila svaku nadu da će joj se sin jednog dana vratiti u Peć, slično kako je onog dana otišao vozom.

„Moja majka nikad nije odobravalala ono što sam ja činio. Kada su joj nekad druge žene komšinice govorile: ‘Videle smo sinoć tvog sina kako je dobro igrao’, ona se osećala pomalo ponosnom, ali kad su joj govorile: ‘videle smo sinoć tvog sina kako se ljubi u jendom filmu’, to joj se uopšte nije dopadalo“.

Begoli se vratio u Peć na snimanje filma „Kako umreti“ („Si të vdiset“) u režiji Miomira Stamenkovića. Neke scene iz ovog filma snimljene su u kući Begolijevog ujaka, Muharema Paše. Pored Begolija, koji je tumačio glavnu ulogu, u ovom filmu su igrali i: Dževat Ćorraj, Abdurahman Šalja, Dževat Ćena, Istref Begoli, Šani Palaska idr.

Begoli je u svojim filmovima igrao pored poznatih glumaca tog vremena: Rade Šerbedžija, Bata

Živojinović, Olivera Katarina, Bekim Fehmiu idr. Begoli je o Bekimu Fehmiu uvek govorio s poštovanjem. Na 70-toj godišnjici rođenja Bekima Fehmija, Begoli je u intervjuu jednom lokalnom listu na Kosovu izjavio:

“On je naš ponos, jedini albanski međunarodni umetnik. To je velik glumac i vrlo dobar čovek. Dobar mi je drug, igrali ćemo zajedno u nekoliko filmova”.

Posle devedesetih godina, kada je Jugoslavija zahvaćena političkim nemirima, Begoli se zauvek vratio u Prištinu. Njegovi angažmani na filmu su bili sve ređi. Poslednji film u kome je igrao u Srbiji, bio je „Bulevar Revolucije“, realizovan 1992. godine. U ovom filmu je Begoli igrao zajedno sa svojim prijateljem, poznatim glumcem, Ljubišom Samardžićem. U stvari, poslednji film u kome je igrao van Kosova, bio je slovenački film „Feliks“ u režiji Bože Šprajca. Begoli u ovom filmu igra jednu od glavnih uloga. U jednom kasnijem intervjuu oko svog angažovanja u ovom filmu, on izjavljuje:

„Bio sam veoma sretan što sam igrao u ovom filmu jer mi je povraćena nada da stvaralac može da preživi neovisno od ovog našeg neviđenog balkanskog ludila“.

Posle ovog filma, on je igrao samo u kosovskim video filmovima. Jedna od njegovih najboljih uloga u predratnim kosovskim filmovima bila je ona u filmu „Ljubav na Prokletijama“ („Dašuria e Bješkëve të Nemuna“), po scenariju i režiji Ekrema Kryeziua. U ovom popularnom filmu, Begoli igra oca jedne devojke koja se vraća iz Amerike u svoj rodni kraj i potom se zaljubljuje u jednog mladića, za kojeg, nažalost, ne može da se uda za njega iz porodičnih razloga.

Posle rata, Faruk Begoli igra u nekoliko kratkometražnih filmova svojih studenata bez neke posebne vrednosti. Iz „profesionalnih razloga“, kako voli da govori, on odbija glavnu ulogu u filmu „Magično oko“ („Syri magjik“) poznatog reditelja iz Albanije, Kujtima Čaškua.

Njegov poslednji film, u kome je igrao, jeste film „Kosovske žeđi“ („Etjet e Kosovës“) mladog kosovskog reditelja Sunaja Rače (Rača). Na premijeri ovog filma u Prištini, publika je dugo aplaudirala njegovoj pojavi na ekranu. Za mnoge je Faruk Begoli u ovom filmu bio isti onaj nekadašnji Faruk Begoli.

Faruk Begoli zauzima zasluženno mesto u bivšoj jugoslovnskoj i kosovskoj kinematografiji. Svi se, međutim, slažu po jednoj tački: Begoli, svojim ulogama, je doneo svojoj publici vanrednu toplinu i suptilnost.

Begolija, kao filmskog umetnika, ali i kao čoveka, Meli Čena naziva „vanserijskim, neponovljivim i beskonkurentnim“ umetnikom.

Isa Ćosja ističe takođe reputaciju koju je Begoli imao kao međunarodni glumac. Po Ćosji, na međunarodnoj areni, Begoli je cenjen pogotovu posle kratkometražnog filma „Biografija Vojnika Šulca“, u kome je on ostvario svoju ulogu jednim sasvim drugačijim pristupom u odnosu na ranije njegove uloge.

Ali, u pogledu uloga romantičnih ljubavnika, ili „saosećajnih“ partizana, kako ih naziva sam Begoli, Fadil Hysaj smatra da su takve uloge bile veoma tražene od samih režisera, kao i od publike.

„U te uloge romantičnih heroja su bile aktuelne u istoriji kinematografije. Ova vrsta filma je bila mnogo tražena u to vreme i u tom pogledu smatram da je Faruk Begoli bio veoma uspešan glumac kakav je onda postojao“ .

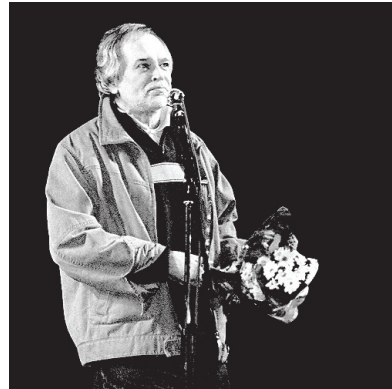
NAGRADE

Izgleda malo paradoksalno, ali u celoj njegovoj vanrednoj karijeri filmskog glumca, Begoli je dobio vrlo malo nagrada i pohvala. Iako, kao sam kaže, on i „ne mari za njih“.

Godine 1972, na Filmskom festivalu u Sopotu, Faruk Begoli je dobio nagradu „Junak Kosmaja“ za glavnu ulogu u filmu „Kako umreti“ („Si të vdiset“).

U Celju u Sloveniji na jednom regionalnom festivalu 1998 godine, Faruk Begoli je dobio nagradu za najboljeg glumca festivala, za ulogu u filmu „Ljubav na Prokletijama“.

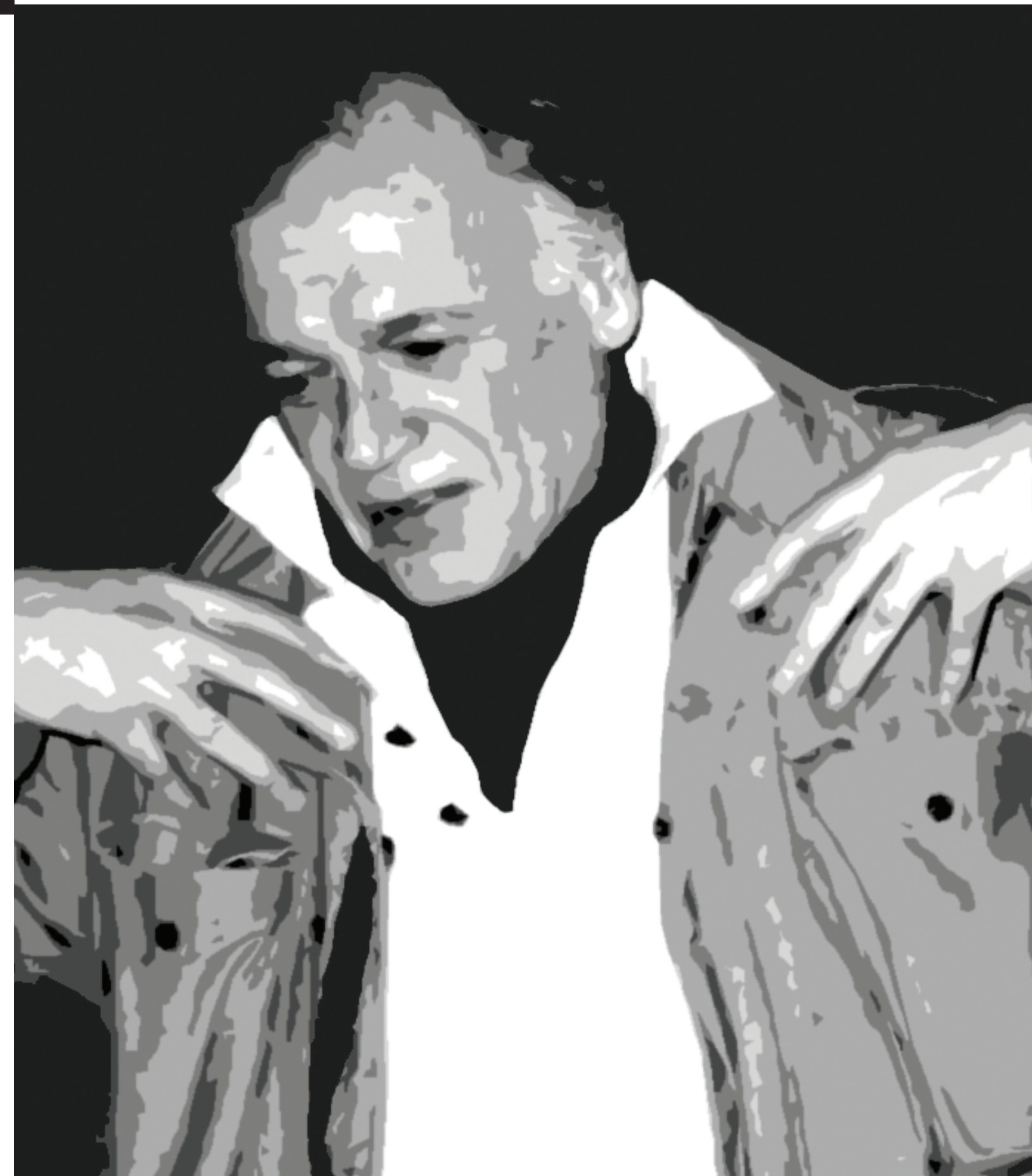
Godine 1998, Fondacija „Salbatring“ iz Ljubljane nagradila je Faruka Begolija nagradom godine za ostvarene uloge u kinematografiji, kao i za organizovanje pozorišnog života na Kosovu. Studentski festival „Scena UP“ je 2004. godine dodelila Begoliju Specijalnu nagradu. Nagradu mu je uručio bivši premijer Kosova, Bajram Fredžepi. Na 12-tom Festivalu Albanskog filma u Tirani, Begoli je nagrađen nagradom „Najbolji glumac“ (za drugu ulogu). Ova nagrada mu je data za njegovu ulogu u filmu „Kosovske žeđi“.

PROFESOR

“NIKAD U ŽIVOTU
NISAM ŽELEO DA
BUDEM
PROFESOR NITI
DIREKTOR.
ALI, POSTAO SAM
I PROFESOR I
DIREKTOR.”

Profesor Faruk Begoli. Krajem '60-ih godina, kada je bio na vrhuncu karijere filmskog glumca, opsednut slavom i popularnošću, on je započeo još jedno „putovanje“, sasvim drugačije od posla kojeg je do tada obavljao. U stvari, postao je profesor iako nikad to nije želeo. Ali, jedan susret u Beogradu sa književnikom i publicistom Ramizom Kelmendijem, doneće jedan neočekivani preokret u viziji za njegovu budućnost i karijeru. Ramiz Kelmendi mu je predložio da se vrati u Prištinu i da radi sa studentima na Višoj pedagoškoj školi, u studiu glume, koji je trebalo da se otvori. Sa studentima tog studija je radio reditelj Slobodan Popić, koji je, po rečima Begolija, imao mnogo zasluga za kosovsko pozorište. Popić je bio stalni reditelj Pokrajinskog narodnog pozorišta Kosova. U ovom studiu, u kome su, pored Popića, radili i drugi reditelji i glumci, studenti su učili nekoliko predmeta, ali na srpskom jeziku i to je, po rečima Ramiza Kelmendija, bilo paradoksalno

i neprihvatljivo, pošto su se, po njemu, tako stvarali polovični glumci. Zato je bilo sasvim normalno što je pokušavao da ubedi Begolija da dođe u Prištinu i prihvati se posla u studiu glume Više pedagoške škole.

Begoli, koji je tek bio završio akademiju, u jednom trenutku se preplašio od ovog predloga Ramiza Kelmendija, koji mu je govorio patriotskim tonom da je otvaranje ove škole glume značajno za Albance.

„Ja sam mu rekao da ‘ne znam ništa’, da ‘nemam pojma o teoriji’, da ‘sam sve postigao zahvaljujući talentu, inače ne bih mogao da završim akademiju’, i druge stvari, ali on je bio uporan. Ramiz Kelmendi je zaista šarmantan čovek i ja sam ga voleo od detinjstva, ali i kada je radio kao novinar“.

Ramiz Kelmendi je pobedio. Vrlo brzo će se Begoli pojaviti pred studentima kao profesor. Nešto kasnije, Studio glume pri Pokrajinskom narodnom pozorištu (PNP) se pretvorilo u Odsek za glumi Više pedagoške škole. Ovo je omogućeno zahvaljujući angažovanju književnika i ondašnjeg direktora PNP, Azema Škrelija.

PRVI ČAS

Dolazak Faruka Begolija za profesora u Prištinu pozitivno je ocenjen od ljudi pozorišta, ali i od običnih ljudi. Prištini se vraćala njena zvezda, zajedno sa stečenom slavom i sjajem.

Prvi čas nastave i susret sa studentima Begoli će dočekati drhtanjem od straha. Nije mu pomogao ni talenat, ni završena akademija, ni slava... Ništa mu nije pomoglo. Drhtao je. Nekoliko trenutaka je ostao ukočen i potpuno zbunjen. Studenti, njih oko 20, koliko ih je tada bilo, napravili su jedan dug kordon i čekali su svog idola, slavnog Faruka Begolija, kojeg su do tada gledali samo na filmu.

„Započeo sam prvi čas... Znam da sam drhtao od straha, a svi studenti su me gledali i smejali se. Bio je to prvi put da su gledali Faruka Begolija ‘u živo’, jer sam ja u to vreme već uživao izvestan ugled i slavu, pošto sam bio igrao u četiri - pet ili više filmova. I svi su oni gledali u mene, a ja sam drhtao... Jedno vreme, ne znam koliko, ja nisam znao kako bih počeo, šta bih rekao... Oni su gledali u mene, a ja u njih, dok sam se setio da mogu da sednem...“

Posle prvog časa, on će se vratiti teoriji, čitajući ponovo ono što je učio za vreme studija u Beogradu: o glumcu Stanislavskog, o Artou ili Elija Kazanu. Prve dve godine će čitati teoretske knjige o glumi i teatru više nego što bi pročitao tokom celog života.

„Tako sam posle ovih mojih priprema, pola sata i više od toga, držao predavanje studentima, a niko me ništa nije razumeo... A ja sam bio sretan što ‘znam’ i svakog dana sam povećavao minutažu svojih predavanja... Ali, bila su to toliko ‘interesantna’ predavanja, da ih većina studenata nije razumevala, a neki od njih u zadnjim klupama bi i zaspali...“

Jedan dosta smešan početak i mnogo različit od načina kako će ih on učiti o glumi dvadesetak godina kasnije: malo ili nimalo teorije, ali više vežbi i prakse, pošto, po njemu, studenti, kroz praksu dolaze do teoretskih zaključaka.

„Započeo
sam prvi
čas...
Znam da sam
drhtao
od straha, a
svi studenti
su me gledali
i smejali se.

Neki studenti prve ili druge generacije Odseka drame Više pedagoške škole, kao: Enver Petrovci, Kumrije Hodža, Bajruš Mjaku, Selman Jusufi, Drita Krasnići, Skender Tafo, Avduš Hasani, Ljuan Daka, Fadil Hisaj i drugi, kasnije će postati temelj kosovskog pozorišta i kinematografije. U budućim kosovskim filmovima ovi studenti će raditi pored njega, neki od njih vrlo uspešno. U stvari, oni će činiti i buduću truppu Pokrajinskog narodnog pozorišta Kosova. Enver Petrovci će potom završiti Akademiju umetnosti u Beogradu i postati jedan od najpoznatijih pozorišnih glumaca u Beogradu. Bajruš Mjaku će takođe postati veoma tražen i ugledan glumac. Fadil Hisaj će nastaviti studije za režiju i teatrologiju u Sarajevu, odakle će se potom vratiti na Kosovo da bi postao jedan od najpoznatijih pozorišnih reditelja na Kosovu. Hisaj govori koliko je na njih, kao studente, uticao profesor Faruk Begoli.

“Njegov odnos prema nama studentima mogu reći da je bio najupečatljiviji deo naše mladosti, da je oživeo fanatični entuziazem za pozorištem i veoma zdravu ambiciju da postanemo veliki gulmci... Tražio je od nas da negujemo kult rada i posvećenosti profesiji. Sve je ovo za nas bilo pomalo iznenađujuće jer smo mi tada njega gledali kao pomalo luckastog filmskog glumca... Postojao je izvestan kontrast sa mišljenjem koje smo imali o njemu i onog što smo u stavri našli kod njega: nije tolerisao kašnjenje, nije tolerisao neizvršenje zadatka, ali je cenio dobar rad studenta... Tako smo u sebi otkrili neiscrpnu energiju. Često smo ostajali i preko cele noći vežbajući neku scenu u Višoj školi. Nas šestoro studenata živeli smo kao jedna nova šestočlana porodica, u kojoj je jedina tema bila šta ćemo doneti sutradan na času glume.”

Krajem '80-tih godina, davnašnja inicijativa za otvaranje Odseka za dramsku umetnost pri Fakultetu umetnosti je ponovo obnovljena i to na insistiranje likovnog umetnika Muslima Mulićija i kompozitora Baškima Šehua.

Otvaranje Odseka za dramsku umetnost je obavljeno kada je bilo veoma potrebno, možda i kritično, pošto se počeo osećati nedostatak mladih glumaca. Osećala se potreba za obnovu. Skupština Kosova je, posle dve ili tre godine pokušaja, najzad usvojila zahtev i tako je 1989. godine otvoren Odsek glume da bi se kasnije otvorili i odseci za Pozorišnu režiju, Dramaturgiju i najzad i za Filmsku režiju.

Škelzen Malići kaže da je povratak Faruka Begolija bio jedan od najznačajnijih postupaka i poduhvata koji će uticati na pravac razvoja kulture na Kosovu u najdramatičnijim godinama dve zadnje decenije XX veka.

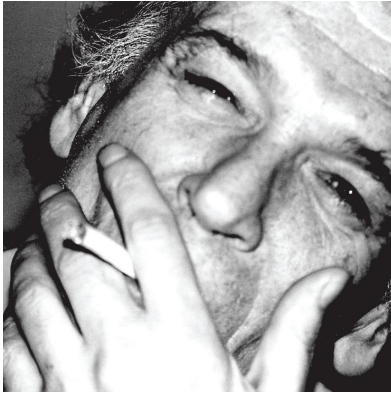
“Svojom upornošću i profesionalizmom Faruk će postati jedan od stubova kulturnog i duhovnog otpora Kosovara prema razornim tendencija srpskog režima”.

Otvaranje Odseka glume je obradovalo sve a posebno one mlade polaznike koji su stremili ka filmskom i pozorišnom svetu. Faruk Begoli će nositi glavni teret za konsolidovanje ekipe profesora.

„Kad je formiran Odsek glume, ja sam zamolio našeg slavnog glumca, Bekima Fehmiua, da preuzme rukovođenje ovim Odsekom, a ja bih ostao kao njegov asistent, ali on nije prihvatio. Onda sam ja postao predavač bez univerzitetskog zvanja. U ovakvoj situaciji, obratio sam se mladom kolegi, Enveru Petrovcu, mom nekadašnjem bivšem

studentu, da dođe on i da radiamo zajedno. Objašnjenja koja sam ja davao Enveru bila su kao ona koja mi je nekada dao Ramiz Kelmendi kada me je ubeđivao da radim kao profesor. Enver Petrovci je prihvatio moj poziv i otada do sada smo zajedno na fakultetu.“

Na prijemni ispit prve generacije studenata prijavilo se preko 150 kandidata. To su većinom bili ljudi koji su zaista voleli glumu. Primljeni studenti prve generacije imali su sreće. Begoli smatra da je to bila najuspešnija generacija. Svi su predano radili i, kako Begoli kaže, bili su neverovatno disciplinovani. Mnogi od glumaca ove generacije danas su aktivni i veoma uspešni stvaraoci u pozorištu i filmu ili su nastavnici na Fakultetu umetnosti.

U to vreme, Faruk Begoli je putovao iz Beograda da bi održavao predavanja svojoj klasi. Sa zadovoljstvom je radio i bio je ponosan što je bio profesor tako uspešne generacije, koja je tako vredno i uporno radila.

U nedostatku pedagoškog kadra, Begoli je sem glume, predavao i druge predmete. On kaže da je često i zamenjivao profesore koji su nedostajali.

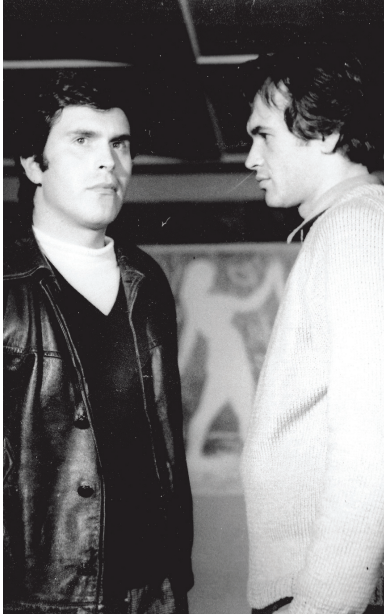
Sa prvom generacijom počeo je da radi i Enver Petrovci, koji je već bio stvorio uspešnu karijeru. Prvoj generaciji Petrovci je predavao dikciju, a već u drugoj godini on će imati svoju klasu. Begoli je takođe hvalio i drugu generaciju glumaca koji su radili u klasi E. Petrovcija.

Kasnije se maloj grupi profesora priključio i Abi Nokšići i nekoliko drugih profesora. Izgledalo je da je sve dobro pošlo. Ipak u to vreme studenti su neke predmete pratili na srpskom jeziku i zbog toga imali dosta poteškoća. Valja reći takođe da je Odsek glume u Prištini, u svojim počecima, uživao podršku i veliku pomoć od Fakulteta dramske umetnosti u Beogradu. Teškoće i manje smetnje na početku pokrivala su se elanom i entuziazmom svih, iako taj entuziazam, koji je vladao na početku rada ovog Odseka, kako kaže Begoli, počeo da jenjava u narednim generacijama. Nažalost, politički događaji, koji će slediti u to vreme, biće od izvanrednog uticaja na rad studenata budućih glumaca.

Posle tri meseca uspešnog rada, ondašnji srpski režim ih je udaljio sa Fakulteta kao što je udaljio i sve druge studente Albanaca iz drugih univerzitetskih objekata. Zbog uspostavljene saradnje i stvorenih međusobnih veza, Dekanat Fakulteta umetnosti u Beogradu, posebno profesori Odseka drame će protestovati sa zahtevom da se ova odluka vlasti razmotri i ukine. Ovaj protest ipak neće pomoći i Begoli će, zajedno sa svojim kolegama, potražiti alternativno rešenje.

Nakon nekoliko meseci, Odsek glume će nastaviti rad u jednom napuštenom objektu, blizu Ekonomskog fakulteta. Zgrada u kojoj se održavala nastava bila je totalno propala i nije imala ni vrata i prozore. Bila je to, kako kaže Begoli, slična „javnom klozetu“. Tu će se raditi više meseci i biće primljene još dve generacije studenata. Ipak, posle više meseci rada, biće prinuđeni da napuste i tu prostoriju pošto je srpski režim jednog dana potpuno srušio zgradu u kojoj su oni pratili nastavu. Faruk Begoli je bio veoma ponosan što je i u tim okolnostima uspeo da radi sa studentima i postiže rezultate.

„Kada iz ove distance govoriš o tim događajima, izgleda ti da si ipak ‘nešto uradio’ jer se nisi predao... Izgledalo nam je kao da nešto radimo protiv tog režima, izgledalo

nam je kao da smo vršili neku vrstu protesta... Sam taj rad i disciplina studenata podrazumevala je nepriznavanje vlasti, jednu vrstu filozofije protesta protiv pokoravanja i potčinjenosti.“

Od prve generacije 1989 godine do sada diplomiralo je 15 generacija glumaca. Pored rada kao profesor, Begoli je sa svojim studentima radio i na sceni, kao reditelj. On je davao prednost tome da etide i školske vežbe obradi i iznese na scenu pred širu publiku. Ali, prirodno, kao reditelj Begoli će režirati i drame poznatih svetskih autora kao što su Jonesko, Dario Fo idr. Uradio je preko trideset režija, iako Begoli ne naziva sebe rediteljom.

„Nisam imao i nemam nikakvih pretenzija da budem reditelj. Ja sam glumac i to ću ostati do kraja.“

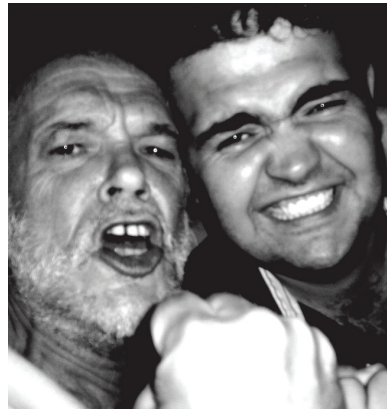
Svoje angažovanje kao reditelj on opravdava potrebom studenata da igraju na sceni. Njegova režija, kako on kaže, uvek je bila u funkciji glumačke igre i njegov cilj je bio da se ispolji talenat i kreativost njegovih studenata. Većina ovih predstava, po Begoliju, pripremljenost-varane su zbog potrebe studenata.

Posebnost njegovog rada sa studentima nesumnjivo je način kako se on emocionalno povezuje sa njima i smatra ih kao svojom decom i isto tako ih tretira. Inicijator i osnivač Odseka glume, emblematični profesor ovog Odseka, on će najveći deo vremena posvetiti svojim studentima glumcima, odnosno njihovom treniranju. Reditelj Ekrem Krieziju kaže da ne poznaje nekog drugog profesora koji je toliko posvećen i toliko voljen od svojih studenata koliko Faruk Begoli. A Begolijev bivši student, glumac Armond Morina kaže da ih je Begoli tretirao jednako sve studente i da nikad nije pravio razlike među njima. Škelzen Malići smatra da se Faruk Beogli, u radu sa studentima, pokazao inteligentnim, pošto je on, zahvaljujući velikom iskustvu koje je imao a ne zbog neke teoretske pripremljenosti, primenjivao metodu rada skoncentrisanu na glumca, na individualiziranu nastavu.

Begoli je kao profesor neposredan sa studentima i insistira kod njih da oni rade i istražuju.

„Sa studentima nisam imao samo pedagoške, već i roditeljske odnose. Kad te studente, tu decu jer oni su moja deca, uspeš dobro da upoznaš i otkriješ im dušu i misao, onda možeš očekivati rezultate... Znači treba postići visok stepen intimnosti u odnosima sa studentima da bi oni u tebe verovali... Ako se ne uspostavi ova veza, onda će tu biti malo rezultata... Osnovni rad jednog pedagoga jeste da studentu razvija ono što postoji u njegovoj unutrašnjosti, što je deo njegove duše... Jer svi studenti imaju različit svet: neko je melanholičan, drugi ima komplekse, treći je sramežljiv... Ljudi misle da su glumci besramni, ali ovo nije sasvim tačno. Glumci su sramežljivi, osebno na početku. Stvar je pedagoga kako da studentima pomogne da budu samouvereni, da se ne plaše na sceni, da se ne srame... Glumac se razvija kao cvet: počinje od korena, stabla, lišća i kasnije ispušta svoj miris i aromu...“

Ponekad, kad studenti nisu radili u duhu njegovih kriterija koji su naravno imali za cilj njihov razvoj kao glumaca, Begoli je umeo da bude i 'oštar'. Pre nekoliko godina on je od jedne generacije glume tražio da ponavlja godinu. Studenti, ljuti na svog profesora, odlučili su da se „bore“, pošto su smatrali da je profesorova odluka da oni ponavljaju godinu bila nepravедna. Oni su napisali jedno „žalbeno pismo“, koje su uputili rukovodiocima fakulteta. I,

naravno, da bi opovrgli ovu profesorovu odluku, oni su nalazili svoje argumente o njegovoj strogosti. Ipak, Begoli se nije povlačio od svoje odluke da ponavlja godinu cela klasa glume. Ni molbe studenata i rukovodstva fakulteta nisu ga naterale da promeni mišljenje. On je ostao pri svojoj odluci, za koju je rekao da ju je doneo za dobro studenata.

Ipak, on je tada bio dirnut ovim pismom njegovih studenata, kojima je odgovorio jednim drugim pismom. Naslov pisma je bio: „Oproštajno pismo“ i u njemu je, pored ostalog, pisao:

„Dragi nmoji!... Rekli ste da je vaš cilj da budete što bolji na sceni. Ali, to je bio i moj cilj, da budete što bolji na sceni, da budete veliki na sceni... Svaka vaša pobjeda, svaki vaš trijumf na sceni jeste i moja pobjeda i moj trijumf... Svaka zemlja ima ustav koji se mora poštovati, pošto on predstavlja osnovu tog društva. Tako je, zar ne?! Ali i ovaj naš zanat ima neka pravila koja se moraju poštovati. Ona su postojala od antike i nastavljaju da postoje i dandanas. Tp su zakoni i pravila koji zajedno stvaraju ono što se može nazvati 'etika glumca'. Ali, ne samo etika glumca već i etika studenta i pedagoga. Svaka profesija ima svoje kodove i zakone, bez kojih ne može da funkcioniše. Još na prvom času kad smo se sreli rekao sam vam da je gluma 'delovanje', da je 'akcija'. Ali da deluje i da se izvrši jedna akcija, potreban je rad, potrebna je priprema. A rad i priprema zahtevaju uslove i okolnosti, zahtevaju ozbiljnost, zahtevaju strpljenje i mnogo štošta drugo. Bez ovih osobina 'delovanje' na sceni ne može biti potpuno, ne može biti ubedljivo... To je put do uspeha, to je put da se dugo ostane na sceni...“

Begoli je poznat kao strog i „bezdušan“ profesopr u pogledu prijema studenata van institucionalnih i profesionalnih pravila. Mnogi studenti, osećajući opasnost od velike konkurencije, nastoje da nalaze druge kanale da budu primljeni u Odsek glume, koristeći porodične i druge veze ili dajući i mito. Prvih dana kada je počeo da radi kao profesor, Begoli je, kako kaže, imao više ponuda koje su potom prestale kada se saznalo da on (Begoli) nije čovek takvih pazarluka

„Obično ima mnogo intervencija. Na početku, kad je otvoren Odsek glume, počele su intervencije, ali kasnije zainteresovani nisu smeli da intervenišu, pošto su švatili da ja nisam čovek koji se može potkupiti. Prve godine su mi ponudili jedan mercedes. Pogotovu posle rata sam imao mnogo pritisaka. Govorili su mi da ako ne primim toga i toga, onda će me ubiti... Ali, svi znaju da kod mene nema intervencija...“

Glumac Armond Morina priča kad su jednom sedeli sa Begolijem u jednoj kafani, prišao im je jedan čovek za njihov sto i ostavio im jedan papir na kome je izgleda bilo napisano ime jednog kandidata koji bi konkurisao da bude primljen za studenta glume.

„Begoli, uopšte ne pročitavši taj papir, jednostavno ga je zgužvao i bacio. Čak nije hteo ni da govori sa tim čovekom... A on mu je zatim pretio. Ja sam govorio Begoliju: zašto te ljude ne prijavi policiji, ali on nije hteo da se bavi takvim stvarima. Ako je neki kandidat intervenisao kod Begolija on mu je pred svima rekao: ti si intervenisao, jelda? I izgrdio bi ga

pred svima...”

Po Begoliju, prijemni ispit iz oblasti glume je veoma subjektivan i vrlo teško se može izvršiti selekcija najboljih neovisno od jednostranosti i neovisno od nastojanja da se izaberu najbolji.

„Ko zna koliko sam ljudi spasio što ih nisam primio, ali i ko zna koliko sam talenata odbio... Jedne godine mi je došao jedan student na prijemni ispit sa jednim monologom Šekspirove Ofelije i rekao mi: ‘Nigde nisam našao Hamleta’“.

Studije su put, jedna vrsta kanalisanja znanja studenata i orijentacije kako doći do znanja. Za Begolija glavno zadovoljstvo su probe, jer tu se istražuje, može se istraživati...

„Jer posle, kad se izađe na predstavu, du počinje trema, emocija... ne znaš gde si... Kao da si u bunilu... Ne znaš šta si učinio... Neki te zagrle a ti ne znaš zašto... Probe za mene nikad nisu bile tortura, već zadovoljstvo... Govorim o probama kao glumac, ali i kao reditelj...”

U toku višegodišnjeg rada kao profesor glume na Fakultetu umetnosti u Prištini, Faruk Begoli je stekao reputaciju principijelnog i neoportunističkog profesora. Na jednoj od sednica Odseka dramske umetnosti, unutar Fakulteta, kada su razmatrane kandidature nominovanih za buduće profesore na ovom Odseku, suočivši se sa „spletkama“ koje su pripremile neke njegove kolege, Begoli je dao neopozivu ostavku na sve dotadašnje funkcije koje je imao na Fakultetu i ostao je samo profesor. Revoltiran, on je napustio sednicu i nikad više nije učestvovao na nijednoj sednici koja se održavala unutar fakulteta.

POZORIŠTIE

“ *Umiranjem predstave umire i lik kojeg si igrao kao glumac... Umire jedan deo tvog života... To je loše za umetnika, zar ne?“*

Poznat i priznat kao filmsku glumac, Faruk Begoli će imati vrlo malo kontakta sa svetom pozorišta. Ipak, s vremena na vreme, on će se vratiti pozoristu i ostvariti nekoliko sjajnih uloga. Njegova karijera u pozorištu, u stvari, započela je vrlo rano. Još dok je bio učenik srednje škole, Begoli će igrati u komediji „Đavolje makarone“ u režiji Krista Beriše. Ovaj susret s pozorištem u detinstvu će biti kao neko školsko zvono koje će Begolija, s vremena na vreme privlačiti iz sveta filma u svet pozorišta.

Posle dolaska iz Peći u Beograd, gde je studirao rudarstvo, Begoli će često biti među publikom na predstavama beogradskih pozorišta posebno Jugovnskog dramskog pozorišta, pošto je u tom pozorištu bio stalno zapopslen njegov rođak, glumac Istref Begoli.

„Gledao sam besplatno svaku predstavu. Znači, hteo ne hteto, ja sam svako veče bio u pozorištu, jer je tu bio Istref, a bilo je i toplije... I voleo sam da sedim sa glumcima u bifeu. Svi su znali da sam Istrefov rođak te su me voleli i poštovali... Ali u to vreme nisam ni pomišljao da ću jednog dana i sam pokušati da budem glumac.“

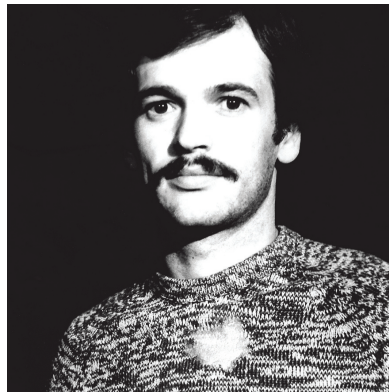
Kasnije, kad bude odustao od rudarstva i dve godine studirao ekonomiju, on će se ponovo vratiti u Beograd, ali sad već uveren da će jednog dana i sam stupiti na daske pozorišne scene. Prve godine studija glume on će se upoznati i sa albanskim glumcem međunarodnih razmera, Bekimom Fehmiuom. Sada će odlasci u pozorište biti učestaniji i Begoli će biti skoro svako veče među pozorišnom publikom. Za njega je bilo važno dolaziti u pozorište. Ako bi jednu istu predstavu gledao i 15 puta, on je voleo da bude blizu Istrefa Begolija i Bekima Fehmua.

U drugoj godini studija Begoli će poći putem filmskog sveta tako da će retko igrati u pozorištu,

iako je imao ponuda od svih pozorišnih kuća širom bivše Jugoslavije. Kao student će igrati u Jugoslovenskom dramskom pozorištu, ali i u Narodnom pozorištu u Beogradu.

Jedna od prvih značajnijih uloga u pozorištu bila mu je uloga Rozenkranca u predstavi Šekspirovog „Hamleta“. Međutim, na Kosovu po prvi put igra u Beketovoj kino-predstavi „Ah Džo“ u režiji Isa Ćosje. Partnerka u ovoj predstavi bila mu je njegova bivša studentkinja Kumrije Hodža. Ova predstava je bila finalni rad kojim je diplomirao reditelj Ćosja. Sala bivšeg Pokrajinskog narodnog pozorišta (PNP) Kosova bila je zauzeta probama predstave „Hamlet“, te su se probe za „Ah Džo“ održavale bilogde. Konceptcija reditelja Ćosje je bila dosta avansirana za vreme kada se održavala predstava. Verovatno po prvi put u bivšoj Jugoslaviji kombinovao se film i pozorište i razdvojni zid između ova dva medijuma realno je splasnulo. Igru u predstavi „Aho Džo“ Begoli smatra zanimljivim iskustvom. On osobito ceni koncepciju reditelja Ćosje.

„Isa je tako isprepleo dramaturgiju da nas dvoje lika predstave pogrešno prelazimo iz filma na scenu, provodimo život na sceni, a potom nas otud oteraju i mi ponovo bežimo na film...“

Na početku, komisija profesora, koja je trebalo da oceni rad reditelja studenta Isa Ćosje, bila je skeptična, ali, kad je videla premijeru, bila je uošćena, pogotovu koncepcijom kako su funkcionisali film i pozorište.

„Zanimljivo je da je Umetnički savet PNP počeo da sumnja u ovu predstavu i njene ideje... Kad su članovi Saveta gledali predstavu, oni su održali sastanak i rekli nam da premijera ove predstave treba da se odloži za drugi put, pošto nije pogodno vreme za nju... Bilo je takvo vreme i ja to švatam... Jer, stvarno, iako je predstava bila metaforična, neke stvari su bile dovoljno jasne i znalo se na koga su se odnosile... Onda smo ja i Isa rekli da predstavu nećemo prikazati u pozorištu, već ispred pozorišta, i tu ne bi mogli da nas spreče... I doista smo tako i odlučii da je prikažemo tu, ispred pozorišnog stepeništa... Bili smo zaista odlučni. Ali, kasnije su oni popustli i sve je prošlo kako treba - premijera je prikazana i to sa puno uspeha... Pisalo se i govorilo mnogo o njoj...“

Reditelj predstave, Isa Ćosja, kaže da je Faruk Begoli, ili „čara“, kako ga je on nazivao, umetnik sa evropskom reputacijom. On je hvalio Begolijevu skromnost i njegov profesionalizam u ovoj predstavi.

„‘Čara’ je pristao da uđe u đubre, u deponiju otpada i otud iziđe pred publiku... On je ušao u đubrište i odmah je izvirio iz njega... Jedan glumac evropske reputacije izišao je iz đubrišta, bez kompleksa... On je komunicirao sa mnom kao da sam ja reditelj sa velikim iskustvom a on početnik iako je, u stvari, bilo obratno...“

Dok je govorio kako je ova predstava dobro primljena i pozitivno ocenjena od kritike i gledalaca, Ćosja je takođe pričao i o jednom malom „konfliktu“ sa Begolijem, koji, ipak, nije poremetio odnose među njima. Naprotiv, postao je kao neka vrsta depozita za šalu među njima.

„Jednom, dok smo radili na predstavi „Ah Džo“, veoma oštro sam opsovao ‘Čara’... ‘Majku mu, ti si bednik. – dobacio sam mu misleći na lik kojeg je tumačio. - Ovakvih bednika ima svuda’, rekao sam mu, ali mi se nije naljutio. I sad skoro mi je to u šali pomenuo, i ispričao to i studentima“.

Posle predstave „Ah Džo“ Begoli će igrati i u nekim značajnim predstavama kao što je „Derviš i smrt“ Meše Selimovića u režiji Vladimira Milčina. U ovoj predstavi, pored Begolija, igrali su i Abdurahman Šalja, Istref Begoli, Dževat Ćena, Bislim Mučaj, Drita Krasnići idr. Bila je to dobro odabrana ekipa sa glavnim glumcima koje je tada imalo PNP. Ovom predstavom se, posle skoro 20 godina, vraćao na scenu Abdurahman Šalja. Na ovoj predstavi, pored glumaca, učestvovala je i grupa poljskih balerina. One nisu imale tekst, ali su plesom pratile “boemske” scene Faruka Begolija.

“Ja sam u ovoj predstavi igrao Hasana, boema koji je uvek sedeo u društvu žena. U predstavi je prikazana jedna zaista fantastična scena. Ja uživam u društvu dve plesačice. Ulazi Nuredin (Istref Begoli) i pošto otera one dve plesačice koje su bile tu, stupa u dijalog sa mnom, i tu počinje ‘naša’ tragedija...”

Ova predstava je prikazana skoro na svim prostorima bivše Jugoslavije: u Novom Sadu, Ljubljani, Sarajevu, Zagrebu i drugim gradovima. U Beogradu je prikazana u poznatom pozorištu "Atelje 212". PNP je tada imalo konsolidovan ansambl i nivo njegovih ostvarenja je bio konkurentan u odnosu na druga pozorišta u bivšoj Jugoslaviji.

Jedna druga predstava, u kojoj je igrao Begoli, bila je i "Toranj tuge" po tekstu Teki Dervišija u režiji Vladimira Milčina, koja je bila izvanredan spektakl sa oko 40 glumaca. Predstava je trajala dva sata i dvadeset minuta. Begoli je igrao i u drami Danila Kiša "Jedan grob za Borisa Davidoviča" u režiji Agima Sopija. Na festivalu u Novom Sadu, ova predstava je dobila sedam od osam mogućih nagrada.

"Samo ja nisam dobio nagradu, pošto je u ocenjivačkoj komisiji bio jedan moj profesor. Poznavajući moju prirodu, Profesor je došao i rekao mi da me je namerno eliminisao da bi makar jedna nagrada ostala za neku od ostalih predstava."

Godine 1999, po završetku rata, Begoli je bio izabran za predsednika Udruženja pozorišnih stvaralaca Kosova, ali je posle kratkog vremena dao ostavku na ovaj položaj. Ostavku je obrazložio "porazima svih, uključujući i sebe".

Pored toga što je režirao, Begoli je u emblematičnoj predstavi "Proferore... ja sam talenat, nego šta" u Pozorištu "Dodona" imao i jednu skoro simboličnu ulogu. U ovoj predstavi on je igrao Profesora koji je u komisiji za selektiranje studenata koji su konkurisali za glumce. Ova struktura je ostala otprilike ista u svih šest verzija "Profesora..." Opoljen publikom i sa pepeljarom pored sebe, on će komunicirati sa glumcima na sceni.

Škelzen Malići kaže da je šteta što Begoli, u zadnje dve decenije, nije imao mnogo mogućnosti da iskaže i posvedoči svoj talenat velikog glumca ne samo na filmu već i u

teatru. Po njemu, Begolijeva angažovanja su bila sporadična, kao što ni projekti u kojima je bio angažovan nisu bili tako ambiciozni.

KRALJ LIR

Begoli će praviti dugu pauzu pre nego što se ponovo pojavi na sceni 2006. godine. Preko 15 godina on se neće pojaviti na sceni. Ne zato što nije imao ponuda od reditelja već je tako on bio rešio. U jednom intervjuu u godinama posle rata on će izjaviti:

“... ja nisam igrao skoro petnaest godina, ali... Često, kad pročitam neku dobru dramu i nađem neki lik koji mi se sviđa, počinjem da razmišljam da bih ga ovako ili onako igrao, da... Uvek mislim da bih ga dobro odigrao. Te noći ne spavam... Znače, to je prvi utisak o delu, prvi susret sa karakterom. I, uradiš jednu predstavu, recimo dobru, ili i vrlo dobru, i ta predstava nema publiku! U ovim okolnostima, jednom glumcu sa iskustvom, verujtje jeste teško da igra u praznom pozorištu, da igra pred praznom salom... To je ono glavno, ali kad tome dodamo i drugo, ne, odavno nisam igrao...”

Sa ovim dilemama će se dugo mučiti. Neće se odlučiti, iako su mu oči stalno okrenute prema sceni... Čeka! Čeka da se promene okolnosti, da dođu bolja vremena za pozorište. Godine prolaze, ali, nažalost ništa se ne menja. Pozorišni život sve više tamni. Begoli sedi i čeka.

“Ali, nezavisno od svega ovoga, još uvek nisam rekao zbogom ovom poslu... Još uvek mislim da će stići taj trenutak kada ću zaigrati na sceni. I taj trenutak obavezno mora da dođe... Ova želja kod umetnika nikad ne umire. U protivnom, ne bi bio umetnik...”

Godine 2006, nakon nekoliko besanih noći, posle više strepnji i noćnih mora, Begoli odlučuje da se vrati teatru. Reditelj Fadil Hisaj mu je ponudio ono što mnogi nazivaju “kraljem uloga”. Faruk Begoli kao Kralj Lir!

“Bio sam se zažaljeo igre. Lir je izazovna uloga! Nekoliko dana sam razmišljao i nisam spavao... To je veoma teška uloga... Dok nisam sebe uverio da mogu da je satakam. A potom su dolazili oni drugi drugostepeni razlozi: nek me vide studenti kojima sam toliko godina profesor i nisu me videli kako igram u pozorištu... To je sjajna uloga i ja sam hteo da vidim sebe na čemu sam. Jer dugo vremena nisam igrao u pozorištu... To je zaista bio izazov za mene... Izazov dok se nisam odlučio, ali kad sam se već odlučio, onda sam sa zadovoljstvom radio...”

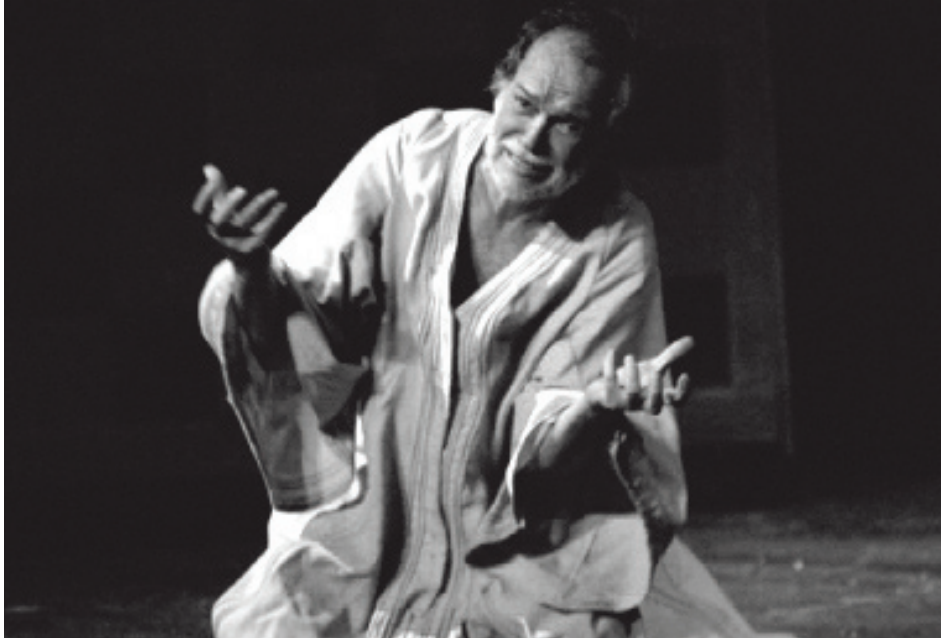
Povratak Begolija u pozorište posle skoro 20 godina imao je izvanredan odjek u kosovskoj štampi i medijima. Novine su bile pune naslova “Kralj Lir, jedan emblem za Faruka Begolija”, “Faruku Begoliju dolikuje presto Kralja Lira”, “Veliki povratak”...

“Po meni, ‘Kralj Lir’ je ispao kako sam ga zamišljao. Jer tu, u Nacionalnom pozorištu, jeste očajno i samo da se ulazi... Tamo samo da uđeš treba da kažeš sebi ‘Faruk, beži odavde...’ To je veliko pozorište, ali neorganizovano, bez uslova... Ja sam prešao preko svih tih okolnosti i pokušao da sa rediteljem nađem jednu liniju za koju smo

*... ti ćeš biti Lir na sceni,
ali Lirove patnje
ćeš poneti i u život...*

se odlučili da je i ostvarimo; ne baveći se režijom predstave, ne baveći se ansambom, ne baveći se sa... Ni sa kim se nisam bavio... A zadovoljstvo sam našao... Jer probe su za glumca; on istražuje, ima problema, ne polazi mu za rukom jednog dana, ne zna kako da reši jednu scenu, ne zna kako da iskaže jednu misao, ne zna kako da uspostavi odnose sa partnerima... Pozorište pruža to zadovoljstvo što imaš probe i za to vreme imaš slobodan put za istraživanje, počinješ sasvim drugačije i dolaziš do nečeg sasvim drugog, dakle do nečeg gde vidiš tvoj razvoj kao glumca... Svaka proba mi je pružala zadovoljstvo... Kasnije reprize mi ne pružaju to zadovoljstvo... Ali, reprize su cena zadovoljstva koje uživaš u toku proba..."

Za mnoge je povratak Begolija na scenu bio događaj godine. Begoli se vratio na scenu sa onom nekadašnjom energijom, sa izvanrednom odgovornošću i prikazao pred publikom sjajnu igru. Bio je to trijumfalan povratak i vanredan poklon kosovskoj publici, svima onima koji su se odavno nadali da će Begolija videti na sceni. Glumac Armond Morina, koji igra u predstavi „Kralj Lir“, oseća se srećnim što mu je pružena prilika da igra u ovoj predstavi pored profesora Faruka Begolija. On kaže da mu je to bio životni san. Dok reditelj Fadil Hisaj iskustvo sa Begolijem smatra izvanrednim. On kaže da je život Faruka Begolija sa životom Šekspirovog Kralja Lira u mongo čemu sličan.

„Begoli je Lir na svim planovima. Ceo njegov život, način kako živi, sličan je Lirovom životu i načinu njegovog života. Begoli je čovek koji je imao jedno kraljevstvo, koje mu je zloupotrebjeno u svakom pogledu... Postoji jedna analogija između Faruka Begolija i Lira. Begoli je čovek koji je verovao mnogim ljudima koji su mu prišli, čovek koji je veoma pravedno delio svoje kraljevstvo. To je čovek koji nema ništa pod milim Bogom, sem samoga sebe... Ja mislim da je kod „Kralja Lira“ Begoli dao sjajnu igru. Pokušao sam da stvorim jednog Lira koji već postoji u Faruku Begoliju, ne da od Begolija satkam jednog novog Lira“.

„Kralj Lir“ je imao nekoliko uspešnih repriza na Kosovu i učestvovao je na Međunarodnom festivalu MES u Sarajevu. Povratak u Sarajevo, gde je on dugo živeo i radio, će emociionirati Begolija.

„Bio je to događaj koji se pamti, kojeg neću nikad zaboraviti, ali nije to bio tako lak doživljaj. Naravno, nisam sreo Šibu Krvavca ni Mirzu Idrizovića, kojima je sigurno srce puklo od onoga što se desilo u Sarajevu. Nisam sreo ni Davora Popovića, koji mi je bio dobar drug. Ali, došli su mnogi ostali drugovi, da sretnu mene kao Faruka i mene kao Lira.“

„Kralj Lir“ je skinut sa repertoara Nacionalnog pozorišta u Prištini nakon malo repriza. Begoli nije više stupio na scenu, pošto mu se zdravstveno stanje pogoršalo. Izgledalo je kao da je jedan čutljiv Lirov uslov potražio Begolija: ti ćeš biti Lir na sceni, ali Lirove patnje ćeš poneti i u život...

KRALJU JEDNOM MALOM KRALJEVTSVU POZORIŠTE „DODONA“

“Ja jesam glumac i to ću biti do kraja”

Jedna radna kancelarija na drugom spratu, u stvari više je ličila na običan magazin. Njegova prava kancelarija je bila u malom bifeu, na ulazu u Pozorište „Dodona“. Ta mala prostorija je bila njegovo kraljevstvo. Stalno opkoljen od mladih umetnika i kolega, on se gubio u dimu duvana i pari koju su puštali đugumi čaja. Tu se nalazio pogotovu uveče, pred predstave, koje su obično počinjale u 19:30 i pogotovu posle predstava, kada su počinjale druge „predstave“, ali ne više u pozorišnoj dvorani, već tu, u malom bifeu. Početak noćnih sedeljki bi obično počeo u širem krugu ljudi, ali je taj krug bio sve uži dok ne bi spao na četvoro, troje, dvoje... Begoli je često ostajao i sam sa nekim od radnika bifea, koji je trebalo da ga služi i, sasvim na kraju, i da ga preveze do kuće, ako ne bi naumio da to učini sam „kralj“. Pozorišni bife je bio ono gnezdo u kome je Faruk Begoli osećao i vršio svoju vlast umetnika. U toj uskoj prostoriji, koja je često bila zamagljena duvanskim dimom i zagušena mirisom rakije i mezeta, Begoli je ulivao dušu svojim početnim idejama za prestavde koje je trebalo da realizuje.

„Bez rakije nema ništa. Rakija, alkohol i društvo... Alkohol mi je bio kao kad deci kažeš: izvrši ovaj zadatak i posle ćemo ti dati čokoladu. A ove sedeljke su bile kao prateći deo rada... Jer, na primer, onog dana, kad dobro igraš i kad si zadovoljan samim sobom, to treba da proslaviš. Ali, i kad loše igraš i nisi zadovoljan sobom, ponovo... Ja nikada nisam imao potrebe za rakijom. Ali rakija je uvek bila element dobrog života, a i zadovoljstva, ali nikad nije bila kao neophodna potreba... I moj organizam nikad nije bio ovisan od alkohola“.

U kancelariju je retko odlazio, vrlo retko, a poslove je obično završavao u bifeu. Ovo, naravno, nisu bili kancelarijski poslovi: kucanje na mašini ili kompjuteru, korespondencija sa političarima ili drugim ljudima; on se čak nije bavio ni ciframa ili izveštajima i zahtevima... Ne, njegovo upravljanje je bilo prosto, čak vrlo prosto, onakvo kako mogu upravljati samo umetnici.

Melihate Čena, koja je Begoliju često pravila društvo na sedeljkama do kasno u noć, kaže da je „Dodona“ Begoliju bila više nego kuća.

Dok reditelj, Isa Ćosja, nalazi jednu analogiju između uloge koju je Faruk Begoli igrao u njegovoj predstavi „Ah Džo“ i Faruka Begolija kao čoveka i kao direktora u Pozorištu „Dodona“.

„Mnogo mu se svideo i kao izgled i kao emocionalno biće, lik izgubljenog čoveka, čoveka u dronjcima, lik kojeg je ‘Čara’ tumačio u predstavi ‘Ah Džo’. I to, na neki način, pokazuje tog čoveka: mondenstvo, salonstvo, frak, ekstravagancija nisu bili prilagodni Faruku Begoliju. Njemu se svidelo to što je on igrao u predstavi ‘Ah Džo’. Svideli su mu se dronjci, išabana duša, izgubljenost. Tako, ovo objašnjava „Čara“ na jedan drugi način, ma koliko on bio čovek sjaja, čovek kojeg su obožavali upravo po salonima i značajnim sedeljkama. Ai, on je želeo jedan drugi život... Zato mu se i svidela ‘Dodona’, onakva kakva je bila, simbolički ‘pohabano’ pozorište.“

Istorija ovog kraljevstva pozorišta svakako je jedna od naosobitijih istorija pozorišta u svetu. Glavni deo ove istorije stvorio je Faruk Begoli, sa kojim se često i identifikovalo ovo pozorište. U okolnostima nasilne okupacije Kosova ‘90-ih godina, jedno malo pozorište na marginama grada Prištine postalo je jedna kulturna oaza koja je prkosila oštrom mirisu baruta i gasu suzavca.

Pozorište mladih, dece i lutaka, osnivano je kao pozorišna trupa 1986. godine u Prištini. Šest godina kasnije, 1992. godine, ova trupa će se smestiti u tek izgrađenom objektu, i biće poznata kao Pozorište „Dodona“. U ovom pozorištu, pored scene za decu, funkcionisala je i noćna scena, na kojoj su prikazivane predstave za odrasle.

„Moja režija
u tim pred-
stavama
je bila u
punoj funkci-
ji
igre glu-
maca“

Ugledni kosovski glumac Enver Petrovci, kratko vreme pošto je bio naimenovan za direktora Pozorišta „Dodona“, bio je prinuđen da se udalji - kao rezultat prinudnih mera, kako su se tada nazivale mere koje srpska vlast preduzimala protiv institucija i pojedinaca, širom Kosova. Malo dana pre ovih mera, samo što je osetio opasnost proterivanja, Petrovci je postigao sa Farukom Begolijem jedan tihi dogovor, na osnovu kojeg se Begolijevoj firmi FTD davala u zakup noćna scena. Jedan fiktivan ugovor, potpisan na brzinu, sretno je zapečatio sudbinu ovog pozorišta.

U međuvremenu, na nekoliko metara dalje, iz Narodnog pozorišta Kosova proterani su skoro svi albanski umetnici, dok je njegova uprava prešla u ruke Srba - ljudi Miloševićevog režima.

„Pošto sam u to vreme bio osnovao jednu privatnu firmu – FTD – za teatar i dizajn – ja sam sklopio jedan fiktivan ugovor sa Enverom Petrovcijem, kojim je FTD-eu omogućeno da prikazuje predstave na noćnoj sceni. Dok je Enver Petrovci, tim sporazumom dobio jednu vrstu ‘pokrića’, kojim se mogao opravdati ukoliko bi bio optužen od režima... Ovaj ugovor je omogućio nastavak rada Pozorištu „Dodona“.

Naredne predstave na noćnoj sceni će biti u produkciji firme FTD, koja je plaćala Pozorištu „Dodona“ 20% prihoda od prodaje ulaznica. Sem za predstave, noćna scena se koristila i za ispite studenata pozorišne glume i režije.

Većina glumaca, koji su igrali na noćnoj sceni, bili su studenti glume. „Dodona“ je bila jedna vrsta radionice za stvaranje prvog iskustva mladih glumaca i reditelja, koji su se školovali na Fakultetu umetnosti. U nedostatku budžeta, većina predstava u ovom pozorištu imala je vrlo oskudnu scenografiju, dok su kostimi za većinu predstava rađeni od samih glumaca.

U ovakvoj situaciji, Begoli, do tada poznat kao glumac profesor teatra, počeo je da se bavi i pozorišnom režijom. Kasnije, on nikad neće tvrditi da se prihvatio ovog „zanata“ zbog umetničkog kredoa, već „zbog potrebe koju su imali studenti glume da igraju na sceni“. Ovo objašnjenje, naravno, izgleda sasvim uverljivo.

„Moja režija u tim predstavama je bila u punoj funkciji igre glumaca. U svim predstavama ja sam nastojao da istaknem ne svoju kreativnost kao reditelja, već talenat glumaca. Sve te predstave sam pripremao zbog potrebe studenata glume“.

Predstave u ovom pozorištu rađene su sa minimumom sredstava ili bez ikakvog budžeta. U tih deset godina rada u Pozorištu „Dodona“ Begoli je režirao oko trideset predstava.

„Iako sam realizovao oko 30 predstava, ja sebe ne smatram rediteljem. Nisam imao i nemam nikakvih pretenzija da budem reditelj“.

Svakako, ako pratimo mišljenja kritike o ovim predstavama, videćemo da neke od Begolijevih režija nisu prošle neprimećene, nego su čak vrednovane i cenjene ka uspešne.

Neke od predstava, koje je režirao Begoli, su: „Profesore... ja sam talenat, nego šta“, „Zoološka priča“, „Nacionalni heroji“, „Kad bi mogla da me vidiš, kako bi me videla“, „Čelava pevačica“, „Ljubavi Džordža Vašingtona“, „Ubij mi muža“, „Maturanti“, „Stjuardese“. „Kralj Ibiš“, „Lopovi nisu uvek zli“ idr.

„PROFESORE... JA SAM TALENAT, NEGO ŠTA“

Prva predstava na večernjoj sceni ovog pozorišta bila je „Profesore... ja sam talenat, nego šta“ u režiji Faruka Begolija, koja je prikazana 315 puta u svim albanskim mestima i dijaspori. Predstava je rađena od etida studenata glume prve generacije glume na Fakultetu umetnosti, po istom modelu jedne sarajevske predstave. Ova laka komedija postigla je izvanrednu popularnost.

Predstava „Profesore... ja sam talenat, nego šta“ se smatra emblematičnom predstavom Pozorišta „Dodona“. Premijera i više od 20 repriza prikazane su u bivšem Pokrajinskome narodnom pozorištu u Prištini. Kasnije, predstava je premeštena u Pozorište „Dodona“ i prikazana je nekoliko stotina puta. Kako po broju repriza, tako i po broju gledalaca, predstava „Profesore... ja sam talenat, nego šta“ drži rekord kosovskih pozorišta. Glumci ove predstave (izuzev Ljuana Dake) bili su studenti prve generacije profesora Begolija. Početak „karijere“ Begolija kao reditelja izgleda nije bio mnogo ohrabrujući.

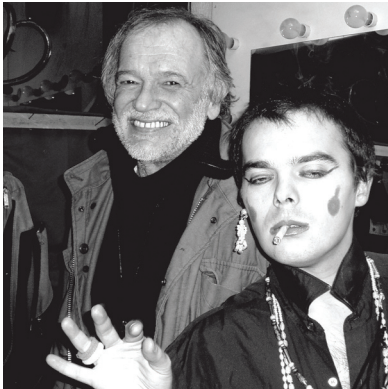
„Na početku nam je bilo vrlo teško, pogotovu na turnejama po terenu gde smo imali veoma malo publike, zato sam ja, pomalo s humorom, počeo da nazivam predstavu „fijasko projekat“, što su neki od glumaca, ne švatajući u potpunosti značenje ovog izraza, primali kao nešto afirmativno.“

Za jednu reprizu u Skenderaju bile su prodane samo tri ulaznice. Predstava je ipak prikazana u prisustvu oko pedesetoro dece, koja su besplatno puštena da gledaju predstavu. Posle predstave u Skenderaju, predstava je privremeno prestala da se prikazuje, da bi se nastavila posle tri meseca povodom inaugurisanja sadašnje zgrade Pozorišta „Dodona“. Ovom predstavom u „Dodoni“ je otvorena noćna scena, a „Profesor...“ je doživeo kulminaciju „ofanzive kod publike“ kako u „Dodoni“ tako i na terenu. Skoro u svakom gradu u kome je prikazana ova predstava, bilo je zahteva za tri, četiri i više repriza. Od zarada, svakako ne tako velikih, koje su dobijane od ove predstave, glumci su izdržavali svoje porodice. Jedan od malobronjnih listova koji su tada izlazili, pisao je:

„Ovih dana, kada pozorište još uvek nije zatvoreno i kad se u njemu još uvek govori albanski, studenti Odseka glume, pod rukovodstvom profesora Faruka Begolija, realizovali su i sa puno uspeha prikazuju predstavu „Profesore... ja sam talenat, nego šta“, koja predstavlja pravo osvežeje u ovom mrtvilu našeg kulturnog života...“

I, bez ikakve sumnje, kulturni život je zaista bio mrtav. Pozorište „Dodona“ je bilo jedini prozor kulture gde su se i najobičniji pozorišni događaji i predstave mogli razmotriti i perceptirati iz jedne druge prizme.

Uslovi, u kojima su radili umetnici ovog pozorišta, bili su minimalni, da ne kažemo da nije uopšte bilo uslova. Predstave su se radile besplatno, a Begoli i glumci su plaćeni od ulaznica koje su se prodovala na reprizama.

„Sem želje i volje za rad, nismo imali ništa drugo, nismo dobijali ni jednu paru“.

Begoli kaže da je za predstavu „Zoološka priča“ ekipa predstave morala da ukrade dve jele u šumi kod Prištine i jednu drvenu klupe da uzme negde u gradu.

Reputacija ovog pozorišta je bila izvanredna i rad Begolia i ostalih koji su radili u ovom pozorištu bio je veoma cenjen od publike i drugih kulturnih krugova. U vreme kada se čekalo na prikazivanje premijeru predstave „Nacionalni heroji“ u režiji Faruka Begolija, u znaku protesta protiv nasilja srpskog režima na Kosovu, kosovski novinari su stupili u štrajk glađu. Stoga je autor teksta, Imer Škreli, sugerisao da se u znak solidarišanja sa novinarima grevistima, premijera predstave odloži za neko pogodnije vreme. Međutim, štrajkači du preneli ekipi predstave svoju želju da se premijera predstave daje u određeno vreme i čas.

Pozorište, kojim je upravljao Begoli, imalo je gustu agendu i, pored predstava, bilo je domaćin i brojnih aktivnosti: kao izložbi, promocija knjiga, koncerata i drugih kulturnih aktivnosti. Pored popularnih komedija, u „Dodoni“ su prikazivane i drame i političke predstave, koje su, uzgred, govorile o okupaciji i nasilju koje su provodile sprske vlasti nad Albancima. U predstavi reditelja Fadila Hisaja „Čekajući Godoa“ deo scenografije bio je jedan mali mini-tenk. Poruka predstave je bila futuristička i odnosila se na udes koji se preprenao protiv Albanaca.

„Dodona“ je bila ono „parče“ slobode, koje se nudilo publici za ono malo minuta koliko je predstava trajala. Ako je van te sale trebalo da se hoda plašljivo, uutar ove male sale pozorišta publika se osećala slobodno, i mogla je slobodno da se smeje i plače.

Begolijeve predstave su se toliko popularisale da dvorana ovog pozorišta nije mogla primiti svu publiku koja je bila zainteresovana da ih prati. Neki mladi „gangsteri“ su se penjali na krov ovog pozorišta i tajno se uvlačili u salu da bi pratili predstave.

U tim okolnostima dolazak u pozorište je bio poseban izazov. Publika je obično išla sporednim ulicama da bi tako izbegla susret sa srpskim policajcima koji su stalno kontrolisali ulice. Ove poteškoće su pratile i glumce i druge ljude koji su radili u ovom pozorištu. Kad su se probe održavale do kasno u noć, neki od glumaca su često više voleli da prespavaju u pozorištu.

Ipak, najteži deo je prikazivanje predstava na terenu. Kombibus, koji je prevezio glumce, morao je da prolazi kroz nekoliko policijskih punktova. A susret sa policajcima ni u kakvim okolnostima nije bio prijatan. Jednom, dok su se vraćali sa terena, glumci su od srpskih policajaca bili prinuđeni da spale albansku nacionalnu zastavu, koja se upotrebljavala kao rekvizita u predstavi.

„Odlučio sam da se borim po svaku cenu, hoću da ostanem živ i da realizujem i predstavu ‘Profesore... 8‘.“

Ovaj i drugi slični događaji obeležavali su istorijat ovog pozorišta. Međutim, prave razmere vanredne uloge ovog pozorišta će biti švačene tek kasnije, posle završetka rata. U to vreme, osnovni cilj Begolija i drugih bio je da održavaju pozorište pružajući mogućnost mladim glumcima da stupe na scenu. Ali održavanje pozorišta u to vreme, danas, gledano sa ove perspektive, imalo je još jednu misiju: održavanje duše ljudi, nade u budućnost, u jednom vremenu koje je izgledalo tmurno i bez perspektive.

Begoli je bio rukovođen instinktom umetnika. Njegov rad je bio praktičan i nikada nije hteo da odustane od onog što je činio. Svoju upornost svakako on nije u to vreme gledao kao kakav patriotski akt već kao umetničku refleksiju.

Kao jedini „prozor kulture“ na Kosovu, Pozorište „Dodona“ je bilo pretvoreno u simbol kosovskog pozorišta. Faruk Begoli identifikuje ulogu Pozorišta „Dodona“ sa „protestom“ protiv nasilja i ugnjetavanja koje je dolazilo od Miloševićevog režima.

„Konačno mogu reći da bismo bez „Dodone“ na Kosovu imali jednu veliku prazninu kulture i jedan dubok ponor između novih i starih generacija umetnika... U onih deset godina kada na Kosovu nismo imali ni bioskop ni televiziju, ‘Dodona’ je bila glavni stub osobito pozorišta, ali i kosovske kulture uopšte... Smatram da je time vršena jedna vrsta protesta protiv nasilja, jedna vrsta manifestovanja ponosa i dostojanstvenosti, jedan oblik nepotčinjenosti...“

Praktično, u ovom vremenskom periodu, do po završetku rata na Kosovu, Pozorište „Dodona“ će ostati jedina kulturna institucija koja je mogla obavljati kulturne aktivnosti na albanskom jeziku.

I dandanas je ostala kao jedna vrsta misterije zašto je sprska vlast dozvoljavala pozorišnu aktivnost albanskih umetnika u ovom pozorištu? Zato što je ovo bilo pozorište za decu i zato što oni nisu u njemu videli neku opasnost od ove vrste pozorišta! Ili zato što je ono bilo pozorište izgrađeno duboko na marginama grada i oni nisu verovali u njenu snagu! Ili, prosto, zato što su se aktivnosti ovog pozorišta tolerisale zahvaljujući vanrednom autoritetu koji je uživao Faruk Begoli, kako na Kosovu, tako i u Srbiji i u celoj bivšoj Jugoslaviji! Ili, možda, prosto zato što ih je to interesovalo!?

Misterija i istina se verovatno nikada neće saznati! Ali, ta misterija sad već i nije mnogo važna. Ostaje značajna aktivnost ovog pozorišta za vreme okupacije. Pored pozorišnih produkcija, koje su bile uglavnom komedije, ovo pozorište je služilo i kao scena studentima drame, koji su se školovali po podrumima Prištine, pošto su, slično pozorištima, njihove školske zgrade bile zatvorene od strane režima..

Po završetku rata, Begoli se ponovo vraća u svoje kraljevstvo. Isti oni zidovi, ista ona scena, ona j isti mali bife... Neki od glumaca su se rasturili po svetu, ali nije bilo Adriane koja je nestala zauvek. Njen nestanak će se osetiti kod svih. Posle nekoliko godina, Begoli će inicirati izdanje jedne monografske knjižice o Adriani, i pomoći će oko organizovanja obeležavanja jedne njene godišnjice. Begoli će takođe biti inicijator za izdavanje jedne obimnije monografije o aktivnostima Pozorišta „Dodona“.

I posle rata, on je nastavio sa realizovanjem drugih komedija, obuhvatajući i nastavak 4, 5, 6 i 7 hita – „Profesore, ja sam talenat, nego šta“... Njegove komedije će sada tretirati razne

probleme koji će se razlikovati od onih koje su tretirale prej rata.. Njegovi glumci će u ovim komedijama, pored ostalog, satirizirati ratne i predratne situacije kao i poroke kosovskog društva tek izašlog iz rata: korupciju, divlju gradnju, pseudo-patriotizam, političku borbu idr.

Popularnost ovih komedija vremenom će opasti. Uopšte uzev, interesovanje kosovske publike za pozorište je iz godine u godinu drastično opadalo. Begoli, sada i zvanično izabran za direktora Pozorišta „Dodon“, nastavio je istim ritmom. Znači, iako u potpuno novim okolnostima, „Dodona“ je pod upravom Begolija nastavila putem kojeg je trasirala od samog početka.

Nakon nekoliko uzastopnih mandata, 2006 godine nije prihvaćena Begolijeva kandidatura za direktora „Dodone“. Ovaj gest opštinskih zvaničnika za mnoge je izgledao neumesan, naročito zato što je Begoli već bio pred penzijom. Za neke je ovo bio nemolalni postupak uzimajući u obzir Begolijev doprinos ovom pozorištu. Begolijev prijatelj i saradnik, analista i filozof Škelzen Malići će napisati jedan editorijalni članak u jednom od naših dnevnih listova čestitajući Begoliju ugodnu starost. Ova čestitka je svakako uticala na stišavanje ogorčenosti koju je osećao.

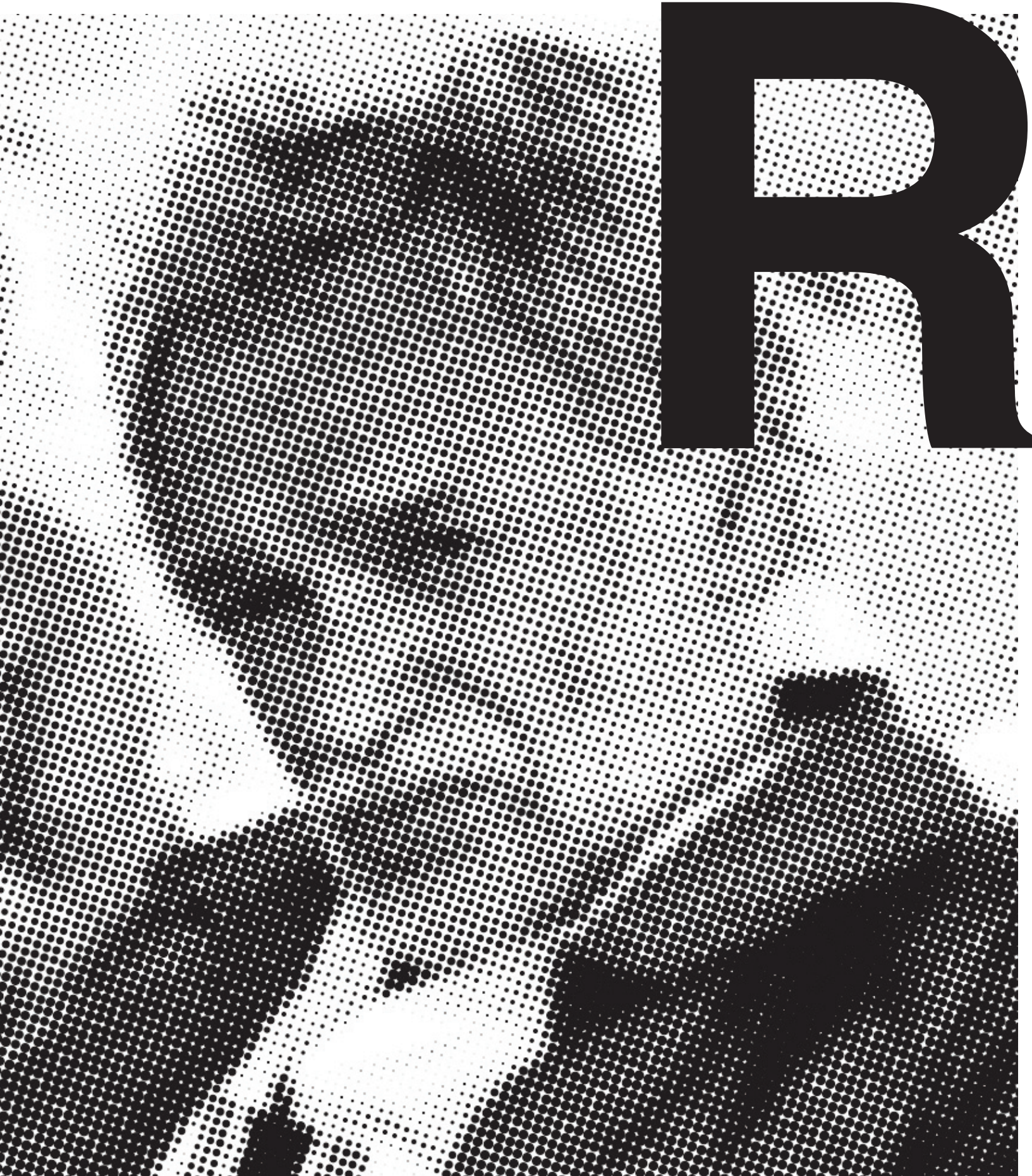
„Kad sam smenjen sa položaja direktora ‘Dodone’, Škelzen Malići mi je, u jednom svom napisu, čestitao mirnu i kreativnu statrost. Ova njegova čestitka mi je postala kao neki stub mog života“.

Reditelj Isa Ćosja, koji misli da Begoli nije nikad koristio svoju reputaciju i slavu da bi sebi pribavio neku dobit ili privilegiju, smatra nepravednim odlazak Begolija iz „Dodone“.

„Imam utisak da sem „Dodone“, koju je svim srcem voleo i za kojom je žalio na rastanku, ne znam nijedno drugo radno mesto za koje bi „cara“ mogao da ima aspiracije. On je stvorio tu „Dodonu“ i te ljude tamo. Bio je to jedan njegov kutak, kojeg je najviše voleo. Jedna scena, jedna kafana... I kad su ga otud skinuli, čini mi se da je žalio, da ga je zahvatila tuga i u jednom trenutku je postao nostalgičan... I žao mi je što su mu stvorili taj trenutak tuge i nostalgije... Ja mislim da je trebalo da on tu ostane, kao mali kralj, kao car... I nije trebalo da mu oduzmu to carstvo“.

Ali, Begolijeva povezanost sa „Dodonom“ nije nikad prestala. Iz kuće svoje sestre, gde sada leži po preporuci lekara, on je nekome dao svoj automobil i rekao mu da napravi jedan „krug“ oko „Dodone“ i potom ga parkira pred „Dodonom“, kao što je to ranije uvek činio.

Nekoliko meseci kasnije, kad su lekari ustanovili dijagnozu raka, on je ponovo skupio sve svoje snage i sišao do „Dodone“ da bi rukovodio svojom predstavom. Jednim simboličnim učešćem, on je iz male dvorane „Dodone“ komunicirao sa glumcima na sceni. To je doista bio triumfalni povratak! Mediumima, koji su čekali da ga nakon toliko vremena sretnu, kratko je rekao: „Odlučio sam da se borim po svaku cenu, hoću da ostanem živ i da realizujem i predstavu ‘Profesore... ja sam talenat, nego šta’, 8“.

BR

RATA

Početak rata 1998. godine zatekao je Faruka Begolija na Kosovu. Iako je rat sve više uzimao maha, Begoli je nastavio da radi sa svojim studentima. Nekoliko dana pre nego što su avioni NATO-a počeli da bombarduju srpske vojne snage, on će se susresti sa jednim tragičnim događajem. Jedna od njegovih studentkinja, mlada glumica Adriana Abdulahu, koja tek što je bila diplomirala, dok je pila kafu sa svojim kolegama, bila je smrtno pogođena u jednom terorističkom napadu.

„Tog dana smo imali ispit sa studentima u sali Više pedagoške škole koju su nam tek bili vratili Srbi. Bio je to ispit studenata iz klase Ljuana Dake. Ovo je bio poslednji ispit pre rata. Posle ispita, Adriana me je uhvatila za obe ruke i zamolila: ‘Profo, znam da ne voliš da zalaziš u kafiće, ali ovog puta te molim, dođi, samo jednu kafu da popijemo’. A ja, kao uvek, odvratio sam joj smešeći se: ‘Mani mi se, bre devojko, kakav kafić, nisam ja za kafić... Idi, idi...!’ Ona me je i ranije molila da idem s njom u neki kafić, ali tog dana to je bilo drugačije. Nisam znao da je to bio poslednji put da sam je video. Neću nikad zaboraviti taj trenutak, kada ja nisam pošao s njom i nisam joj ispunio tu želju... Ali desilo se... Nisam mogao da verujem... Tu sam ostio šta znači izgubiti svoje dete...“

Adrianina smrt je dolazila kao tužna opomena ljudima. Bila je to kao neki alarm o zlu koje će uslediti. Drugog dana posle njene smrti, Faruk Begoli, zajedno sa drugim umetnicima, pokušali su da u Pozorištu „Dodona“ organizuju komemorativni sednicu povodom Adrianine smrti ali ih je u tome sprečio srpski prinudni direktor. „Oni koji nas ubijaju, sprečavaju nas i danas da održimo komemora-

tivnu sednicu“, glasno je reako Faruk Begoli. Ali, sednica je ipak održana u malom dvorištu ispred pozorišta. Kratkim govorima, profesori, umetnici i bivše Adrianine kolege su se sa pijetetom opraštali od mlade i talentovane glumice i proklinjali njene ubice.

Na dan kada je trebalo da se obavi njena sahrana, bivše Adrianine kolege su se priperamale da putuju u njen rodni grad Uroševac. Ali, posle male dileme, Begoli im je sugerisao da ne otputuju: „Jedno dete mi je ubijeno, nemojte da izgubim i drugu decu“, pomislio je pre nego što je zatražio od svojih studenata da ne otputuju u Uroševac.

„Opsada“ Prištine, kako je govorio Begoli, počela je odmah pošto su bombe sa aviona NATO-a počele da padaju na srpske snage. U ovom tragičnom teatru, Albancima je bila dodeljena uloga žrtve. Priština je počela da se prazni od ljudstva. Srpski paramilitarci su izvlačili ljude iz njihovih kuća i deportovali ih u Makedoniju i Albaniju. Oko milion ljudi (polovina stanovništva Kosova) nasilno je deportovano. Malo ljudi je odlučilo da ostane u Prištini. Ostalo ih je vrlo malo, jer nisu mogli da pobegnu, a malo njih je ostalo iz drugih motiva. Faruk Begoli sa svojim užom porodicom bio je jedan od onih koji su odlučili da ostanu. On se plašio da napusti Kosovo, ne zato što se bojao rata, već se plašio samoće i duhovnog rastrojstva i onoga šta će biti kasnije. Bio je odlučio da ostane po svaku cenu, verujući da, ako bi otišao, bio bi niko i ništa i ostao bi samo broj, cifra...

„Ja, sa svojim iskustvom, znam da je veoma teško čoveku van svoje zemlje, čoveku izbeglici... On gubi svoj identitet... Nije više neko i nešto... I kad ti naprinsiji drug da jednu cigaretu, ti pomisliš: daje ti cigaretu jer te žali... Dakle, ja sam znao da ako odem odavde, neću više biti neko i nešto... Neću više biti ni sa Kosova, neću više biti Faruk Begoli, neću više biti čovek... Usred tih dilema ja sam se opredelio da ostanem ovde... Razmilšljao sam to je isto: ako odem odavde izgubiću svoj identitet, ako ostanem tu možda ću izgubiti život... Šta je značajnije: život ili identitet... Dok je čovek živ, njegov identitet i njegova zemlja su značajniji... A umreo ili ne umreo to je manje značajno. Čovek živi da ne bi pao na kolena, da ne bi doveo sebe u okolnosti u kojima bi postao niko i ništa, ne bi imao identitet, postao bi samo broj, 'cifra'... A ja nisam hteo da se pretvorim u broj, u 'cifru'“.

OPERACIJA BEOGRAD

Prvih dana bombardovanja NATO-a, Televizija Beograd je prikazivala ratne filmove, u kojima je većinom igrao i Faruk Begoli. I dok je u tim filmovima on igrao partizana junačinu koji se bori protiv nemačkih fašista i domaćih izdajnika, on je, u stvari, čekao kada će doći srpski policajci i nasilno ga oterati iz kuće. I, srpski policajci će ga stvarno dva puta oterati iz kuće, ali on će se, sa svojom sestrom, skloniti kod brata Adila, i neće hteti da beži i ode iz grada.

„Jednog dana, dok se na televiziji prikazivao film „Operacija Beograd“ u režiji Žike Mitrovića, u kome ja igram neustrašivog oslobođoca grada Beograda,

srpski policajci su došli i proterali nas iz kuće“.

Njegovi drugovi iz Beograda i drugih gradova van Kosova, uspeli su da nađu njegov broj telefona. Josif Tadić – Jataganac, jedan od najintimnijih Begolijevih drugova, će stalno održavati vezu s njim. On će zvati telefonom Begolija svakog drugog ili trećeg dana. Jataganac i neki drugi njegovi drugovi, švatajući šta se dešava na Kosovu, uložiće velike napore da ga „izvuku“ iz Prištine. Oni su zaista bili zabrinuti za Begolija. Istražiće sve moguće kanale i pokušaće da pošalju i jedan autobus koji bi evakuisao ne samo Begolija već i njegovu porodicu. Pokušaji drugova da ga spasu pakla, obradovaće i ohrabriće Begolija, ali on se neće ubediti da ode sa Kosova.

„...Oni su pravili planove i planove, a ja sam govorio: zamisli sad, ja da bežim u Srbiju... Oni su uvek nalazili razne varijante da bi mene spasili. To su bili moji drugovi, koje propaganda nikad nije mogla da identifikuje. Društvo nema vere, etniteta. Društvo poštuje čoveka... Društvo ima čoveka lišenog svega što ne valja...“

CVETANJE CVETOVA ZA VREME RATA

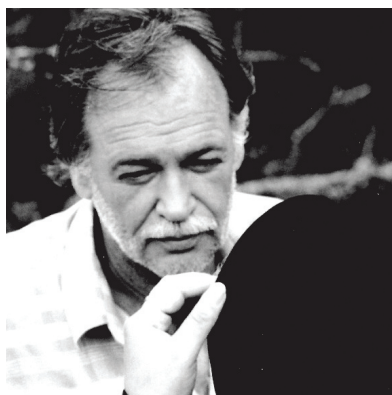
Blizu kuće u kojoj je živio Begoli za vreme rata, nalazila se jedna bašta. Naselje „Taslidža“, koje je sada bilo skoro potpuno ispražnjeno od ljudi, bilo je pokriveno travom i netaknutim zelenilom. Izgledalo je, kako je nazivao Begoli, „kao neka oaza u pustinji“. Begoliju se svidelo da izađe na balkon, sluša vesti, rešava ukrštene reči i gleda baštu sa cvećem i travom koja je rasla. U bašti je bilo i jedno lepo stablo trešnje, koju je Begoli posmatrao kada je cvetala.

„Kao majka koja sedi pored deteta, ja sam gledao cvetove trešnje koja je cvetala; kako je provirivao pupoljak i polako se razvijao... Pažljivo sam posmatrao koji je cvet danas počeo da proviri, koji će uskoro da procveta, koji je već procvetao...“

Izgledalo je kao da se sva nada za život ispoljila na tom stablu trešnje, u mirisu cveća koje je cvetalo. Posle cveća, trešnja je polako počela da sazri. Kao kakav stručnjak za biljke, koji vrši proučavanje trešnji, Begoli je pažljivo posmatrao sazrevanje zrna, granje, čak i svako zrno jedno po jedno. Kasnije on će početi da jede zrela zrna.

„...Potom sam počeo da se penjem, na početku na granje tu dole, ali, pošto sam se svakog dana penjao uz trešnju, na kraju sam sebe video na vrhu trešnje, kao nekad kad sam bio dete i penjao se sam na sami vrh trešnje... Imao sam tu blizu neke komšije i odnosio sam trešnje i njima. Dakle, obavljao sam neki fizički posao... I fizički su mi očvrsle noge.. Poskakivao sam kao majmun s grane na granu...“

Plodovi ove trešnje će se pobrati u isto vreme kada će se završiti i rat. Ali, ratna priča će imati još jednu epizodu straha. Faruk Begoli, zajedno sa bratom Adilom,

završavali su uobičajeni dnevni ritual u ratnom stanju kad su u njihov stan upala dva srpska policajca, koji su obavljali popis ono malo stanovništva koje je ostalo u Prištini. Policajci su prepoznali Begolija.

„... Bilo je strašno. 'Hajde, tražili ste Albaniju, hajde, obuci se i pođi...' Ja sam počeo da se oblačim. Normalno, tresao sam se. A oni su nastavili: 'Ne, svuci se! Imaš li pare?' Ja sam izvadio sve pare koje sam imao. Oni su ih bacali po podu. A potom: 'A sad, vas dvoje ste nas napali a mi ćemo vas sada ubiti'. Jedno dva sata je trajalo ovo maltretiranje. Ali, nekad bi čoveku dolazila neka sasvim druga snaga. Na početku sam se tresao, slušao ih, najzad mi je pukao film i rekao im: 'hajde, vodite me, gde hoćete, šta hoćete... Hajde, ubijte me...' Sve to nekom drugom snagom i nekim možda nadljudskim spokojstvom...“

Međutim, srećom, sve se završilo bez nekog tragičnog epiloga. Policajci su od Begolija tražili da im plati jedan ručak. Uzeli su 200 nemačkih maraka i otišli, ostavljajući Begoliju jednu poruku: „Nemoj nas kleti, jer će nam ručak izići na nos!“

U danima rata, Begoli se budio oko 5 ujutro da sluša vesti. Kroz prozor, pored kreveta, gedao je krovove ostalih kuća pokrivene svrakama. Jutro je izgledalo crno. Njihova divlja graktanja je švatao kao crni predznak, da će se desiti nešto još strašnije... Svako jutro isti prizor: krovovi pokriveni svrakama koje su graktale.

U to vreme, u danima rata, Begoli će se skoro potpuno odvojiti od svoga stalnog „prijatelja“ – alkohola. Nekoliko meseci on neće ni okusiti alkohol iako mu je kuća bila puna rakijom. Bio je odlučio da drži sebe pod kontrolom i da u treznom stanju doživi te tremutke more i užasa. Odlučio je da rat i njegove strahote gleda u oči kako je to nekada činio u filmovima. Razlika je, očigledno, bila vidljiva. Ono što se dešavalo nije bila igra. Ispred nisu bile kamere koje bi snimale. On je bio Faruk Begoli, ne umetnik, ne profesor... Bio je Faruk Begoli, čovek.

Kad je rat završen i ušle su trupe NATO-a, Begoli će se osećati kao izgubljen. Dugo neće uopšte izlaziti iz kuće. Nije verovao da je sve završeno sa takvom „lakoćom“.

On ne misli da je odlučnost da ostane u Prištini bila znak hrabrosti. On ne misli da je bio junak. Ostao je u Prištini jer je voleo smaoga sebe i nije hteo da se pretvori u „broj“, u „cifru“.

„Ostao sam tu kao ljudsko biće i bez mogućnosti da nešto preduzmem... Sem osećanja straha... To nije bilo junaštvo... Junaštvo je nešto sasvim drugo... A što se tiče života, ja ne znam da li sam bio ili nisam bio hrabar. Ja ne umem da objasnim smisao reči junaštvo. Ali, ako se opredeliš i radiš ono što voliš

i to činiš sa zadovoljstvom i ako se to zove junaštvo, onda sam ja junak. Jer sam otišao na studije u veoma teškim uslovima, jer sam među 500 konkurenata za glumce izabran među 12... Dakle, prolazio sam kroz mnoge izazove u životu... I ako to ima veze a nekakvim junaštvom, onda sam ja bio junak. Nekada, kad sam čitao neki scenario ili dramu, govorio sam u sebi: ovo je nemoguće da se izvede... Ali, potom sam sebe 'molio': dobro, počni, posle ćeš videti... A sve što se započne, faktički, ima i kraj... Drugo junaštvo o sebi ja ne poznajem...“

Posle rata, Begoli je retko odlazio van Kosova. Neće više otići ni u Beograd, ali ni u Zagreb ili Ljubljanu. U Sarajevo će otići veoma kasno, sa „Kraljem Lirom“.

„U meni je stvoreno neko čudno osećanje... I nisam ni pokušavao da povratim ljubav koju sam imao. Hoću da s ljubalju sačuvam onaj divan život koji sam nekad imao, one sjajne drugove, one divne ljubavi i onu sjajnu aktivnost, bez koje, naravno, ni ove druge ne bi postojale. Ne smem da mislim o Beogradu. Drugovi me pozivaju. Oni čak misle da se ja plašim. Ali jam sam prekinuo jedan divan život. Sad sam izgradio jedan zid i neću više da mislim, jer sam mnogo voleo Beograd. Plašim se. Hoću da mi ostanu lepe uspomene koje nosim u sebi.“

I danas, posle toliko godina od završetka rata, Faruk Begoli i dalje ustaje u pet sati izjutra, kao kad je za vreme rata ustajao da sluša vesti na radiu. Ustane, i onako, dremljiv, okrene malo dugme za frekvencije na radiu. Čuje malo buke i ponovo zaspi... Jedan nesvesni ritual, kao sećanje na jedno vreme prošlo, vreme kada su se rađanjem sunca crnili krovovi od svraka koje su strašljivo graktale...

NADAM SE
ZA MLADE
UMETNIKE
NADAHNUĆE
ZA MLADE
UMETNIKE

UMETNIKE NADAHNUĆE ZA MLADE UMETNIKE

Nakon mnogo napora, čini mi se da sam uspeo da sakupim na jedno mesto one najznačajnije deliće iz života i stvaralaštva Faruka Begolija. Nesumnjivo da ima i mnogo čega drugog što je, hteo ne hteo, ostalo van ove knjige. Nije bilo moguće da otputujem u Beograd i tamo sretnem neke od ljudi sa kojima je radio Faruk Begoli. Zaista sam mnogo voleo da odem tamo. Ali sam Begoli nije to želeo. Govorio je da nije potrebno i da ne bismo „izvukli“ nešto vrednije za knjigu. Mnogo smo posthovali njegova mišljenja i želje u vezi sa ovom knjigom.

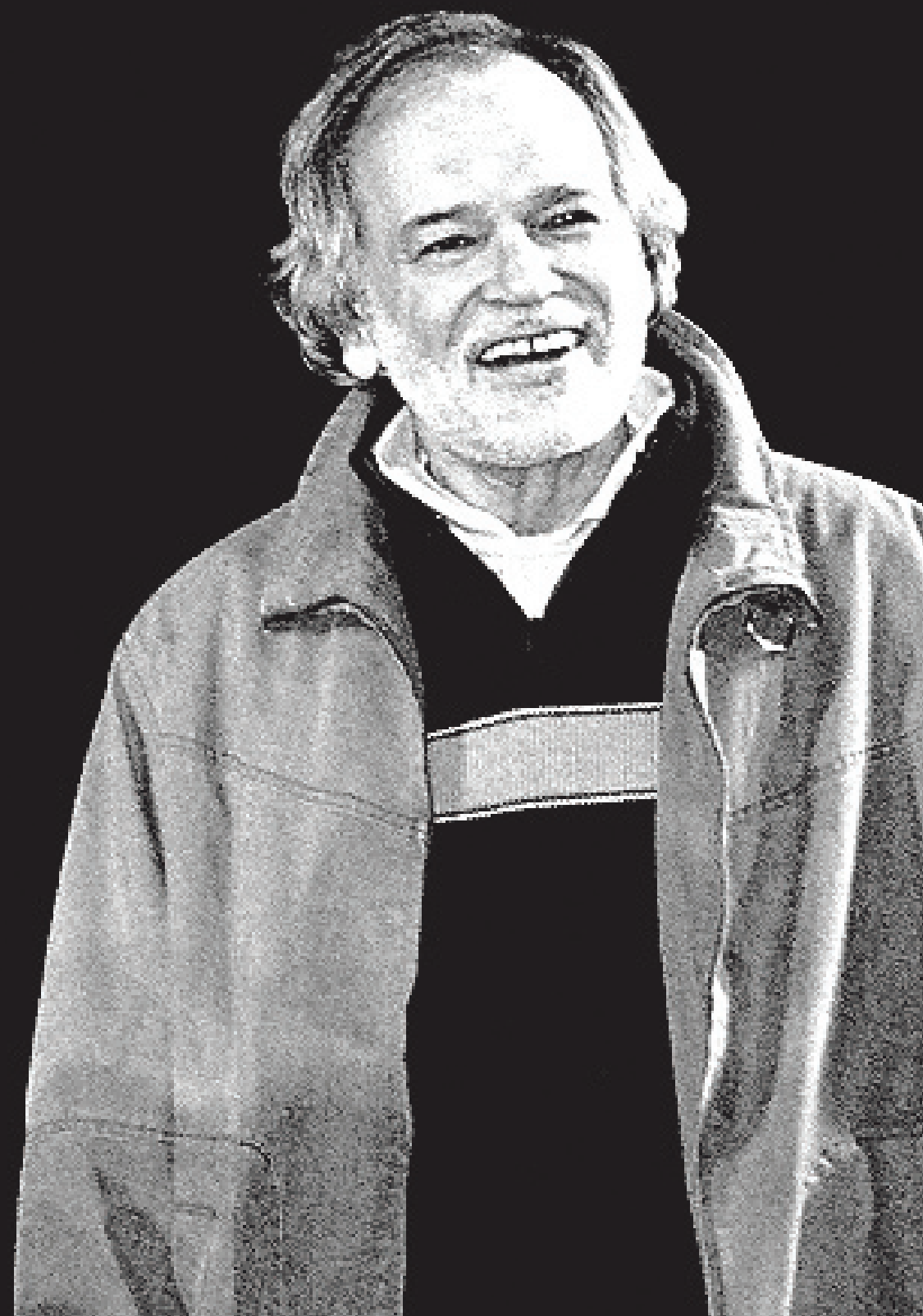
Ponedeljak, 4. jun. Po ponoći.

Poslednji put sam sreo profesora Begolija prošle nedelje. Svake nedelje obično mu šaljem novine, pošto prodavnice blizu kuće u kojoj živi on, ne prodaju novine. Drugih dana novine mu donosi njegova sestra, Asliha, jedna sjajna žena, koja se već više meseci stara o Begoliju. Prošle nedelje, kad sam sreo Profesora, nije se dobro osećao. Osećao je bolove. „Imam bolove“, rekao je i ništa više.

Nadamo se da će za koji dan ova knjiga biti gotova za štampu. Ovo je kraj, vreme, kada vršim „poslednji pregled“ ispisanih stranica. Nesumnjivo da će se mnogo „propusta“ kasnije osetiti. Mnogo štošta će nedostajati. Ali, ipak, nadam se da su propusti i „stvari koje nedostaju“ biti manje u odnosu na ono što će se naći u ovoj knjizi.

Pisanje ove knjige je započelo kratko vreme pre nego što se razboleo Faruk Begoli. Njegova bolest se pokazala veoma neverna. Moram reći da smo na početku bili zbunjeni svi mi koji smo bili angažovani pripremanjem ove knjige. Ali, iz te zbunjenosti nas je izveo sam Profesor, koji je, iako teško bolestan, insistirao da se ova knjiga završi.

I ova knjiga se završava. Nadam se da će istorija života Faruka Begolija, ovog velikog čoveka i umentika, poslužiti, pre svega, kao nadahnuće za mlade umetnike.

FARUK BEGOLLI -

FARUK BEGOLLI -

1. „POGLED U ZJENICU SUNCA” - (1966)

Režija: Veljko Bulajić

Scenario: Stevan Bulajić, Veljko Bulajić

U glavnim ulogama:

Faruk Begolli, Milena Dravić, Mladen Ladika, Velimir 'Bata' Zivojinović.

2. „SAN“ - (1966)

Režija: Mladomir 'Puriša' Đorđević

Scenario: Mladomir 'Puriša' Đorđević

U glavnim ulogama: Ljubiša Samardžić, Mihailo 'Miša' Janketić, Olivera Vučo, Velimir 'Bata' Zivojinović, Mija Aleksić, Ljuba Tadić, Faruk Begolli, Siniša Ivetić.

3. „DECA VOJVODE SMITA“ – (1967)

Režija: Vladimir Pavlović

Scenario: Vladimir Pavlović

U glavnim ulogama: Miodrag Andrić, Faruk Begolli, Slobodan Đurić, Desa Dugalić, Renata Freiskorn, Radmila Guteša, Jovan-Burduš Janićević, Milan Jelić, Ingrid Lotarius.

4. „JUTRO“ - (1967)

Režija: Mladomir 'Puriša' Đorđević

Scenario: Mladomir 'Puriša' Đorđević

U glavnim ulogama: Ljubiša Samardžić, Neda Arnerić, Milena Dravić, Mija Aleksić, Ljuba Tadić, Faruk Begolli, Neda Spasojević, Jelena Žigon.

5. „OPERACIJA BEOGRAD“ - (1968)

Režija: Žika Mitrović

U glavnim ulogama: Dušan Bulajić, Aleksandar Gavrić, Faruk Begolli, Dušica Žegarac.

6. „BRAT DOKTORA HOMERA“ - (1968)

Režija: Živorad 'Žika' Mitrović

Skenarist: Živorad 'Žika' Mitrović

U glavnim ulogama: Velimir 'Bata' Zivojinović, Voja Mirić, Jovan Milićević, Ljuba Tadić, Pavle Vujisić, Zdravka Krstulović, Jelena Žigon, Faruk Begolli, Istref Begolli, Abdurahman Šalja, Minja Vojvodić.

7. „SARAJEVSKI ATENTAT“ - (1968)

Režija: Fadil Hadžić

Scenario: Fadil Hadžić

U glavnim ulogama: Lucyna Winnicka, Bert Stolar, Janez Rohacek, Predrag Finci, Faruk Begolli, Svetolik Nikačević, Maks Furijan, Majda Potokar.

FILMOGRAFIJA

FILMOGRAFIJA

8. „PODNE“ - (1968)

Režija: Mladimir 'Puriša' Đorđević

Skenario: Mladimir 'Puriša' Đorđević

U glavnim ulogama: Ljubiša Samardžić, Neda Arnerić, Faruk Begoli, Dušica Žegarac, Mija Aleksić, Ljuba Tadić.

9. "MOJA STRANA SVETA" - (1969)

Režija: Vlatko Filipović

Scenario: Vlatko Filipović

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Izet Hajdarhodžić, Iva Marjanović, Olivera Marković, Radmila Radovanović, Pavle Vujisić, Dragan Zarić, Jelena Žigon.

10. "BITKA NA NERETVI" - (1969)

Režija: Veljko Bulajić

Scenario: Stevan Bulajić, Veljko Bulajić

U glavnim ulogama: Sergej Bondarchuk, Anthony Daëson, Milena Dravić, Boris Dvornik, Curd Jürgens, Franco Nero, Hoëard Ross, Lojze Rozman, Ljubiša Samardžić, Oleg Vidov, Orson Wells, Faruk Begoli, Velimir 'Bata' Živojinović, Abdurahman Šalja.

11. "DRAGA IRENA" - (1970)

Režija: Nikola Stojanović

Scenario: Nikola Stojanović

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Petar Božović, Dragomir Čumić, Magda Fedor, Dina Rutić, Marinko Sebez.

12. „NAŠI MANIRI“ - (1970) (TV)

Režija: Jovan Konjović

Scenario: Ljubinka Bobić, Faruk Begoli, Milan Gutović, Olga Ivanović, Ljiljana Lasić, Toni Laurenčić, Olivera Marković, Branko Milićević.

13. "REKVIJEM" - (1970)

Režija: Časlav Damjanović

Scenario: Časlav Damjanović

U glavnim ulogama: Ty Hardin, Giorgia Moll, Abdurahman Šalja, Danilo 'Bata' Stojković, Faruk Begoli, Dušan Janičijević.

14. "PRVA LJUBAV" - (1970)

Režija: Zoran Čalić

Scenario: Zoran Čalić

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Aleksandar Gavrić, Ljiljana Lasić, Vesna Malohodžić, Miodrag 'Čkalja' Petrović.

15. „TË NGUJARIT“ (OKOVANI) - (1971) (TV)

Režija: Ekrem Krieziu

Scenario: Ekrem Krieziu

U glavnim ulogama: Melihate Ajeti, Faruk Begoli, Istref Begoli, Šani Palaska.

16. „FAMILIE WERNER AUF REISEN“

– (PORODICA WERNER NA PUTOVANJU) - (1971)

Režija: Karl-Heinz Bieber

Scenario: Hannes Dahlberg, Heinz Oskar Eüttig

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Đorđe Nenadović, Rut Rex, Inge Eöloffberg, Gerhard Wollner.

17. „SI TË VDISET“ (KAKO UMRETI) - (1972)

Režija: Miomir 'Miki' Stamenkovic

Scenario: Branimir Šćepanović

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Dževat Ćoraj, Jelena Laković, Abdurahman Šalja, Dževat Ćena, Istref Begoli, Bogdan Jakus, Enver Kačaniku, Fatmir Ljama, Šani Palaska, Sabedin Šahići

18. „VALTER BRANI SARAJEVO“ - (1972)

Režija: Hajrudin Krvavac

Scenario: Đorđe Lebovic

U glavnim ulogama: Velimir 'Bata' Živojinovi, Rade Marković, Ljubiša Samardžić, Neda Spasojević, Dragomir 'Gidra' Bojanić, Slobodan Dimitrijević, Rolf Römer, Pavle Vujisić, Faruk Begoli.

19. „BUKA“ – (HLEB) - (1973) (TV)

Režija: Ekrem Krieziu

Scenario: Azem Škreli

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Istref Begoli, Arianit Čelja, Milutin Jasnić, Milot Krieziu, Snežana Nikšić, Šani Palaska, Josif Tatić, Dušica Žegarac.

20. „VETËM“ (SAM) - (1973)

Režija: Radomir Šaranović

Skenario: Radomir Šaranović

U glavnoj ulozi: Faruk Begoli.

21. „BIOGRAFIJA JOZEFA SULCA“ - (1973)

Režija: Predrag Golubovic

Skenario: Predrag Golubovic, Danko Popović

U glavnoj ulozi: Faruk Begoli.

22. „SB ZATVARA KRUG“ - (1974)

Režija: Miomir 'Miki' Stamenkovic

Scenario: Dragan Marković, Dušan Perković

U glavnim ulogama: Slobodan Dimitrijević, Dušica Žegarac, Rade Marković, Voja Mirić, Faruk Begoli.

23. „DERVIŠ I SMRT“ - (1974)

Režija: Zdravko Velimirovic

Scenario: Borislav Mihajlović-Mihiz

Po romanu Meše Selimovića

U glavnim ulogama: Voja Mirić, Velimir 'Bata' Živojinović, Boris Dvornik, Olivera Vučo, Faruk Begoli,

Branko Pleša, Abdurahman Šalja.

24. "CRVENI UDAR" - (1974)

Režija: Predrag Golubović

Scenario: Branislav Božović, Ratko Đurović

U glavnim ulogama: Bata Živojinović, Boris Dvornik, Abdurahman Šalja, Dževat Čena, Bert Sotlar, Faruk Begoli, Olivera Katarina.

25. "UKA I BJEŠKĚVE TĚ NEMUNA"

(VUK SA PROKLETIJA) - (1968)

Režija: Miomir Stamenković

Scenario: Abdurahman Šalja, Murteza Peza

U glavnim ulogama: Abdurahman Šalja, Josif Tatić, Vesna Krajina, Branko Pleša, Melihat Ajeti, Darko Damevski, Dragutin Felba, Faruk Begoli.

26. "PAVLE PAVLOVIĆ" - (1975)

Režija: Mladimir 'Puriša' Đorđević

Scenario: Mladimir 'Puriša' Đorđević

U glavnim ulogama: Mija Aleksić, Dušan Antonijević, Stole Arandžević, Faruk Begoli, Ljubinka Bobić, Bekim Fehmiu, Olga Jančevecka, Skender Radotina, Božidar Stošić, Ljuba Tadić, Josif Tatić.

27. "DOLE SA ORUŽJEM" - (1975) - (TV)

Režija: Mario Fanelli

Scenario: Drago Kekanović

U glavnim ulogama: Stole Arandžević, Miha Baloh, Faruk Begoli, Vojislav Brajović, Mirko Bulović, Zvonimir Crnko, Dragomir Čumić, Branko Cvejić, Aleksandar Hrnjaković, Jovan Ličina.

28. "MEDUZA SAJANA" - (1976)

Režija: Slavko Almazan

Scenario: Slavko Almazan

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Mirjana Nikolić.

29. "VRHOVI ZELENGORE" - (1976)

Režija: Zdravko Velimirović

Scenario: Mladen Oljača, Curica Labović, Zdravko Velimirović

U glavnim ulogama: Alain Noury, Božidar Pavićević-Longa, Dragomir Bojanić-Gidra, Velimir (Bata) Živojinović, Faruk Begoli, Radoš Bajić, Josephine Chaplin, Gordana Kosanović.

30. "ČUVAR PLAŽE U ZIMSKOM PERIODU) - (1976)

Režija: Goran Paskaljević

Scenario: Gordan Mihić

U glavnim ulogama: Irfan Mensur, Danilo 'Bata' Stojković, Dara Galenić, Velimir 'Bata' Živojinović, Faruk Begoli.

31. "VIZITA NATĚN" (POSETA NOĆU) – (1978)

Režija: Isa Čosja

Scenario: Isa Čosja

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Ankica Milenković, Fatmire Osmani, Šani Palaska, Ahmet Spahi.

32. "SUDBINE" - (1978)
Ržijar: Predrag Golubović
Scenario: Predrag Golubović
U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Mirosljub Leso, Veljko Mandić, Bert Sotlar, Mirčeta Vujičić, Zoran Zindović.

33. "EPOKA PARA GJYČIT"
(EPOHA PRED SUDOM) - (1978) - (TV)
Režija: Ekrem Krieziu
Scenario: Ekrem Krieziu
U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Hadi Šehu, Istref Begoli, Afrim Kasapoli, Dževdet Ljilja, Ragip Ljodža, Ramadan Maljaj, Hazir Miftari, Šani Palaska, Ahmet Spahiu.

34. "STIČI PRE SVITANJA" - (1978)
Režija: Aleksandar Đorđević
Scenario: Vlastimir Radovanović (adaptacija po romanu Paska Romca)
U glavnim ulogama: Velimir 'Bata' Živojinović, Zlata Numanagić, Ljubiša Samardzić, Bekim Fehmiu, Faruk Begoli, Velimir Životić, Slobodan Dimitrijević.

35. „ERA E LISI“ – (VETAR I HRAST) - (1979)
Režija Besim Sahatčiu
Scenario: Petrit Imami
Po romanu të Sinan Hasanija
U glavnim ulogama: Abdurahman Šalja, Faruk Begoli, Melihate Ajeti, Ćemajl Ajdini, Istref Begoli, Fehmi Grubi, Masar Kadiu, Sulj Kući, Dževdet Ljilja, Sulejman Ljokaj, Ragip Ljodža, Ramadan Maljaj, Šani Palaska, Antigona Ćena-Kačaniku, Dževat Ćoraj, Muharem Šahići, Adelajde Sopi, Ahmet Spahiu.

36. „PARTIZANSKA ESKADRILA“ - (1979)
Režija: Hajrudin Krvavac
Scenario: Đorđe Lebović, Miljenko Smoje
U glavnim ulogama: Bekim Fehmiu, Velimir 'Bata' Živojinović, Ljubiša Samardzić, Faruk Begoli, Branko Đurić.

37. „ŽESTOKE GODINE“ - (1979)
Režija: Živko 'Žika' Ristić
Scenario: Živko 'Žika' Ristić
U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Bora Božanić, Vesna Čipčić, Cane Firaunović, Almira Ismailova, Mikail Kononov.

38. "KUR PRANVERA VONOHET"
(KAD PROLEĆE KASNI) - (1980)
Režija: Ekrem Krieziu
Scenario: Azem Škreli
Po romanu Fadila Hodže
U glavnim ulogama: Hadi Šehu, Melihate Ajeti, Abdurahman Šalja, Faruk Begoli, Skender Tafaj, Enver Petrovci, Istref Begoli, Elhame Hasani, Dževat Ćoraj, Muharem Ćena, Ismail Gami, Sabri Fejzulahu, Hazir Miftari, Jahja Šehu, Josif Tatić.

39. „GJURMĚ“ (Trag) - (1981)

Režija: Darko Bajić

Scenarij: Darko Bajić

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Gorica Popović, Minja Stevović, Nada Vojinović.

40. „PĚRROI VĚRŠUES“ (BUJICA) - (1981)

Režija: Besim Sahatčiu

Scenarij: Petrit Imami

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Istref Begoli, Dževat Ćoraj, Abdurahman Šjala.

41. „13. JULI“ - (1982)

Režija: Radomir Šaranović

Scenarij: Milo Đukanović, Ratko Đurović

U glavnim ulogama: Petar Božović, Miki Manojlović, Petar Banićević, Petar Rajević, Rade Šerbedžija, Velimir 'Bata' Živojinović, Faruk Begoli, Ljiljana Dragutinović, Josif Tatić.

42. „DIH“ - (1983)

Režija: Božo Sprajc

Scenarij: Željko Kozinc

U glavnim ulogama: Ivo Ban, Faruk Begoli, Demeter Bitenc, Ranko Gučevac, Angelca Hlebce, Zvone Hribar.

43. „TIMOČKA BUNA“ - (1983)

Režija: Živorad 'Žika' Mitrović

Scenarij: Živorad 'Žika' Mitrović

U glavnim ulogama: Ljubiša Samardžić, Velimir 'Bata' Živojinović, Ljuba Didić, Faruk Begoli, Jadranka Selec, Vesna Čipčić, Irfan Mensur.

44. „PROKA“ (1984)

Režija: Isa Ćosja

Scenarij: Ećrem Baša

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Masar Kadiu, Ćun Ljajči, Ragip Ljodža, Adem Mikulovci, Hazir Miftari, Muharem Ćena, Dževat Ćena, Dževat Ćoraj, Abdurahman Šjala.

45. „OPASNI TRAG“ - (1984)

Režija: Miomir 'Miki' Stamenković

Skenarij: Milutin Janković, Dragan Marković

U glavnim ulogama: Milan Strljic, Vladica Milosavljević, Velimir Bata Živojinović, Alen Nuri, Enver Petrovci, Faruk Begoli, Dževat Ćoraj, Petar Arsovski, Abdurahman Šjala, Dančo Cevrevski, Istref Begoli.

46. „CRVENA BARAKA“ - (1985) (TV)

Režija: Aleksandar Mandić

Scenarij: Milenko Vučetić

U glavnim ulogama: Radoš Bajić, Faruk Begoli, Milutin Butković, Ivan Jagodić, Dubravko Jovanović, Erol Kadić.

47. "UČINI TO SVOJSKI" - (1986) (TV)

Režija: Miroslav Lekić

Scenario: Jelica Zupanc

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Predrag Ejodus, Olivera Marković, Cvijeta Mesić, Zlata Numanagić, Josif Tatić.

48. "VUK KARADZIĆ" - (1987) - U dve epizode:

Režija: Đorđe Kadijević

Scenario: Milovan Vitezović

U glavnim ulogama: Miki Manojlović, Faruk Begoli, Aleksandar Berček, Branimir Brstina, Dragana Varagić, Marko Nikolić, Velimir 'Bata' Živojinović, Dragan Zarić, Vladan Živković, Ljuba Tadić.

49. "KUĆA PORED PRUGE" - (1988)

Režija: Žarko Dragojević

Scenario: Žarko Dragojević

U glavnim ulogama: Ljubiša Samardžić, Slobodan Bestić, Anđelka Milivojević, Faruk Begoli, Dušica Žegarac, Zaim Muzaferija, Meto Jovanovski, Dubravko Jovanović, Vasja Stanković.

50. "NOĆ U KUĆI MOJE MAJKE" - (1991)

Režija: Žarko Dragojević

Scenario: Žarko Dragojević

U glavnim ulogama: Radoslav Anđić, Stole Aranđelović, Faruk Begoli, Snežana Arunović, Olja Bečković, Ivan Bekjarev

51. "OPERACIJA CARTIER" - (1991)

Režija: Miran Zupanič

Scenario: Miha Mazzini

U glavnim ulogama: Borut Veselko, Faruk Begoli, Haris Burina, Srečo Špik, Judita Zidar, Brane Grubar, Ratko Polič.

52. "BULEVAR REVOLUCIJE" - (1992)

Režija: Vladimir Blazevski

Scenario: Vladimir Blazevski

U glavnim ulogama: Bojana Maljević, Branislav Lecić, Miralem Zupčević, Miroљjub Leso, Olivera Marković, Dusan Janićijević, Anita Mančić, Dragan Petrović, Uliks Fehmiu, Marija Savatić, Faruk Begoli, Haris Burina, Kapitalina Erić, Enver Petrovci.

53. "DAŠURIA E BJEŠKËVE TË NEMUNA"

(LJUBAV NA PROKLETIJAMA) - (1997)

Režija: Ekrem Krieziu

Scenario: Ekrem Krieziu

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Dielza Kolgeci, Donat Čosja, Adhurim Demi.

54. "FOTOGRAFIA" (FOTOGRAFIJA) - (2003)

Režija: Jeton Ahmetaj

Scenario: Jeton Neziraj

U glavnim ulogama: Faruk Begoli, Blerim Krasnići i Emine Toska.

55. "METROPOLET" (METROPOLE) - (2005)

Režija: Sunaj Rača

Scenario: Zumber Kelmendi

U glavnim ulogama: Blerim Destani, Sunaj Rača, Faruk Begoli, Blerina Binaku, Faik Gaši, Isa Kurtišaj, Ardita Ljalja, Basri Ljuštaku.

56. "ETJET E KOSOVËS" (KOSOVSKJE ŽEDJI) - (2006)

Režija: Sunaj Rača

Scenario: Sunaj Rača, Vath Koreši

U glavnim ulogama: Rajmonda Buljku, Blerim Destani, Faruk Begoli, Meto Jovanovski, Bislim Mučaj, Šećerije Bučaj, Tinka Kurti, Basri Ljuštaku, Ermela Teli

IZVORI IZ LITERATURE I INTERVJUI

Za pisanje ove knjige o životu i stvaralaštvu Faruka Begolija intervjuisani su razni umetnici i njegovi saradnici, kao: Isa Ćosja, Fadil Hisaj, Melihate Čena, Kumrije Hodža, Armond Morina, Škelzen Malići i Enver Petrovci.

Korišćeno je i više novina, časopisa (raznih godišta) i stranice interneta, među kojima:

Ars Poetica (intervju Nebi Isljamija sa Farukom Begolijem, koji je mnogo koristio za poglavlje o detinjstvu Faruka Begolija).

Dodona – 1992 – 2002 (Jeton Neziraj, Škelzen Malići).

Pisani i elektronski mediji:

Rilindja, Koha Ditore, Lajm, Zëri, Zëri Javor, Teuta, Express, Nada, Bota e re, Ekspres, Novosti, Oslobodjenje, Bilten-Pula, Politika, Dnevnik, Tv Revija, Tv Novosti, Svijet, Zdravo idr.

Radio Slobodna Evropa (Dva intervjuja: Branka Mihajlović- 29.10.2005 i Bekim Ljumi - 02.02.2004)

The Internet Movie Database – IMDb.

inTeGrā

MINISTRIA E KULTURËS, RINISË DHE
SPORTIT

